Magister-Auctor Saga

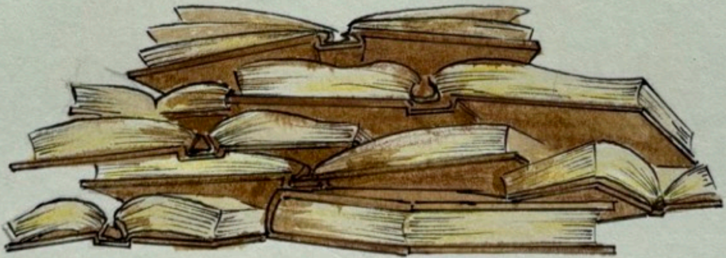

Het paradijs der boeken

Lev Auctor

Maria liber

Versie 2.03

Titel: *De Magister Auctor Saga. 11. Het Paradijs der Boeken*
Co-auteurs: Alberto Auctor e Maria Liber
E-boek in Pages met lettertype *Charter 14*

Voor de XXI eeuw is De Magister-Auctor Saga © 2020-2026 Pascal Paulus met boekomslag van Frank Nuyts uitgegeven onder de licentie
Leergemeenschappen en leergroepen worden hier *Chartergroepen* [zie *De Mathetiek Era*].

Totaal herwerkte versie door Maria Liber in 122.25
Vanaf 121.27 zijn sommige delen van dit boek door Lev in de eerste persoon geschreven. Ik maakte van alle delen een grondige herwerking in 122.25, dus enkele jaren na de dood van Lev.
Ik veranderde ik niets aan wat Lev voor de eerste publicatie in 122.15 schreef omwille van het grote respect en de admiratie die altijd voor mijn schoonvader heb gekoesterd.

Maria Liber.

Magister-Auctor Saga

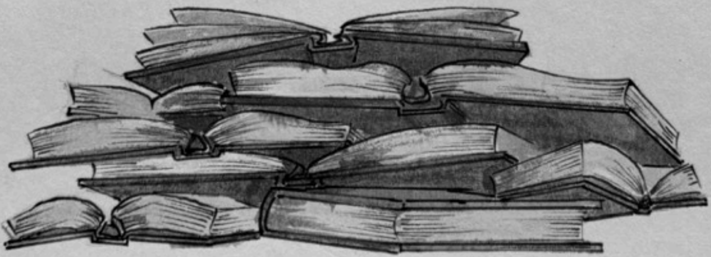

Het paradijs der boeken

Lev Auctor

Maria liber

Voor Manuel, Sebastião
en Olívia

Ultiem Bloomkamp gevaar (2091-2094)

Fernanda komt uit het metrostation waar ze Joana enkele maanden geleden naar toe bracht voor ze zelf naar Bradin ging. Ze is net terug van een kort verblijf in Megabelgium. Het doet haar vreemd om haar zus niet te zien voor de ingang. Ze wandelt in gedachten verzonken naar huis. Wanneer ze langs het Bibliotheekhuis Paulo Demeester loopt ziet ze dat er nog licht brandt. Zou oma Greta er nog zijn. Ze twijfelt even maar loopt dan door. Morgen zal ze de familie bezoeken.
Het is nog vroeg de volgende dag wanneer haar moeder haar opbelt. Paulo liet weten dat hij net grootvader is geworden van een kleindochter. Fernanda herinnert zich dat Alberta sinds een tweetal jaar samenwoont met een mijningenieur, die zoals hij zelf zegt zelden een mijn heeft bezocht en eraan twijfelt over ingenieurskunde te beschikken. Als ze het juist voorheeft komt Alberta's partner ergens uit het Verre Waçúm. Hij draagt wel de heel Iberische naam Fernando. Ze weet dat nog omdat het uiteraard ook haar naam in vrouwelijke vorm is.
Inês kondigt verder aan dat er een kleine familiereünie is gepland bij Alexandre en Manuela. Fernanda belooft dat ze zal langsgaan, vooral als ze hoort dat oma Greta er ook zal zijn.

Wanneer Fernanda het vergaderzaaltje binnenkomt waar de familie zich verenigd heeft, is Fernando net aan het uitleggen dat in zijn land van herkomst hun dochter Ngô N'Kondo Sang zou zijn, van Ngô Fernando en van N'Kondo Lejeune Alberta. Namen komen dus in omgekeerde volgorde dan wat hier het geval is.

"Bij ons is het inderdaad de gewoonte eerst de eigennaam en dan de familienamen te vermelden," begint Greta. "Maar er zijn variaties. Ik herinner dat mijn grootvader me vertelde hoe op school iedereen met de familienaam werd aangesproken en hoe de alfabetische lijsten per familienaam werden geordend. Hij zei er toen nog bij dat hij als onderwijzer altijd de kinderen bij hun eigennaam had genoemd en de lijsten opstelde volgens die eigennaam."

Daarop vraagt Fernanda: "Dus je eigennaam is Fernando? Hoe kom je aan zo'n verbasterde Germaanse naam?"

Fernando grinnikt. "Ja, wij zijn Frithunands, de moedige verdedigers van de vrede niet? Eigenlijk ben ik van geboorte Ngô Pham Dung. Pham is mijn moeder's familienaam. Toen ik mijn aanvraag deed om naar EuroBrussels te komen moest ik een voornaam en een familienaam opgeven. Dat zou dus Dung Ngô zijn of Dung Pham. Men raadde mij aan mijn vader's familienaam te gebruiken, ik weet niet meer waarom. Dung betekent zo ongeveer 'de moedige'. Maar ik hield het in EuroBrussels gauw voor gezien. Ik vetrok naar Megalissipo en onderweg besloot ik Dung door Fernando te vervangen. En ik hield de hier gewoonlijke volgorde aan: Fernando Ngô. Vrede treft moed en komt uit het Chinese zuiden. Ik weet niet of ik een zo moedige verdediger van de vrede ben, maar ik hoop het wel te zijn," besluit Fernando lachend.

"Vrede treft moed?" vraagt Greta.

"Ferdinand zou de oud-Germaanse woorden *Frid* en *Nand* verbinden. Dat zou dan samen dappere vredestichter betekenen," legt Fernanda uit.

“Maar hoe komt onze dappere vredestichter dan in Megalissipo terecht,” vraagt Inês.
“Dát vertellen neemt even tijd,” zegt Fernando, terwijl hij Alberta aankijkt. Die zegt daarop: “Vertel het toch maar, Fernando, ik denk dat mijn opa, oom Alexandre en nicht Greta het op prijs zullen stellen. En Fernanda kan ook beter weten wat je me vertelde sinds je hier aankwam.”
Fernando knikt. “Vooraleer van wal te steken, nog dit. Zoals Paulo en Pedro weten, wonen Alberta en ik nu twee jaar samen. We besloten hiertoe kort nadat ik in Megalissipo toekwam. Ik was net twintig toen ik uit MegaMinh vertrok. EuroBrussels trok jonge mijningenieurs aan voor mogelijke prospecties naar zeldzame aardmetalen in Noord-Iberië (Zuidwest Erebúm) en ik had wel zin in een avontuur. Veel van wat ik nu ga vertellen kwam ik beetje bij beetje te weten. Sinds enkele maanden krijg ik regelmatig bevestiging voor wat ik opmaakte uit de informatie die ik beetje bij beetje verkreeg. Het is niet leuk.”
“Toch geen conspiratie-theorieën, Fernando?” vraagt Sérgio.
“Waren het maar enkel theorieën,” zucht Fernando. “Ik zou er minder van wakker liggen. “Neen, Sérgio. Wat de *Bloomkampers* hun regerende marionetten laten doen is helaas harde werkelijkheid.”
“Toe,” zegt Inês, “vertel dan!”
“Goed. Zoals ik zei, ik was net twintig geworden toen ik mijn mijningenieur diploma op zak had. Mijn vader doet aan mijnprospectie. Sinds de eerste helft van deze eeuw weten we dat het Noorden van wat toen Vietnam was over reserves zeldzame aardmetalen beschikt. Toen de *Bloomkampers* de

wereld herindeelden en Megapoleis creëerden kwam ons gebied steeds meer onder controle van de regeringen van het Rijk van het Midden en van de Indiase gebieden. Hierbij werden grote delen van het Noorden ontruimd. Twee megapoleis vormden zich: MegaMinh in het zuiden en MegaNang in het centrum. De vroegere hoofdstad van Vietnam werd bijna volledig ontruimd en zo kon in heel het Noorden de mijnbouw onder controle komen van groepen die onmiddellijk onder de orders stonden van het door *Bloomkamp* gecontroleerde bestuur van het Rijk van het Midden. Toen mijn vader zich in MegaMinh terugtrok bleef hij me wel altijd vertellen over de enorme mijngebieden in heel het gebied rond de golf van Tonkin. Hij stelde me voor er een kijkje te gaan nemen.

Ik kreeg toelating om gebruik te maken van het RESULT (*Restricted Ultrafast Transport*) netwerk en weg ging ik op avontuur zo'n 2000 km noordelijk van MegaMinh. Ik bezocht drie dagmijnbouwplaatsen. Wat het meest opvalt op dergelijke mijnplaatsen is de totale verwoesting van de omgeving. De putten en corridors zijn van dergelijke omvang dat je vaak het gevoel hebt naar nieuwe en giftige woestijnlandschappen te kijken. Sinds het begin van de tweede helft van deze eeuw is het meest voorkomend gedrag de snelle extractie waarop het gebied nadien aan haar lot wordt overgelaten. Dat wist ik niet toen ik toekwam op de eerste mijn, maar ik kreeg er gaandeweg kijk op. Veel van de tegenwoordige mijnbouw gebruikt plaatselijke bewoners. Meestal gaat het om rurale gemeenschappen onwetenden. In de praktijk gaat het om gevangenen. Die rurale gemeenschappen leven ver van alles en leven onder het juk van een plaatselijke

leider. Collega's mijningenieurs legden me uit dat om over voldoende werkkrachten te beschikken ze akkoorden afsluiten met die leiders. In ruil voor betalingen in natura aan de leiders krijgt de mijn de werklieden toegestuurd. De ingenieurs weten doorgaans hoe dat gebeurt, maar daar kom ik nog op terug. Eerst nog even dit. De mijnbouw heeft op dit ogenblik weinig te maken met massaproductie van gebruiksvoorwerpen. De vraag naar grote hoeveelheden grondstoffen voor het maken van individuele voertuigen is bijvoorbeeld voor goed gedaan. Enkel de *Bloomkampers* beschikken daarover. De mijnbouw op zich is doorgaans geen lucratieve bezigheid. Vandaag gaat het enkel om het extraheren van die grondstoffen die nodig zijn voor megalomane bouwprojecten in de ruimte en voor enkele soorten erg gesofisticeerde toestellen in de eerste plaats voor defensie doeleinden."

"Defensie doeleinden?" vraagt Sérgio. "Ik dacht dat er op dit ogenblik geen grote nood is hieraan. Leven de mensen niet opgesloten in de Megapoleis?"

"Juist," zegt Fernando. "En daar gaat het precies om. Die mensen moeten in die Megapoleis blijven. Rond sommige van de grootste eenheden, vooral in het Rijk van het Midden en in het gebied dat voor kort de Unie der Amerikaanse Staten omvatte, heb je sluitringen om te vermijden dat teveel mensen die poleis zouden verlaten. Rond alle *Bloomkamp* condominiums heb je tegenwoordig grote defensieve ringen om aanvallen van rurale gemeenschappen te voorkomen. Meestal gaat het om brute aanvallen door agressieve onwetenden gevoerd. De automatische defensieve ringen doodt hen gewoon."

"Megalomane ruimteprojecten," merkt Fernanda nadenkend op.
"Ja, ik weet niet of je al van *Elysium* hebt gehoord?" antwoordt Fernando.
Fernanda, Inês en Sérgio kijken elkaar verwonderd aan. Dan zegt Fernanda: "*Elysium*… ja daar wordt over gesproken in Bradin. Velen denken dat het om een fantasie-stad gaat door de *Bloomkampers* uitgevonden."
"In Bradin," glimlacht Fernando. "Alleen in Bradin? Weet je…"
"Maar je had het over wie in de mijnen werkt," onderbreekt Inês hem.
Fernando pauzeert even en zegt dan "Weet je… Ik zag onder de arbeiders jonge knapen en mannen van middelbare leeftijd. Wie er zonder familie is slaapt in keten. Ze hebben een kantine en weinig meer. De mijningenieurs spreken van een contract voor een bepaalde duur. Dat contract is wel erg eigenaardig. Voor wie minder dan 25 is duurt het contract 25 jaar of tot uitputting van de mijn. De contractduur vermindert met één jaar voor elk jaar dat de arbeider ouder is. De minimumduur is twee jaar voor wie op het ogenblik dat het contract ingaat 48 is. Er zijn geen leefgemeenschappen op minder dat 100 km van de mijnen. De leiders van die leefgemeenschappen zijn zelf dictatoriale potentaten. Ze regeren met brute kracht en sturen jonge mensen uit. In ruil voor een quota aan mankracht krijgen ze wapens en munitie om hun eigen legertje aan te houden en hiermee dwalers op te pakken en vast te zetten in rurale gemeenschappen. Wie naar de mijnen gaat mag tijdens de duur van het contract de plaats niet verlaten op straffe van ondergrondse arbeid, opsluiting of executie. Het 'loon' bestaat uit eten en een slaapplaats. Wie op

het einde van het contract nog leeft krijgt de toelating om naar een rurale gemeenschap terug te keren en heeft recht 100 vierkante meter grond in bezit te nemen. En dat is het."
"Ik begrijp waarom je het woord gevangenen gebruikte," zegt Greta. "Vroeger zou men dat werkkampen hebben genoemd. Dit is slavenarbeid."
"Ja, daar komt het op neer. De meeste ontginningen gebeuren zowel met dagmijnbouw als ondergrondse mijnbouw. Dat tweede is natuurlijk veel gevaarlijker. Maar ook dagmijnbouw zorgt voor dodelijke ongelukken vooral waar mensen en autonome voertuigen op de zelfde plaats aan het werk zijn. Een vijfentwintigjarige heeft ongeveer één kans op drie om het contract uit te doen. Het hoge sterftecijfer maakt dat de plaatselijke kleine heersers hun quota aanvullen met oudere mannen. Indien ze reeds vrouw en kinderen hebben, gaat de familie verplicht mee. Die verblijft dan in de buurt van de mijnen in een tent of een eigengebouwde keet. Vrouwen en kinderen mogen zich niet van de keet of tent verwijderen. Meestal verbouwen ze wat in een kleine moestuin. Van alles wat ze kweken of verbouwen moeten ze drie vierden afdragen. De vrouwen blijven even lang op het terrein als hun partners, jongens 'krijgen' automatisch een contract zodra ze 18 zijn. Meisjes worden op die leeftijd of jonger teruggestuurd naar de plaats van afkomst."
Sérgio trekt hoe langer hoe meer bleek weg bij het horen van Fernando's verhaal. Plots krijgt hij een ander beeld van het leven buiten de megapoleis dan de eerder idyllische voorstelling die hij zich maakte door zijn contacten met de *ignarysis*-groepen en

de rurale groepen van het Globale Zafónis netwerk *GNet-Z*. "Dat is onmenselijk," merkt hij op. "Zijn de Grote Bestuurders van die praktijken op de hoogte?"
De rest van de familie kijkt hem verbaasd aan. "Mijn lieve naïeveling, daar ben je weer," zegt Inês. "De algemene politiek van manipulatie tot ignorantie komt toch net van die besturen? Ben je de woorden van onze zoons vergeten? Een lokaal bestuur van een bepaalde plaats kent misschien de draagwijdte niet van de jacht op ertsen en mineralen. Maar als we horen hoe zowat overal in de Megapoleis het toezicht op wie vertrekt zo goed als onbestaande is en het toezicht op wie binnenkomt erg scherp, dan kan ik me voorstellen dat dit niet enkel is om *GNet-Z* leden op te sporen maar ook om 'ontsnapten' niet de kans te geven hun relaas te geven. Ik ben er vast van overtuigd dat…"
Ditmaal is het Fernando die Inês verrast onderbreekt.
"Wacht! Sérgio spreekt over Zafónis groep en nu zeg jij *GNet-Z*. Weten jullie van het bestaan van die groepen af?"
"Alberta, je woont al twee jaar samen met die lieve jongen, jullie hebben samen een dochter, en je hebt nooit iets meer gezegd over ons eerder clandestiene werk in het bibliotheekhuis?" merkt Alexandre op.
Alberta kijkt haar grootvader en haar grootoom beurtelings aan. "Ik wist natuurlijk al een tijdje dat Fernando weet heeft van de *GNet-Z* groepen. Maar ik wilde liever discreet zijn. Jullie zeggen altijd zelf dat we niet precies weten wie waar spioneert. Ik vertrouw Fernando uiteraard helemaal, maar er komen veel mensen bij ons over de vloer en je weet maar nooit. We hebben zelf niet zo'n elektronisch schild zoals hier in het bibliotheekhuis."

Fernando kijkt rond en barst dan in lachen uit.
"Een elektronische beveiliging tegen afluisterapparatuur? Hier! Wel wel! Ik zat hier al te zweten dat ik misschien teveel aan het zeggen was en hierdoor jullie en mijn veiligheid in gevaar bracht. Mag ik verder vertellen?"
"Vertel, vertel", hoort hij van alle kanten.
"Wel. Mijn absolute verbijstering over alles wat ik zag en hoorde en het ongemak dat ik hierbij toonde, viel blijkbaar al snel op bij twee van mijn collega's. Gaandeweg kregen we een grotere vertrouwensband en op een avond zaten we met ons drieën in openlucht aan een klein kampvuur ver van onze dienstwoning. Plots vroeg één van beiden of ik al van *GNet-Z* had gehoord. Vandaar mijn verrassing nu hier, Inês. Beiden waren afkomstig uit Chittagong en blijkbaar clandestien op dit mijngebied binnengedrongen. Ze maakten deel uit van een *GNet-Z* groep van ingenieurs die proberen in kaart te brengen waar de *Bloomkampers* het meest actief laten mijnen en naar welke ertsen er de grootste vraag is. Door de fragmentatie van de informatie, de sluiting van veel onderzoekscentra en de voortdurende contra-informatie is dat tegenwoordig moeilijk. Ze nodigden me uit om met hen mee te gaan bij hun volgende prospectie-uitstap. Nu moet je weten dat *GNet-Z* tegenwoordig over voldoende geminiaturiseerd materiaal beschikt om op de meest afgelegen plaatsen videogesprekken op te zetten. Een prospectie-uitstap is een normale bezigheid in mijngebieden en roept dus weinig vragen op als dezelfde kleine groep niet te vaak zo'n tocht maakt. Een tweetal weken later zaten we op een mogelijks nieuw te ontginnen gebied en nam ik voor de eerste

maal deel aan een videogesprek met ingenieurs op andere plaatsen, zowel in het noorden van het Erebúm continent als in het zuiden van het Alkebulan werelddeel. Vanuit Maanbasis 1 nam ook een collega deel aan het gesprek. Dat eerste gesprek was een revelatie voor mij die een definitieve ommekeer in mijn leven teweeg bracht. Ik wilde geen medeplichtige zijn aan de uitbuiting van slaven en bovendien wilde ik meer te weten komen over wat de *Bloomkampers* eigenlijk van plan zijn. Dat is ook zowat het doel van die hele ingenieursgroep. Vanuit de Maanbasis komen er steeds meer onrustwekkende berichten dat ginds kernwapens zijn ingezet om diepliggende mineralen te bereiken. Nu is er een totaal maf plan dat veel verder gaat dan het maken van wat boorgaten. Sommige *Bloomkampers* stellen voor het het grote kernarsenaal dat nog steeds bestaat te gebruiken om op bepaalde plaatsen op de planeet gaten van meer dan twintig kilometer diep te maken en zo metaalwinning mogelijk te maken rechtstreeks vanuit de aardmantel. Daarbij zouden tegelijkertijd aanvallen uitgevoerd worden op rurale gemeenschappen die in de buurt liggen van te exploreren zones in kustgebieden waar de Moho-diepte zo'n twintig tot dertig km bedraagt."

"De Moho-diepte?" vraagt Alexandre.

"Sorry. Vaktaal. Heel eenvoudig gezegd duidt de Moho-diepte de overgang aan tussen de aardkorst en de aardmantel. Die is het minst diep onder de oceanen, maar vaak onbereikbaar voor praktische doeleinden. Met boren kwam men tot op heden niet verder dan 15 km diepte vanop de vaste grond. Binnenlands bedraagt die diepte zo'n 40 tot 60 km, in het hooggebergte wat

meer. Daarom zijn kustgebieden het meest interessante om gaten te maken. En dat zijn doorgaans oppervlaktes. Heel Iberië is kandidaat om opgeblazen te worden, net zoals grote delen in de streek van MegaNang en MegaMinh. Kort na de eerste video-ontmoeting waaraan ik deel nam, tekenden we een plan uit om meer te weten te komen van wat in EuroBrussels aan het uitdenken was op dit gebied. Ik zou als een door experten uit het Rijk der Midden gekozen consulent naar hier reizen om mijn diensten aan te bieden voor een mogelijke toepassing op dun bevolkte delen van Iberië en van Megasul.

Bijna vier jaar geleden kreeg ik de nodige reisvergunningen om met de RESULT verbinding door het Rijk van het Midden en het Heilig Orthodoxe Rijk der Russische Natie naar MegaBelgium te reizen. Zoals jullie allemaal weten is een belangrijk deel van het Grote Bestuur van zowat het hele Erebúm Continent nog steeds in EuroBrussels gevestigd. De bestuurders hier zijn heel wat loslippiger dan de bestuurders van het Rijk van het Midden. Zodra ze denken met een insider te maken hebben spreken ze volop over alles. Zelden respecteren ze de regel van het compartimenteren van informatie. Ze spreken met een mijningenieur openlijk over spionagetechnieken. En wanneer een mijningenieur over prospectie naar supergeleidende metaalhoudende mineralen begint, krijgt ie onmiddellijk en vrijwel ongevraagd inlichtingen over wat *Bloomkampers* met Lagrange 3 van het zon-aarde systeem plannen."

"We denken aan quantumcomputers of quantum-elektronische intelligentie voor de communicatie met ruimte explorerende automatische voertuigen," zegt Fernanda. "Daarom zoeken we

ook naar nieuwe vormen van verplaatsing in de ruimte. In Bradin is men nogal enthousiast over de theoretische Alcubierre aandrijving."

"Mag ik je enthousiasme even bekoelen, Fernanda," zegt Fernando. *Bloomkamp* is helemaal niet geïnteresseerd in de verbetering van de quantum-technologie voor de exploratie van de ruimte vanaf Lagrange 3. *Bloomkamp* is enkel geïnteresseerd in koeling en supergeleiding om haar *Elysium*-project gestalte te geven. Ik kan jullie verzekeren dat *Elysium* geen fantasie is maar een erg concreet project dat de *Bloomkampers* tegen het eind van de eeuw, dat is over tien jaar (!), willen klaar hebben. Veel van het gefinancierd onderzoek dient om dat *Elysium*-project mogelijk te maken. En ik kan je ook zeggen dat het geld dat het Brandad-fonds in wiskundig onderzoek steekt daarmee te maken heeft, ook voor Bradin en Megapple bijvoorbeeld."

Fernanda kijkt nu toch wel wat onthutst. Ze denkt aan de opwinding in de wiskundige gemeenschap telkens als er geld binnenkomt om verder te werken aan wat zelfs onder hen soms beschouwd worden als vrij futuristische projecten. Ondertussen zou hun wetenschappelijk werk anderen dienen voor een egoïstisch ruimteproject? Ze heeft het moeilijk om dit te geloven. Maar het is misschien te vroeg om haar twijfels te uiten. Ze neemt zich voor meer te proberen te weten te komen uit andere bronnen om te zien of anderen het verhaal van Fernando staven.

"Hoe kom je dan hier in Megalissipo terecht?" vraagt Greta.

"Sorry, ik dwaalde even af. Maar dat was om jullie uit te leggen dat ik eigenlijk in EuroBrussels bijna alle informatie kreeg waar

we met *GNet-Z* op zoek naar waren. Toch wilde ik de officiële reden waarachtigheid geven. Daarom begon ik voor de nodige papieren te zorgen om in Zuidwest Iberië op prospectie te gaan. Volgens de afdeling Iberische aangelegenheden van het Grote Erebúm Bestuur geven de geologische kaarten interessante hoeveelheden zirkonium, hafnium, titanium, niobium, tantaal, yttrium en scandium aan. Bovendien is er vlak in de buurt water beschikbaar uit een grote stuwdam. Niemand vond het verdacht dat ik ook een aantal vragen over de uitbating op mijn lijstje had staan. Hoe zag EuroBrussels de ratio tussen geautomatiseerde delving gestuurd door elektronische intelligentie en het inzetten van goedkope arbeidskrachten. Ik kreeg steeds hetzelfde antwoord en dat werkte erg ontnuchterend. *Bloomkamp* wil geen zeldzame aarden meer zien verdwijnen in op aarde gebruikt materiaal om diezelfde zeldzame aarden op te delven. Er is een erg duidelijke opdracht om te zoeken naar rurale gemeenschappen van onwetenden om met bindende contracten aan het werk te zetten, zoals dat in het Rijk van het Midden gebeurt. Nu is Zuidwest Iberië in vergelijking met de mijnstreek in het Zuidoosten van dat Rijk wel wat verschillend. Om niemand uit de mijnen te laten verdwijnen heb je hier een soort concentratiekampen nodig. Zodra de prospectie de informatie van de geologische kaarten bevestigt, vertelde men me, zou een groot project opgezet worden. Rurale gemeenschappen tot 100 km in de buurt gaan allemaal verplicht naar de mijnstreek. Ondertussen moeten Megalissipo en Megandalusalgarb voor voldoende onwetenden zorgen om de nodige mankracht te verkrijgen. Er ligt een instructieprogramma klaar voor de

afstandsschool in de arme buitengebieden van die twee poleis om met officiële propaganda jonge mensen naar dat gebied te lokken. De concentratiekampen zelf krijgen dezelfde design als de werkkampen die totalitaire regimes sinds de jaren dertig van vorige eeuw begonnen aan te leggen. Die bewijzen vandaag nog altijd hun nut, nu zowat overal de megapoleis totalitaire en fascistische besturen hebben die *Bloomkamp* op haar beurt stevig in handen houdt. Mijn eindopdracht vanuit EuroBrussels bestond er dus in naar beide poleis te reizen na de prospectie te beëindigen en de locale besturen bijstand te verlenen bij het opzetten van de propaganda om onwetenden gevangen te nemen."

"Maar voor zover ik kan zien is dat niet gebeurd," zegt Inês. "Je zou er hier niet rustig over vertellen mocht je dat gedaan hebben, maar je bent ook zelf niet door het Locale Bestuur de polis gevangen gezet omdat je je werk niet doet."

Fernando schudt zijn hoofd. "Ik heb wat gebluft hier en daar. Om te beginnen heb ik samen met de *GNet-Z* ingenieurs rapporten vervalst zodat de hele streek plots veel minder aantrekkelijk is voor mijnbouw. Om de schachten aan maken zou men dergelijk zware kernexplosies moeten gebruiken dat zowat de hele Iberische populatie zou getroffen worden. We rekenen erop dat *Bloomkamp* vooralsnog het risico te groot vindt om hierdoor teveel in haar kaarten te laten kijken door het intellectuelere Erebúm. Daarop maakten we rapporten waaruit zou blijken dat de activiteit van de Zafónis-groepen die in Iberië hun oorsprong vinden ervoor zorgen dat er in bijna elk polis-district Chartergroepen voorkomen die de

instructieprogramma's kritisch analyseren."
Iedereen kijkt Fernando wat onrustig aan. "Maar dat is toch gevaarlijk voor die Chartergroepen?" meent Alberta's grootmoeder Amy.
"Niet erg. Het is een berekend risico. Jullie maken zelf deel uit van het *GNet-Z* en toch twijfelen jullie aan de wijze waarop *Bloomkamp* kritische intellectuelen inzet voor haar eigen projecten. Op dezelfde wijze twijfelen de Grote Besturen vaak over de reële impact van de activiteiten van *GNet-Z*. Sinds Alberta en ik samenzijn heb ik zelf gaandeweg de impact begrepen van Ignarysis. En dat is een wezenlijk deel van het *GNet-Z* waar ik voordien nooit van hoorde. Nee, de Locale Besturen willen vooral geen last. Dus verkiezen ze het Grote Bestuur te informeren dat volgens de experten de condities lang niet ideaal zijn, dat alles beter moet bekeken worden. Dat is nu al meer dan twee jaar zo, en het ziet ernaar uit dat het nog een tijd zo zal blijven."
"Hoe lang is een tijd lang?" vraagt Greta.
Fernando trekt zijn schouders op. "Dat weten we niet goed. We weten niet hoe de *Bloomkampers* zullen reageren als niet alleen vanuit het Erebúm continent maar ook vanuit de meer kritische delen van de Vinland continenten en de Zuidoostelijke gebieden rapporten komen dat de mijnbouw op die plaatsen niet interessant is. Vroeg of laat zal dat verdacht lijken. We kunnen niet voortdurend Ignoranten beschermen en we slagen er ook niet in alle Wetenden te doen inzien dat ze ook zelf gemanipuleerd worden."
"Gemanipuleerd…," zegt Sérgio, "maar we informeren ons toch.

We hebben de gemeenschappen in directe democratie, we werken. Er zijn de leergroepen die het *Charter van de Lerende Mens* ondertekenen, we riposteren met *GNet-Z…*"
"Ik vind het niet leuk dat ik je moet tegenspreken Sérgio. De wereld populatie bestaat ondanks de aanhoudende epidemieën en de algemene armoede in grote delen van de Megapoleis nu vandaag uit 7 miljard volwassenen. De cijfers van de kindersterfte stijgen snel, maar van een echte terugval kan je nog niet spreken. Integendeel. Met zo'n grote bevolking is het *GNet-Z* niet in staat de algemene Ignorantie-politiek tegen te werken. Dat is een illusie. Vanuit de Maanbasis krijgt de ingenieursgroep alarmerende informatie over de toestand van de planeet. En daar zijn de *Bloomkampers* ook bezorgd over. Niet om de planeet te redden, maar om hun eigen vel te redden. Ik spreek hier over niet meer dan de 40.000 rijkste bewoners van de planeet. Dat zijn net geen vijf honderdduizendsten van de volwassen wereldbevolking. Die hebben de macht en het geld om te doen wat ze willen. Ook om de intellectuelen uit te kiezen die voor hen werken. Hebben jullie al over de *Wandelende Boeken* gehoord?"
Alexandre en Greta maken een teken van herkenning.
Alexandre zegt: "We weten iets meer dan een jaar van hun bestaan af. Het is een soort reactie op de *Counter Measure for Culture and Library Clans.* Die *Cou-Clib-Clans* treden steeds drastischer op. Wijzelf besloten de originelen van alles wat we in het bibliotheekhuis hebben onderaards te verzegelen."
"De Cou-Clib-Clans zijn een deel van het verhaal. Jullie weten wellicht ook dat *GNet-Z* het verband probeert te zien tussen

Bloomkamp, Grote en Locale besturen en die Clans. Er zijn dingen die niet kloppen. Stel dat een intellectueel, een Wetende die voor *Bloomkamp* erg belangrijk is, wordt aangevallen door een Cou-Clib-Clan. Daarop besluit zo iemand Wandelend Boek te worden en naar een verafgelegen rurale gemeenschap te vertrekken. Maar ze komen er nooit aan. Ik vernam in EuroBrussels dat er richtlijnen zijn om Wandelende Boeken op te pakken vooraleer ze zich verbergen. Maar we weten niet goed wat er precies gebeurt. Worden ze opgepakt? Blijven ze in rurale gemeenschappen zonder verbinding met *GNet-Z*? Sterven ze onderweg?"

Fernanda zucht. "Eigenlijk kwamen we enkel jullie dochter bewonderen. Maar je geeft ons wel heel veel om over na te denken. En jijzelf? Voel je je hier veilig? Je hebt toch in EuroBrussels gezeten en nu zit je hier…"

Alberta en Fernando lachen. "Tja," zegt Alberta. "We ontmoeten elkaar toevallig in de museumwerkplaats waar hij mineralen van zijn prospectie reis kwam afgeven. Hij zei toen dat hij op doortocht was en van hieruit terug zou keren naar MegaMinh. Het duurde niet lang voordat hij zich bij mij thuis installeerde. En ik heb hem gezegd dat ik het wel zie zitten om samen met hem door het leven te gaan, maar dan niet in MegaMinh."

"En dus," lacht Fernando, "zit ik hier. Voor het ogenblik loop ik geen gevaar. Ik ben hier nog altijd met een officiële opdracht voor EuroBrussels. Ik heb regelmatig overleg met het Locale Bestuur waarbij we de risico's van mijnbouw in Iberië blijven bespreken. We weten niet wat de volgende jaren zullen brengen. Misschien krijg ik nu het statuut van verdacht omdat ik

naar jullie Bibliotheekhuis kom. Wie weet zijn we ergens in de toekomst een familie Wandelende Boeken. Dan gaan we niet naar MegaMinh, maar naar één van gemeenschappen ergens tussen de keerkringen in het Alkebulan continent. En tussen haakjes. Ik wil bijdragen aan de Chartergroepen die het bibliotheekhuis verzorgt voor kinderen. Alexandre, schakel je me in om te werken met kinderen die geografische projecten opzetten?"

Enkele dagen later polsen Inês en Fernanda elk in hun kennissenkring naar wie de laatst twee jaar uit Megalissipo wegtrok. Vrij snel stellen ze vast dat bijna niemand hun huidige bestemming kent. Er zijn geen video oproepen of correspondentie met de meesten onder hen. De enkelen die terug opduiken zitten ergens in een gemeenschap die in contact staat met *GNet-Z*. Die zeggen zelf dat ze niet te veel moeilijkheden ondervonden om de respectieve gemeenschap te bereiken maar dat ze ook niets weten van de anderen. Sommigen bevestigen de informatie van Fernando als zouden er concentratiekampen bestaan waar mensen verplicht tewerk gesteld worden. In Megalissipo zelf zijn echter velen van oordeel dat die weggetrokken intellectuelen wellicht overdrijven. Ze willen hun eigen daad inkaderen in een soort conspiratie theorie. Hoogst waarschijnlijk zijn de collega's waarvan niemand iets weet gewoon aan geheime projecten bezig. Dat is niets nieuws. De laatste vijftig jaar zijn er veel dergelijke situaties ontstaan sinds het reizen minder frequent is en er vanwege de financierende fondsen erg strikte regels zijn over hoe het onderzoekswerk moet worden aangepakt. Fernanda is maar half overtuigd. Tot nu toe heeft niemand haar wat dan ook

verboden en ze werkt toch ook voor een gefinancierd project. Wanneer ze dat tegen haar moeder zegt, lacht die en merkt op dat er op de hele planeet in elk geval toch maar een tiental mensen moeten zijn die precies begrijpen waar Fernanda mee bezig is.

***

In Poldercompound Zandvoorde van het district Megabelgium Kust is Hans Haas in zijn klein atelier aan het werk. Hij kijkt naar de stapel te herstellen elektronische toestellen. Hoe langer hoe meer moet hij beslissen welke toestellen hij uit elkaar zal halen om onderdelen te hebben waarmee hij andere kan herstellen. Vaak is het gokwerk en uitproberen. Tegenwoordige krijgt hij zelfs herstelwerk van wie in andere compounds leeft. Daar komt steeds nogal wat desinfectie bij kijken en de papierwinkel is niet te overzien. Hoe langer hoe meer Onwetenden gebruiken toestellen zonder het minste besef hoe die te onderhouden. Instructies kunnen of willen ze niet lezen en als iets stuk gaat hebben ze meestal het geld niet om een herstelling te betalen. Dan zijn er maar twee opties. Ofwel gooien ze wat stuk is gewoon weg, ofwel hebben ze ruilgoederen voor de herstelling. Alles bij elkaar hoeft de familie van Hans zelden de weinige digits aanspreken waar ze volgens de inplant in hun arm nog over beschikken. Heel zelden krijgt Hans er enkele digits bij als een Minder Onwetende die nog of over betaald werk beschikt hem een dienst vraagt. Maar negen op de tien mensen die hem opzoeken bieden hem meestal voedsel in ruil voor zijn kunde aan. Hans heeft het geluk gehad dat hij als kleine jongen in een leergemeenschap terecht kwam.

Eén van de Wetenden die op afstand met hun leergroep werkte stuurde elektronicadozen op. Ze waren met slechts drie om stelselmatig de voorgestelde proeven te doen, instructies te lezen en gaandeweg handigheid te verkrijgen om elektronische puzzels op te lossen. Toen zijn ouders vanwege hun leeftijd de moestuin enkel nog bijhielden voor eigen gebruik begon hij zijn ruilambacht waarbij hij allerlei toestellen herstelde. Naarmate de elektriciteit voor de arme Onwetenden onbetaalbare werd, slonk zijn activiteit. Zelf kon hij een aantal zonnepanelen recupereren en hiermee zijn eigen elektriciteit opwekken. Ondertussen was hij wel bekend als reparateur.
Ga naar Hans Haas, hij vindt zeker een oplossing, zo ging de informatie rond in de streek van Zandvoorde en aanliggende compounds. Wie recht had tussen compounds te reizen kwam hem persoonlijk opzoeken, wie dat niet kon, stuurde op wat moest hersteld worden, na een videogesprek. En met de armste Onwetenden startte Hans een nieuwe handel. Hij gaf hen wat in ruil voor de defecte toestellen die ze hem wilden brengen in plaats van ze gewoon weg te gooien. Hij kwam op dat idee toen een van zijn Wetende klanten hem vertelde dat tot de jaren vijftig de bevolking verplicht was defecte toestellen in te dragen op verzamelplaatsen van waaruit ze naar recyclage eenheden werden gebracht. Zo'n eenheden werkten op den duur zonder menselijke tussenkomst waardoor er niet altijd erg creatief omgegaan werd met de binnenkomende toestellen. Hans doet dat wel. Slechts zelden heeft hij behoefte aan basis elementen. Hij is ambachtsman, geen electronisch ingenieur. Hij zag al snel in dat als hij over voldoende defecte toestellen beschikte hij ook

de elementen had om andere toestellen te herstellen. Het nam wel veel tijd in beslag. Tegenwoordig heeft hij ook veel ruimte nodig. In zijn eigen compound komen steeds meer Onwetenden defecte toestellen indragen in ruil voor voedsel of een digit. Ondertussen neemt het aantal klanten die om een herstelling verzoeken gaandeweg af. Piet heeft enkele dagen geleden zijn twintigste verjaardag gevierd. Hij heeft veel interesse voor wat Hans doet. Hem inschakelen in het atelier zou het aantal te herstellen toestellen sneller doen afnemen, maar het is niet zeker dat ze dan over meer inkomsten zouden beschikken. Op dit ogenblik krijgt Piet zijn digits van zijn werk als geluidstechnicus op het plaatselijk speel- en sportveld. Het is niet veel maar hij heeft dat klein beetje zekerheid dat hij in het atelier zou verliezen.

Ondertussen is Hans zich goed bewust van het belang van de Wetenden in het compound. Hij kan bij hen terecht voor technische literatuur in één van de twee nog bestaande bibliotheekhuizen maar hij kan er ook deelnemen aan activiteiten die wat meer Kennis bijbrengen dat wat hij op het speel- en sportveld krijgt. Streaming gebruikt hij al lang niet meer. Het gratis pakket is van zeer bedenkelijke kwaliteit en je kan niet op de informatie afgaan. Al de rest is te duur.

Hij maakt zich zorgen over de houding van de Onwetenden die zich laten ophitsen door de *Cou-Clib-Clan* die hier al enkele jaren actief is. Ze hebben al komaf gemaakt met drie bibliotheekhuizen en hij weet van klanten uit andere compounds dat heel Megabelgium Kust hoe langer hoe meer boekverbrandingen meemaakt. In één van de compounds is een

meer elektronisch onderlegde Clan er zelfs in geslaagd alle centraal opgeslagen informatie magnetisch uit te vegen. Plots beschikte niemand in dat compound nog over digits. Alle persoonlijke informatie was weg en van de bibliotheken bleef niets over. Digits en persoonlijke informatie werd door het Centrale Bestuur terug opgestart maar niemand bekommerde zich om de verloren gegaan boekeninformatie. Hans maakt zich de bedenking dat die Clans toch niet enkel uit Onwetenden bestaan. Zo'n magnetische black out, dat kan hij zelfs als electronisch ambachtsman niet aan. De kennis zou hij misschien nog kunnen opdoen met enkele maanden hard studeren, maar de middelen, daar zou hij nooit over beschikken… Nee, achter die Clans steekt wat meer.

Piet komt verhit het atelier binnen. De plaatselijke *Cou-Clib-Clan* is de bibliotheek aan het vernielen waar de familie Haas soms gebruik van maakt. De eigenaars zijn al weggevlucht. Maar de Clan dreigt alle gebruikers van die bibliotheek een bezoekje te brengen. De Clan-leden hitsen de bevolking op: '*De bibliotheekgebruikers heulen met de Wetenden samen. Ze zijn dus gevaarlijk. Waarom? Daarom! Bovendien zitten er ambachtslui tussen die gebruikers. Ambachtslui die regelmatig bezoek krijgen uit andere compounds terwijl ze mensen van het compound ontvangen in hun ateliers. Dat is vragen naar een pandemie. Ambachtslui hebben trouwens andere voordelen door met die Wetenden op te trekken. Of heeft misschien niemand opgemerkt dat ze altijd middelen hebben om dingen af te kopen waarmee ze de Wetenden dienen? Weg met de ambachtslui!*'

Hans en zijn vrouw hebben zich hebben voorbereid op zo'n

situatie, maar nu het zover is, komt het nieuws toch hard aan. De familie Haas zal snel handelen. De noodbagage staat klaar en ze heeft al een tijdje de toelating om met de oppervlaktemetro naar het randcompound van Megabelgium Kust rijden. Hans heeft digits opgespaard en daarmee het recht op een driedaags verblijf aan het strand opgenomen. Piet en Hans sluiten het atelier en hangen het klassieke bordje 'Gesloten wegens familiale omstandigheden' aan de deur.
De volgende morgen vertrekt de familie naar de kust. Twee uur later neemt ze haar intrek in de twee in het strandhotel bestelde kamers. Hans gaat daarop naar het plaatselijke bibliotheekhuis. Hij vraagt naar de contactpersoon waar hij ruim twee jaar geleden afspraken mee maakte. Dezelfde avond krijgen de vijf familieleden het bezoek van een lid van *GNet-Z* die bij elk van hen de ingeplante chips verwijderen. Nu die beslissing genomen is, is er geen weg terug. Ze lopen naar het haventje waar ze aan boord gaan van een trailer waarmee ze naar de aanlegplaats vervoerd worden van het compound waar de trein van de RESULT-verbinding tussen Megaludein met Megasul stopt. De dagploeg van het onderhoudspersoneel vangt hen op. Wanneer de trein aan het perron staat laat de technicus die de semi-automatische trein controleert hen instappen in de voor technici voorziene accommodatie in de locomotief. Kort daarop vertrekken ze. Na een korte halte in Megaparisios zullen ze verder reizen naar hun eindpunt in Megasul.

***

Chinua Zoungrana kijkt naar de zon die aan haar dagelijkse afdaling begint naar het thuisland. Viermaal verdween de maan

en driemaal kwam ze terug in al haar schittering in de nachtelijke hemel sinds ze vertrokken. En nu was de maanschijf opnieuw bijna volledig te zien. Ze waren toen met ruim tweehonderd om de weg naar de opgaande zon in te slaan. Het was een beslissing van de hele dorpsgemeenschap toen de waterbronnen opdroogden en ze dus een nieuwe plaats moesten zoeken om zich te vestigen. Wie de dorpsgemeenschap had vervoegd komende vanuit wat ze de Alkebulan Westkust noemden had verwittigd dat die richting uitgaan enkel moeilijkheden betekende. Ze spraken over grote groepen mensen die in grote armoede leefden en over het gevaar om gevangen genomen te worden vooraleer ze een nieuwe vestiging konden vinden. Ze woonden lang genoeg in het dorp om aangehoord te worden. In het begin hadden ze geleerd hoe ze de grond moesten bewerken. Gaandeweg toonden ze ook hun eigen kunnen. Chinua was als jonge man erg geïnteresseerd geweest in het leren omgaan met de meettoestellen en de kleine computers die de bezoekers bij zich hadden en deden werken met kleine zonnepanelen. Vrij snel was de gemeenschap een hechte groep geworden waarbij iedereen beurtelings van anderen leerde en aan anderen onderwees.
De reis had al bijna vier volle manen geduurd. Deze natuurlijke aanwijzing is erg nuttig tijdens de tocht. De meettoestellen zijn vaak niet bruikbaar. De groep moet zich vaak in tijd en plaats oriënteren door gebruik te maken van zon- maan- en sterrenposities. De telling van de dagen en de manen helpt bij het schatten van de afgelegde weg. Alles bij elkaar weet de groep dat ze nu iets meer dan duizend kilometer heeft afgelegd.

De eerste helft van de weg waren ze bijna voortdurend in de richting van de opkomende zon gelopen. Dat ging toen nog vrij vlot. Dan begonnen ze af te buigen en hadden ze dichtbeboste gebieden doorkruist. Soms waren er wegen, soms konden ze de sporen volgen door dieren gemaakt, af en toe moesten ze zich ook een weg banen. Die dagen schoten ze weinig op. Op hun weg hadden ze uiteraard andere groepen ontmoet. Soms bracht dat hoogoplopende spanningen met zich mee. Eenmaal was het zelfs tot schermutselingen gekomen waarbij aan beide zijden gewonden vielen. Tweemaal was de hele groep omsingeld en had ze zich laten leiden tot een plaatselijke gemeenschap. Daarbij hadden ze altijd aangetoond dat ze niet van plan waren zich te vestigen waar anderen zich al gevestigd hadden. Er waren ook onverwachte situaties, zoals wanneer enkele leden van de dorpsgemeenschap liever achterbleven op een van de ontmoetingsplaatsen en sommige plaatselijke bewoners besloten zich aan te sluiten bij de trekkende groep. In één geval was zijn familie in zekere zin betrokken. Dat was toen ze op een avond verhalen hadden zitten uitwisselen met een plaatselijke groep. Toen ze twee dagen later verder trokken vroeg zijn zoon Kwame of hun familie zich over een andere familie kon ontfermen. Nu waren ze al lang genoeg samen om te zien hoe Kwame en de oudste dochter van de familie die ze onder hun vleugels namen een liefdevol koppel waren geworden.
Sinds een korte tijd legde de zon haar weg door de hemel links af in plaats van rechts. In de Chartergroep had Chinua geleerd dat dit betekende dat de evenaar nu links van hen lag als ze naar de opgaande zon kijken. Tijdens de laatste twee

ontmoetingen hadden andere plaatselijke gemeenschappen aanduidingen gegeven dat ze indien ze verder gingen in richting waarin ze nu stapten over enkele dagen aan een groot binnenmeer zouden komen. Men raadde hen niet naar de evenaar toe te buigen maar net verder af te buigen ervan. Aan deze zijde van het meer zouden ze geen enkele grote gemeenschap vinden, terwijl aan de andere zijde nog resten waren van een rusteloze Megapolis.
Vier dagen na de laatste ontmoeting met een plaatselijke gemeenschap komt de wat uitgedunde groep eindelijk aan bij het meer. De families worden opgenomen in de Bukoba-gemeenschap. Wat vroeger een vrij grote stad was van om en bij de 150.000 bewoners is nu de standplaats voor zo'n vijftig duizend mensen. Wat Chinua onmiddellijk opvalt zijn de leergemeenschappen. Vrij snel verneemt hij dat hier vluchtelingen verblijven uit MegaKampa nadat die polis in handen viel van fanatische Ignoranten waar zelfs het locale bestuur niet tegen was opgewassen.

Samen met enkele andere families bindt de familie Zoungrana zich aan een Chartergroep die heel snel heel invloed zal hebben op heel hun leven. De Chartergroep maakt gebruik van gebouwen vlak bij de kleine luchthaven. Regelmatig komen er per luchtvaartuig leden van *GNet-Z* met de leergemeenschap werken. Chinua bouwt zo snel een vriendschapsrelatie op met leden van de Hunt-gemeenschap. Die brengen stelselmatig nieuws van wat er op verschillende plaatsen van de planeet aan het gebeuren is. In vergelijking met wat in Erebúm en delen van Abya Yala gebeurt, is de agressie waar MegaKampa aan ten onder ging

peanuts. In Erebúm zijn de Cou-Clib-Clans hoe langer hoe agressiever. Op veel plaatsen worden niet enkel boeken verbrand en bibliotheken aangevallen. Er zijn ook getuigenissen van sluipmoorden en minstens in twee gebieden lijkt het erop alsof de Lokale Besturen zelf betrokken zijn bij de aanvallen op Wetenden en gebruikers van bibliotheken en Chartergroepen.

Zes maanden na hun aankomst in de Bukoba-gemeenschap maken Chinua en Kwame deel uit van een denktank. De Hunt groep brengt de locale groep op de hoogte van wat zich vrij snel in Abya Yala aan het ontwikkelen is. Vooral in het Noorden is de agressie tussen groepen nog veel groter dan in Erebúm. In het Zuiden van Anahuac dat lange tijd hoopvolle signalen gaf dat er zich gemeenschappen ontwikkelden gebaseerd op directe democratie lijkt het tegenwoordig in bepaalde streken ook slecht te gaan, vooral omwille van de pressie bij het zoeken naar ertsen en zeldzame aarden. Daarom hebben enkele Chartergroepen besloten een soort toevluchtsoord te creëren op een plaats waar al heel wat intellectuelen in de buurt leven. De *GNet-Z* groepen in die contreien helpen alle Vluchtenden, zowel Wetenden als Onwetenden, die dat willen om dit toevluchtsoord te bereiken. Het is geweten dat *Bloomkamp* zich niet graag beweegt in de streken tussen de keerkringen en de *GNet-Z* groepen zijn vandaag in staat die spionnen enigszins te misleiden door deze streken als te gevaarlijk voor te stellen voor eender welk *Bloomkamp* condominium. En ondertussen blijven alle *Bloomkamp* 8plussers zich opsluiten in die eigen condominiums in die streken die ze als veilig beschouwen hoofdzakelijk op het Noordelijk halfrond.

De denktank komt tot een consensus. Er zal ook hier opvangplaats voor Vluchtenden georganiseerd worden aan het meer in een verlaten streek op zo'n vijf dagen gaans. De bedoeling is dat behalve eventueel via het meer met vaartuigen enkel te voet naar de plaats kan gekomen worden. De Bukoba gemeenschap is alvast bereid de precieze locatie geheim te houden en ook met de andere omringende gemeenschappen wordt in die zin gewerkt. Het gevaar is eerder gering. *Bloomkamp* wordt al op andere manieren van de streek afgehouden en de Onwetenden in de grote steden vormen geen bedreiging. Daarop heeft men het over de Wandelende Boeken. Het opzetten van de vluchtplaats heeft als bijkomende bedoeling een soort verzamelplaats te worden voor die kennis en literatuur die verloren dreigt te gaan wanneer ze niet op de Maanbasissen of in centrale databanken vastligt. De documenten zelf lopen uiteraard nog groter gevaar. De Abya Yala bewoners hebben hun vluchtplaats *Última Rosa del Desierto* genoemd naar een vers uit een gedicht van Pablo Neruda. In het eilanden gebied onder het Rijk van het Midden vormt zich een grote ontmoetingsplaats die de naam *Schitterende Parel* kreeg. Er zijn drukke gesprekken in Bukoba hierover. Tijdens een bijeenkomst van verschillende Chartergroepen spreken de leden over de noodzaak om een rustpunt te creëren voor wie met boeken of met de inhoud ervan aankomt. Verder moet er ook de nodige infrastructuur zijn om boeken electronisch op te slaan, om drukwerk of geschreven exemplaren in goede conditie te bewaren en om wat niet meer in gedrukte vorm bestaat eventueel opnieuw te drukken naast het bewaren van

elektronische kopieën. Hierbij wordt vooral gedacht aan gedigitaliseerde werken met afbeeldingen van allerlei soort. Vermits het over het creëren van een rustpunt gaat, stelt iemand de naam *Paradijs der boeken* voor, wat velen een eenvoudige en duidelijke omschrijving noemen.

Enkele dagen later vertrekt een grote groep vrijwilligers naar een geschikt gebied dat door verkenners werd uitgekozen om er te beginnen aan het aanleggen van de basisinfrastructuur voor *Paradijs der Boeken*. De bedoeling is dat tegen eind 2091 de in de buurt verblijvende Wandelende Boeken er hun bestemming krijgen. Vanaf het jaar daarop zou het *GNet-Z* Erebúm en Alkebulan kennis- en literatuurbewaarders naar de plaats begeleiden.

***

In San Juan is de plaatselijke bevolking zo'n verplaatsingen al gewoon. Van tijd tot tijd komen er enkele vermoeide en bestofte trekkers aan. De meesten met paard en kar. Het lijken wel personages uit de oude films van het gemeenschapscentrum.

Het moet zo ongeveer 20 jaar geleden zijn geweest dat de *Vreemdeling* dezelfde reis had gemaakt. Hij beschikte over een voertuig dat had hij zelf gebouwd. Hij had gebruik makende van zonnepanelen clandestien het RESULT-spoor gebruikt tot een eind voorbij de centrale Megapolis. Daarna had hij de wielen omgebouwd zodat oude wegen naar naar het binnenland kon gebruiken. Het voertuig ging niet snel maar het vervoerde wel heel wat spullen. In San Juan hadden twee van de vier elektrische motoren het definitief opgegeven. De *Vreemdeling* had gevraagd of hij een leegstaande woning mocht betrekken.

Daar was geen tekort aan. Zoals in veel rurale gemeenschappen in de buurt waren twee generaties geleden veel jonge mensen weggetrokken en nooit teruggekomen. De gemeenschap van San Juan bleef stabiel op ongeveer een derde van de vroegere bevolking. De *Vreemdeling* vertelde over het leven in de Megapolis die hij zelf had verlaten. Vrij snel kon hij enkele jongeren interesseren voor mechaniek en techniek en met wat ze in eigen huis en in leegstaande huizen vonden konden ze heel wat defecte toestellen terug aan de gang krijgen. Het gemeenschapscentrum werd gerehabiliteerd en men had er al gauw beschikking over een tweede ruimte waar films konden worden vertoond. Zodra de *Vreemdeling* een communicatiepost aan de praat kreeg, kon hij in contact komen met anderen op andere plaatsen. Die anderen verzorgden de streaming van informatie en films. De volgende twee jaren kwamen er meer mensen zich in San Juan installeren. Ze brachten heel wat kennis mee en ook het nodige materiaal om van San Juan een aangenamere plaats te maken. San Juan kreeg een vaste verbinding met het *GNet-Z*. Er kwam een Chartergroep voor wie daar belangstelling voor had. Vooral de nog aanwezige jongeren maakten er gretig gebruik van. Nu zijn ze zelf erg betrokken bij het onderwijzen van kinderen en in sommige gevallen reeds van kleinkinderen. De leegstaande huizen terug allemaal in gebruik.
Maar een ander project krijgt vorm. Via *GNet-Z* wist men in San Juan over de bedreiging van de Wetenden in de poleis met grote Cou-Clib-Clans groepen. Velen verlieten de poleis en doken onder in rurale gemeenschappen. Maar er was steeds grotere bezorgdheid omtrent het opslaan en bewaren van kennis buiten

de door *Bloomkamp* gecontroleerde universiteiten. Vooral uit het Noorden kwamen veel klachten. Wie gebruik had gemaakt van de RESULT-corridors om van Megapple naar het Oosten te verhuizen en vandaar uit zuidwaarts te trekken kwam terecht in een soort flessenhals tussen Noord en Zuid. Hier controleerde *Bloomkamp* van heel dichtbij de activiteiten in Panampolis. Niet alleen waren er nog productie-eenheden maar er was ook de hoogstnoodzakelijke kanaalverbinding tussen het Rijk van het Midden en de lanceerbasissen voor het verschepen van goederen naar de Maanbasis en naar de Lagrange punten.
De *Vreemdeling* en zijn ploeg plaatselijke en ingeweken coöperanten stemmen toe om een toevluchtsoord voor te bereiden. Ze nemen enorme verlaten agrarische installaties terug in gebruik om ruimtes te installeren waar allerlei soorten documenten kunnen worden opgeslagen. Verder leggen ze ook een aantal uitkijkposten aan, hoewel de kans op ongewenste bezoekers erg klein is. Tussen het kanaal van Panampolis en de zuidgrens van het Amazonegebied zijn de Cou-Clib-Clans nauwelijks actief. Gelukkig gaan de arrogante Onwetenden die de Clans leiden van de racistische stelling uit dat de Wetenden vooral in het Noordelijk Halfrond blijven. De Locale Besturen van de Megapoleis in het Zuidelijk Halfrond geven voor de rest faciliteiten aan de Wetenden die naar onderzoekspolen willen in het Noordelijk Halfrond. In Zuidelijk Anahuac zijn vooral MegaChiliCentro, MegaAires en enkele Megapoleis aan de Atlantische Oceaan onder het Amazone gebied plaatsen met actieve groepen Wetenden, waarvan de meesten in contact staan met *GNet-Z*.

Verder hebben de middelgrote polis in het Zuidoosten geen door *Bloomkamp* gecontroleerde locale besturen. In die gebieden ontwikkelden basisgroepen stevige vormen van directe democratie tijdens de eerste helft van deze eeuw. Daardoor ligt proportioneel gezien het aantal ignoranten er lager dan in het Noordelijk Halfrond. Gemanipuleerde Locale Besturen en Cou-Clib-Clans zijn er zo goed als onmogelijk. Die gemeenschappen nemen veel van de Wetenden op in zones van de Andes-keten.
De plaats die in de buurt van San Juan in gereedheid is gemaakt ontvangt hoofdzakelijk wie per boot de kust bereikt komende vanuit het Noorden en het Centrum van Vineland en Abya Yala. Ook uit de Megapolis aan de westkant van de Andes-keten brengen boten Vluchtelingen naar het noorden. Vanaf de kust gaat het dan of te voet of per paard en kar binnenlands tot in de buurt van San Juan. Daar vangt de plaatselijke bevolking ze op om ze vervolgens te installeren. Eén van de eerste groepen die de plaats in gebruik nam kwam uit MegaChiliCentro en bestond hoofdzakelijk uit Wandelende Boeken die dichtbundels meebrachten. De Zuidelijke Cou-Clib-Clans kregen blijkbaar informatie dat poëzie een gevaarlijk wapen was van de Wetenden en dus zoveel mogelijk vernietigd moest worden. Tijdens een van de eerste bijeenkomsten van de toegekomen Vluchtenden en de San Juan gemeenschap werden indrukken uitgewisseld over de streek van herkomst en de streek van aankomst. Daarbij viel geregeld het woord woestijn, *Desierto*, waar het gebied ten westen de Andes-keten rijk aan is. De plaats die de coöperanten van San Juan in orde maakten lijkt dus wel een soort oasis, een bloem in de woestijn. Dat bracht een van de

Wandelende Boeken tot het declameren van enkele verzen uit Veinte Poemas de Amor: '*Soy el desesperado, la palabra sin ecos, el que lo perdió todo, y el que todo lo tuvo. Última amarra, cruje en ti mi ansiedad última. En mi tierra desierta eres la última rosa.*' Dat brengt de groep er al tot een poëtische vaststelling: '*Esta tierra nuestra es el desierto donde aún florece la última rosa*'. De naam voor de plaats is geboren: het wordt *Última Rosa del Desierto*.

We zijn vijftien jaar verder sinds die eerste groep zich installeerde. Vandaag komt António Márquez met zijn familie en twee andere families aan. Ze legden de reis noordwaarts te voet af van de plaats waar de boot hen aan land zette vijf dagen geleden. Moe en bestoft komen ze aan waar ze gastvrij ontvangen worden. Na een goed bad en een flinke maaltijd zoeken ze een plaatsje waar ze hun familietent kunnen opslaan.
's Anderendaags krijgt António het bezoek van één van de coöperanten. Een kleine ploeg heeft zich vrijwillig gemeld om met de familie een meer definitieve woonst te bouwen. Er zijn voldoende adobe-stenen in voorraad en samen kunnen ze deuren en ramen in elkaar zetten. Verder is er ook wie zich vrijwillig verklaart om de familie de nodige kennis te geven om voor haar moestuin te beginnen zorgen. Er is een centrale kweek van pluimvee en geiten. Daar kan ieder een aandeel in krijgen van zodra de familie ingeschreven is op de rol vrijwilligers voor verzorging van de dieren. Daarbij is het nuttig te vermelden wat iemand bereid is te doen. Dat kan van eieren rapen over melken en kaas maken gaan tot slachten en verwerken van vlees. Zelfs onder vleeseters is niet iedereen tot

slachten in staat en dat wordt gerespecteerd.

***

Fernanda is nogmaals in Megabelgium. Samen met haar wiskundegroep neemt ze nieuwe ideeën op die te maken hebben met plaatselijke ruimtetijd. Ze gaan ervan uit dat het eenvoudiger zou kunnen zijn om kleine plaatselijke vervormingen of verdraaiingen te veroorzaken in plaats van een volledige ruimtebubbel te verkrijgen die de Alcubierre-verplaatsing in principe mogelijk maakt. Ze proberen een energiedensiteit te bereiken waarbij geen veld met negatieve massa nodig is. Zou verdraaiing in plaats van kromtrekking de oplossing kunnen zijn? Ze stellen hun berekeningen voor aan natuurkundigen en onderzoekers in kwantumzwaartekracht. Onmiddellijk grapt één van hen '*Come on baby, let's twist*' terwijl een andere uitroept: '*Verdraaid, we trekken niet meer krom!*'. Fernanda geeft toe dat de gedachtensprong op zich wat gek lijkt maar legt uit dat ze blijven zoeken naar een technisch mogelijk gebruik van een vorm van plaatselijke micro-ruimtebellen. Ingenieurs en natuurkundigen zeggen haar dat de nieuwe theoretische beschrijving minder hopeloos is maar dat er toch belangrijke technische obstakels blijven. Toch lijkt het interessanter te zoeken naar een *TWIST*-verplaatsing dan naar een *WARP*-verplaatsing. De groep vraagt nieuwe fondsen aan om op dit idee voort te bouwen.

Enkele weken later krijgt Fernanda op een avond een video-aanvraag van een van haar broers die nog steeds in EuroBrussels wonen. Hij kondigt haar aan dat beide broers een

speciale toelating hebben gekregen om haar te ontmoeten in het Universitair Bradin-compound. Fernanda is stomverbaasd.
"Blijkbaar ben je een Persoon van Groot Belang, zus," antwoordt haar broer. "Schikt het je als we morgen naar je toekomen? We kunnen samen middagmalen en een deel van de middag doorbrengen."
Geïntrigeerd stemt Fernanda toe. De volgende dag wacht ze hen op aan het RESULT-perron. Het is de eerste maal dat ze hen terugziet sinds ze jaren geleden naar EuroBrussels verdwenen. Ze omhelzen elkaar en lopen hand in hand naar de centrale eetplaats in de wiskunde faculteit.
"Ik ben benieuwd en verbaasd," zegt Fernanda.
Haar oudste broer steekt direct van wal: "We hebben de informatie binnen gekregen dat je op de short list staat voor de volgende Fields medaille. Maar misschien wist je dat al?"
"Ik weet niet of jullie ervan op de hoogte zijn, maar Joana verblijft tegenwoordig in Megapple en ze liet me doorschemeren dat mijn naam werd vernoemd, ja."
"Kijk, je werk schijnt tot op de hoogste regionen van beslissing veel belangstelling te genieten. We kregen inlichtingen dat een groep onderzoekers naar nieuwe fondsen vroeg om bepaalde testen te doen met een prototype voor ruimtetransport. Daarbij werd meermaals verwezen naar jouw wiskundige omkadering om de ruimtetijd plaatselijk te manipuleren."
"Ik weet dat die fondsen zouden aangevraagd worden."
"Welnu, ze vielen hier in EuroBrussels bijna van hun stoel toen we vernomen dat er onbeperkte kredieten zijn voor dat onderzoek, maar wel met de vraag om de hele ploeg discreet te

volgen. Omdat jouw naam hierbij opdook probeerden we zelf meer informatie samen te sprokkelen."
"En leverde dat iets op?" vraagt Fernanda.
"Zus, we hopen heel erg dat je niets te maken hebt met een gemeenschap waar *Bloomkamp* zich blijkbaar serieus zorgen over maakt. De Hunt-gemeenschap, zegt je dat iets?"
Fernanda denkt even na over haar avatar-contacten vooraleer de veilige communicatie van het *GNet-Z* opstartte en zegt dan: "Ik heb in vroeger jaren contact gehad met een zekere Victor Hunt Jr toen we nog thuis studeerden. Jullie weten dat ik op een bepaald moment me meer ging bezighouden met wiskunde dan met fysica, dat was deels door die chats toen. Maar ik weet niet je het over dezelfde Hunt hebt."
"Hmm. En tegenwoordig heb je geen contact met hem?"
Fernanda schudt energiek haar hoofd.
"Ok. Ik vroeg je dat omdat jij en onze ouders behoren tot de groep der Wetenden, zoals de Grote Besturen zeggen. En we hebben informatie dat die Hunt-gemeenschap veel in contact komt met Wetenden gebruik makende van een netwerk, waarvan wij beiden vermoeden dat onze ouders al lang lid zijn. Er is een niet aflatende druk van het Locale Bestuur om het Bibliotheekhuis van oma Greta en neef Alexandre definitief te sluiten. Anderzijds komt er geen groen licht hiervoor van bovenuit. En wellicht heeft dat met jou te maken. We denken dat het huis toch in de volgende jaren zal gesloten worden. Herinner je dat we Alberta aanraadden er nooit in te trekken? Dat heeft ze ook nooit gedaan, gelukkig."
"Nee. Wisten jullie dat ze ondertussen een partner heeft en dat

ze samen een dochtertje hebben?”
Beiden knikken. “Haar partner is consulent voor EuroBrussels. Hij is betrokken bij enkele mijnprospecties. Daar zijn op dit ogenblik ook veel digits voor. Zijn ronde in Iberië duurt wel langer dan we hadden voorzien. Er zijn vrij belangrijke strategische beslissingen op komst en dat neemt meer tijd in beslag in onderhandelingen met de Locale Besturen.”
“Waarom zei je daarnet gelukkig?” vraagt Fernanda.
“Zoals je al weet hebben we paps en mam altijd verwittigd dat ze er verkeerd aan doen met hun inzet in dat Bibliotheekhuis en de leergemeenschappen. Dat is ouwe koek uit oma Greta’s tijd. Ze hadden het toen over de Lerende Mens. Vandaag hebben we gecontroleerde instructie in alle Poleis en dat is veel efficiënter om de orde te bewaren op de planeet die zo stilletjes aan overbevolkt geraakt. We zijn een breekpunt nabij en we moeten kost wat kost rellen op grote schaal vermijden zolang we niet klaar zijn voor wat volgt. En dat soort leergemeenschappen zijn een bron van ergernis. Gelukkig heeft volgens de informatie waarover we beschikken Alberta geen enkele band met de leergemeenschappen. Want Fernando zal daarom de toelating krijgen om Alberta en hun dochter mee te brengen naar EuroBrussels als zijn taak in Megalissipo afloopt.”
“Wat volgt?” vraagt Fernanda.
“*Off the record*. De overbevolking zal tot volksverhuizingen leiden weg van de Aarde. Daarom zijn er zulke grote kredieten voor ruimtetransport en voor mijnbouw in tot nog toe ongebruikte gebieden. Er wordt gesproken van Maanbasis, Mars, Ganymedes…”

Fernanda kijkt op… "De elektronische intelligentie minder afhankelijk maken van de biologische intelligentie op de Lagrange punten… En daarom ook de exploratie van L3 met relais via L4 of L5. Weten jullie daar ook van af?"
De broers kijken elkaar aan.
Daarna zegt de jongste: "Ik weet niet precies wat je bedoelt, maar voorlopig is dat geclassificeerde informatie. We mogen hierover niet praten buiten EuroBrussels, zelfs niet off the record."
Fernanda reageert een beetje stuurs. "Ik zie mij nog altijd als de grote zus van mijn kleinere broers. Jullie kozen jullie weg zoals ik de mijne koos en ik geef er geen kritiek over. Zelf ben ik achterdochtiger dan jullie ten aanzien van regeringen en bestuurders, maar goed. Misschien mag ik het volgende niet zeggen, maar ik zeg het toch. Ik vang tijdens mijn verplaatsingen naar Megabelgium en op internationale forums waar ik aan deel neem soms wel wat op. Zo kwam mij ter ore dat voor de mijnbouw waar jullie het over hadden op grote schaal misbruik gemaakt wordt van rurale gemeenschappen en van groepen onwetenden uit rand-compounds van Megapoleis. Sommigen nemen zelfs het woord concentratiekamp in de mond. Verder heb ik gehoord dat voor L3 aan een soort ruimtestad zou gedacht worden. Daar is zelfs een naam voor: *Elysium*. Niemand bevestigt of ontkent me die informatie. Ik verwacht niet dat jullie me hierin klaarheid zullen brengen. Maar het doet me denken over de effectieve welwillendheid van *Bloomkamp*. Ik hoop heel hard dat ons zowel jullie in EuroBrussels als wij in Megalissipo niets ergs overkomt."

“Ik denk dat wat je eventueel gehoord hebt uitwassen zijn van conspiratie-theorieën gelanceerd door ontevreden Wetenden. Aan die Hunt gemeenschap waar ik het over had is een ondergronds netwerk verbonden die als doel heeft *Bloomkamp* en de Grote Besturen in een slecht daglicht te plaatsen. Maar concreet kan ik je wel zeggen dat die concentratiekamp geschiedenis gewoon zever is.”

“Fernanda, ik weet dat ons niets erg zal overkomen. Wat de rest van de familie betreft… je weet dat onze ouders erg boos zijn op ons. Maar alsjeblief, herinner hen eraan dat ze meer gevaar lopen door zich met dat Bibliotheekhuis bezig te houden dan ze van EuroBrussels of het Grote Bestuur ooit zullen lopen. Zeg je hen dat nogmaals, please?”

Fernanda denkt het hare over die laatste tussenkomst van haar jongste broer. Ze weet best hoe boos de jongens zich ook getoond hadden aan hun ouders. Ze knikt alleen maar even en zegt dan. “Hebben jullie nog tijd voor een wandeling? Hier in de buurt is een park en een van de weinige plaatsen van dit compound waar er gewoonlijk koffie te krijgen is. En ik zou het heel fijn vinden mochten mijn twee broers die over meer digits beschikken dan ik, me een kop van die bijna onbetaalbaar geworden drank zouden schenken.”

Beiden glimlachen. “Ik biedt mijn zus graag die kop aan, en als er voorraad is koop ik je zelfs een groot pak koffie zodat je de volgende dagen een leuke herinnering hebt aan onze ontmoeting,” antwoordt Fernanda’s oudste broer.

***

Terug in EuroBrussels vraagt een van de Mestre-broers een

gesprek aan met het Windsor Condominium.
De Bloomberg 9 die hem te woord staat begint met een kort "Wel?"
"We hebben de ontmoeting gehad die ons werd gevraagd met Fernanda Mestre. Het is ons niet duidelijk of ze in verbinding staat met de Hunt gemeenschap maar ze heeft wel toegegeven dat haar oorspronkelijke ideeën in zekere zin voortkomen uit gesprekken met een zekere Victor Hunt Jr. waar ze tijdens haar studies contact mee zou gehad hebben.
We vermoeden wel dat ze eventueel informatie uitwisselt met het *GNet-Z* netwerk. Zoals ons werd aangeraden hebben we dit netwerk niet rechtstreeks vermeld, maar we kregen wel een relaas over het bestaan van concentratiekampen.
Verder lijkt het ons dat ze over meer informatie beschikt in verband met de Lagrange-missies dan officieel verstrekt wordt aan Wetenden die in door *Bloomkamp* gekozen projecten werken. Ze heeft expliciet de naam *Elysium* gebruikt. We hebben enkel de officiële versie herhaald dat er gedacht wordt aan volksverplaatsingen naar Maanbasissen, Mars en Ganymedes zonder bijkomende details."
"Bedankt voor deze update."
"Zijn er nieuwe instructies?"
"Voor het ogenblik niet. Het formele verbod om eender welke actie te ondernemen tegen Fernanda Mestre en de directe omgeving blijft van kracht."

Het formele verbod tot actie belet de Mestre-broers niet om over hun gesprek met Fernanda de praten zowel op de afdeling Iberië als bij de Féderation EuroCentre. Daarbij hebben ze het

voornamelijk over de geruchten die de ronde doen over verplichte arbeid in mijngebieden in een aantal Megapoleis.
De Lokale Besturen zowel voor EuroCentre als voor EuroSouth denken dat de tijd rijp is voor een aanval op bibliotheekhuizen en leergemeenschappen. Locale Besturen krijgen de opdracht discreet de lokale Cou-Clib-Clans aanduidingen te geven. Tijdens de volgende maanden neemt het aantal vernietigingen op vele plaatsen in Europa toe, niet alleen in bibliotheken maar ook in huizen van gebruikers van bibliotheken. Daarbij gaat heel het atelier van Hans Haas verloren zoals ook de huizen van de andere met de familie Haas vertrokken families.
In Megalissipo blijft de aanval op het Bibliotheekhuis Paulo Demeester eerder beperkt. Er is wel een inval, maar het blijft bij de vernieling van meubilair zonder dat het tot een boekverbranding komt. De familie is hier natuurlijk blij om maar er blijven vragen hangen. Waarom zijn ze relatief gespaard gebleven? Hebben de zonen Mestre hiermee te maken? Of zit er meer achter? Ondertussen is het wel duidelijk dat geen enkel *Bloomkamp* condominium enig gevaar liep. Binnen *GNet-Z* groeit nogmaals het besef dat intellectueel interessante plaatsen de belangrijkste doelwitten zijn. Van arme Onwetenden en arrogante rijke Onwetenden?

Ondertussen is men in het Windsor Condominium woedend over de aanpak van EuroCentre en EuroSouth. Die hebben de boel slecht aangepakt door enkel Intellectuele Centra aan te vallen. Het ziet er nogmaals naar uit dat ze uit eigenbelang handelden en niet in het belang van *Bloomkamp*. Het onderliggende probleem is natuurlijk de steeds meer

onhoudbare overbevolking die zich vooral manifesteert in de grootste Megapoleis. Er is regelmatig gebrek aan voedsel. In bepaalde compounds kan het voorkomen dat er dagenlang geen water voor handen is. De rurale bevolking van Onwetenden die aan de verplichte arbeid wil ontsnappen waar plaatselijke leiders hen voor inzetten in ruil voor persoonlijke verrijking oefenen grote druk uit op de grenzen van de megapoleis. De desinformatie is lang niet meer zo efficiënt als in de eerste helft van de eeuw toen klimaatveranderingen, verrijking, uitholling van de democratie in het belachelijke werd getrokken door regeringsleiders die zich konden veroorloven autocratisch op te treden op basis van niet ingewilligde beloftes. Toen dat niet meer scheen te werken werden de Locale Besturen aangesteld om enkel met desinformatie over epidemieën burgers te kunnen opsluiten in hun eigen compound. Dat was voor hun eigen bescherming heette het toen. Ondertussen installeerden de *Bloomkampers* zich in hun luxueuze condominiums waar ze zich enkel bezig hielden met verdere eigen verrijking. De minst ignorante leden van de Centrale Besturen zagen natuurlijk wat er aan de hand was en hoe verdere verrijking van de *Bloomkampers* uiteindelijk de verarming inhield van de burgers uit de centrale delen van de megapoleis in het Noordelijk Halfrond. In het Zuidelijk Halfrond werden hele gebieden zowat ontoegankelijk door natuurrampen, terreinverwoesting door mijnbouw terwijl veel snelwegen en spoorwegen in een heel korte tijd veranderden in niet meer dan herinneringen. Het stelselmatig reisverbod werkte als een soort economische windstilte. De hele toeristische industrie viel weg vanaf de jaren

veertig. Dat versnelde nog het concentratieproces. De leiders van de Centrale Besturen bleven wel hun eigen deel van de koek willen. Het overschot aan armen moest worden weggewerkt. Ideaal zou zijn om *Bloomberg* nummers -2 tot 3 (*zie bijlage*) zoveel mogelijk uit te dunnen. De groep 4 is de ideale groep om werkkrachten te leveren voor die activiteiten die niet volledig kunnen geautomatiseerd worden. De 5, 6 en 7 groep is gevaarlijk. Daar behoren de meeste Wetenden toe. *Bloomkamp* heeft ze nodig, maar de Centrale Besturen hebben er de grootste last mee. Dat heeft vooral te maken met de Chartergroepen en de groeiende groep Wetenden die aansluiten bij *Ignarysis* onderzoekers en GNet-Z. De Grote Besturen hebben de Cou-Clib-Clans niet volledig in de hand. Sommige Clan-leden zijn zelf te machtig geworden en slagen er gemakkelijk in andere groepen Onwetenden in te schakelen met niet gediscrimineerde vernieling als gevolg. Bovendien is er een probleem in verband met de Wetenden die *Bloomkamp* nog nodig heeft voor haar plannen. Na een aanval te overleven verdwijnen ze vaak naar onbekende bestemming door *GNet-Z* beschermd. Enkel in het Rijk van het Midden lijkt de situatie onder controle.
Het Windsor Condominium contacteert alle leidinggevende condominiums in het noorden van het Vineland continent en in de Waçúm gebieden. Het is tijd om een reeds lang in het geheim voorbereid plan in werking te stellen. De meeste Centrale Besturen zullen verdwijnen en er komt een kleine groep narcistische Cou-Clib-Clans leiders als Centrale Leiders. Men heeft hen voorgehouden dat indien ze hun werk naar behoren

uitvoeren ze een plaats zullen krijgen tijdens de exodus naar *Elysium*. Het werk bestaat erin te beslissen welke compounds, Polis en gemeenschappen in de volgende tien jaar volledig uit te roeien gebruik makende van virussen en mechanische wapens onder direct toezicht van *Bloomkamp*. Andere delen van de bevolking zullen een emigratie bevel krijgen richting Maanbasis, Mars en Ganymedes. De operatie Planeet Opkuis, kortweg PLOK, zal begin 2093 starten. De operationele leiding ligt in handen van het *Sequoia Condominium* en *Komarovo Condominium*.

In het Sequoia Condominium hebben de uitvoerders van het Muscle-Fonds en het Azos-Fonds zich in verbinding gesteld met het Brandad-Fonds in het Windsor Condominium. De fondsen zullen de volgende jaren de verplaatsingen en verblijven bekostigen van uit de Maanbasis weggehaald personeel dat naar L3 en L4 moet om er de infrastructuur uit te bouwen die *Elysium* zal mogelijk maken. Andere fondsen zullen instaan voor een beperkter programma om ruimtecapsules aan te maken die de geplande emigratie zullen uitvoeren.

Het *GNet-Z* heeft voorlopig nog geen weet van de stroomversnelling waarin men zal terecht komen zodra de PLOK-operatie in werking treedt. Leden van de groep hebben een grondige bespreking gehad met de coöperanten die Última Rosa vorm gaven. Ze begeleiden nu met suggesties de uitbouw van Paradijs. Chinua en Kwame Zoungrana helpen beiden bij het ontwikkelen van de wijkorganisaties die de Wandelende Boeken opvangen nadat ze van de Bukoba-gemeenschap naar Paradijs overkomen.

Na de zomer van 2093 krijgt Fernanda het officiële bericht dat ze de Fields Medaille 2094 krijgt voor het geheel van haar werk sinds ze de Wightman axioma's aanpakte en daarop haar ideeën mathematisch ontwikkelde in verband met het Casimir effect op de Alcubierre voortstuwing. Natuurwetenschappers in het algemeen en astronomen in het bijzonder zijn er net als de technici die aan de lokale ruimteprogramma's werken van overtuigd dat ze hen de sleutel geeft om *TWIST*-aandrijving mogelijk te maken. Ze slaat met het Theorema van Mestre een fundamentele brug tussen theoretische en toegepaste wiskunde en dat is uiteindelijk doorslaggevend voor het toekennen van de medaille.

Voor de tweede maal op rij zal de medaille uitgereikt worden in Megapple. Fernanda stemt toe persoonlijk aanwezig te zijn op de uitreiking. Het is een gelegenheid om haar zus terug te zien en de reiskosten zijn voor rekening van de universiteit van het Bradin Compound. De reis verloopt per boot rechtstreeks vanuit Megalissipo. Tijdens de overtocht ontmoet ze enkele jonge onderzoekers op verschillende gebieden. Daaronder bevindt zich professor Clésio Teotónio. Ondanks zijn jonge leeftijd heeft hij de naam een autoriteit te zijn in vergelijkende studies voor utopische literatuur en science fiction. Zelf zegt hij post-Levitasiaans is. Hij is lid van de Sociëteit voor Utopische Studies. Literaire studies zijn al lang niet meer gefinancierd door Bloomkamp. De Sociëteit beschikt echter over enkele bescheiden fondsen en awards. Zelf heeft hij de Eugenio Battisti Award ontvangen bij de honderdste verjaardag van de instelling van de prijs voor een artikel dat hij publiceerde '*Why Bradbury*

Books must be burned before Counter measures for Culture and Library Clans get to read them'.

Wat aarzelend vraagt Fernanda hem of hij boekenverbrandingen verdedigt of niet. Clésio lacht en antwoordt dat hij ondertussen ontdekt heeft dat de ironische en provocerende titel van zijn artikel buiten de literaire onderzoekers vaak voor dat soort twijfels zorgt. Hij vraagt of Fernanda weet wie Ray Bradbury was. Wanneer ze hierop haar hoofd schudt, verteld Clésio Teotónio dat hij zo'n anderhalve eeuw geleden het boek Fahrenheit 451 schreef. Daarin spelen boekverbranders een belangrijke rol. Om de cultuur tegen die aanvallen te verdedigen besluiten een aantal mensen lopende bibliotheken te worden. Wanneer Fernanda hem verwonderd aankijkt zegt Clésio: "Juist. Het verband met de *Wandelende Boeken* waarover we vandaag meer en meer horen spreken is overduidelijk. De periode waarin Bradbury het boek schreef was er een soort heksenvervolging in de Noordelijke Amerikaanse Staten tegen al wie kritische houdingen aannam tegen het establishment. Daarop fantaseert Bradbury verder en spreekt over een totalitaire maatschappij waarin boeken stelselmatig vernietigd worden. We weten voor het ogenblik niet hoeveel de Cou-Clib-Clans weten over de Wandelende Boeken en vandaar de titel van het artikel. Ter bescherming van veel Chartergroepen zou ik zeggen dat hoe minder de agressieve Onwetenden hierover weten hoe beter. Ondertussen kunnen dergelijke boeken wel een dienst bewijzen aan wie leergemeenschappen opzet met Onwetenden als oog-opener voor wat vandaag gebeurt."

"Je bent te laat om de *Elysium*-film onbereikbaar te maken voor

de *Bloomkampers,*" merkt een van de tafelgenoten op. Fernanda verslikt zich bijna nu ze opnieuw de naam *Elysium* hoort hier aan tafel.
"*Bloomkampers* zijn geen Onwetenden… wellicht hadden ze het *Elysium*-project al opgezet voor wij er zelfs aan dachten dat zo iets mogelijk zou zijn."
Fernanda twijfelt even of ze over de implicaties van haar werk zal praten of niet. Uiteindelijk besluit ze er niet over te beginnen. Ze heeft zelf nog twijfels of alles wat Fernando Ngô zegt waar is en haar broers blijven erg vaag. Ze zou graag eerst wat meer feiten willen kennen.

Enkele dagen later slaan Fernanda en Joana hun armen om elkaar. Ze hebben elkaar bijna vier jaar niet gezien behalve in video-gesprekken. Joana kreeg de toelating om haar zus te komen opwachten aan de terminal van de oceaanboot. Ze houden elkaar een hele tijd vast.
Wanneer Joana Fernanda eindelijk loslaat zegt ze: "Ik besef nu pas hoe erg ik je gemist heb zus."
Fernanda knikt. "Ik ook. Zeg alsjeblieft dat je met me terugkeert naar Megalissipo, of ik ga met jou eender waar naartoe."
Joana glimlacht: "Alles op zijn tijd. Nu kunnen we misschien beter proberen de Noordoost RESULT-verbinding te halen. Een half uur later kijkt Fernanda de wagon in en zegt: "Is dat echt een RESULT-verbinding. Dit lijkt meer op de oppervlakte metro's zoals we die in Erebúm hebben."
"Megapple is erg groot. Megabelgium is een provinciestadje vergelijken met deze Megapolis. Daarom zijn er RESULT-verbindingen binnen de polis. Vergeet niet dat Megapple een

grote concentratie kent van hooggeplaatste ambtenaren die vrij van één compound naar een ander mogen trekken. Bovendien zijn hier vlakbij enkele *Bloomkamp* Condominiums die ook een aangepaste dienstregeling heeft van exclusieve RESULT-verbindingen."

"Over hoeveel condominiums heb je het dan wel?"

"Laat me even denken. Hier dichtbij heb je StamWalk Condominium. Verder is er het LongGreenIsland Condominium en het Scarsdale Condominium. Iets verder vind je Woodstock Condominium. Nog verder afgelegen is natuurlijk Thurboro Condominium en het Potomac Condominium vlakbij de installaties van het Centraal Bestuur van de Verenigde NoordWest Poleis. Er zijn er nog andere, maar dat zijn de belangrijkste. Die condominiums zijn tegenwoordig vrij dun bevolkt. Wie geen Bloomberg 9 nummer heeft krijgt de raad naar de luxueuze compounds te verhuizen zoals Central Park Compound, East Greenwich Compound, Lexington Compound of Newton Compound dat niet zo ver uit de buurt van het Cambridge Compound. De Bloomberg 9+ zijn bijna allemaal vertrokken of van plan te vertrekken naar Sequoia Condominium aan de Westkust. We rijden nu naar dat Newton Compound waar we de oppervlakte metro nemen naar ons huis."

"Hoe stelt Elton het? Jullie wonen nu al bijna vier jaar samen. Nog geen kinderverlangens?"

"Elton is druk bezig met zijn scriptie. Weet je dat hij ondertussen artikels publiceert in *Ignarysis*?"

"Sprak je met hem over *Ignarysis*?"

“Ik gaf hem enkel een hint. Zijn onderzoek heeft te maken met demografische geschiedenis in de twintigste en eenentwintigste eeuw. Daar zijn geen fondsen voor. Maar *Ignarysis* heeft een optie om Pay-per-View artikels te plaatsen en blijkbaar zijn er in de *Ignarysis* gemeenschap nogal wat historici of sociologen die in Elton’s werk geïnteresseerd zijn en er nog willen betalen om het te lezen ook… dus…”
“En jij werkt nog altijd in het virus en vaccinatie-instituut?”
“Ik vertel er je de volgende dagen nog over,” zegt Joana waarop ze met haar blik Fernanda’s aandacht trekt op een passagier die schijnbaar gedachteloos het voorbijtrekkend landschap waarneemt door het treinraam.

Wanneer ze het appartement van Joana en Elton binnen stappen staat deze hen op te wachten. Hij begroet Fernanda hartelijk en zegt heel blij te zijn eindelijk de kopie van zijn levensgezellin te ontmoeten. Daarop antwoordt Fernanda dat ze ook blij is hem te ontmoeten hoewel zijn opmerking lang niet origineel is. Beide zussen lachen. Daarop zegt Joana: “We zijn opgehouden die opmerking te tellen toen we hem 1000 keer gehoord hadden. We waren toen 11 jaar oud.”
“Ja,” antwoordt Elton: “het schijnt een algemeen verschijnsel te zijn dat we als sociale dieren vrij vaak op dezelfde manier reageren voor een bepaald fenomeen of een bepaalde situatie.”
“Is dat een van de aspecten van je onderzoek?” vraagt Fernanda.
“Ik hou me vooral bezig met het zoeken van tendensen in de reacties ten aanzien van bepaalde structurele of natuurlijke fenomenen,” antwoordt Elton. “Hoe komt het dat op minder dan drie generaties de Onwetenden de grote meerderheid van de

wereldbevolking uitmaken. Dat heeft volgens mij niet enkel met het schoolmodel te maken. Interne verdovingsmechanismen spelen een rol en die komen op bij grote delen van de bevolking. Dat ligt in de lijn van de Sapolsky-onderzoekingen in de neurowetenschappen.”

“En dat is?” Fernanda kijkt Elton vragend aan.

“Sapolsky lanceerde in de eerste helft van deze eeuw provocerend opnieuw de vraag over vrije wil. Hij maakte er geen theologische of metafysische discussie van maar hij baseerde zich op biologie, neurologie en de voortdurende evolutie van de ontrafeling van hoe een levend wezen genetisch in elkaar zit. De laatste dertig jaar hebben heel wat biologen en neurologen die lijn van onderzoekingen verder gezet. In de psychologie neemt de studie van het antwoord op bepaalde stimuli uiteraard ook nog steeds een belangrijke plaats in. Alles bij elkaar moet je niet erg veel weten om op een arrogante wijze grote groepen mensen tot slaafse volgelingen te maken. Er zijn doorheen de geschiedenis heel veel voorbeelden hiervan. Het intrigerende is dat we er misschien niet veel kunnen aan doen om een soort laat ons zeggen geprogrammeerde handelingen tegen te werken. Het enige wat blijkbaar wel kan is aan een vorm van herprogrammering te werken.”

“Zoals met de Chartergroepen,” merkt Fernanda op.

“Zoals bijvoorbeeld met de Chartergroepen,” beaamt Elton. “Wellicht wel. Maar er zijn in de geschiedenis al eerdere pogingen geweest in dezelfde zin, en die zijn nooit op voldoende grote schaal uitgewerkt om het resultaat er echt van te kunnen waarnemen. Meestal is er erg snel tegenreactie van wie

mechanismen opzet die de verdoving in de hand werkt. Verder is een karakteristiek van het kritisch denken het gebrek aan eensluidendheid. Dogmatisch denken legt eensluidendheid op. Maar dat versterkt het verdovingsmechanisme net. Bovendien spelen bezit en macht een grote rol. Dat is overduidelijk vandaag dank zij het vele ignarometrische sociologisch onderzoek. Daarom volg ik ook van nabij de debatten, de spanningen en de wijze waarop adepten van de directe democratie omspringen met consensus en regels."

Drie weken na haar aankomst in het Cambridge Compound zit Fernanda mee aan bij het gala dat de uitreiking van de Fields Medaille begeleidt. Na de officiële ceremonie herschikken de aanwezigen zich in kleine gespreksgroepen aan de ondertussen afgeruimde tafels. Joana en Elton stellen Fernanda voor aan Gerald en Henry Pax en ook aan Bertrand Fox en diens moeder Alda. Het lukt hen niet echt in gesprek te krijgen. Voortdurend onderbreken circulerende gasten hen om Fernanda te komen feliciteren waarbij ze geïnteresseerd vragen stellen naar haar onderzoekingen. Joana bewondert Fernanda wanneer ze gaandeweg met enkele zinnen de essentie van haar werk kan uitleggen. De meeste aanwezigen zijn wiskundige bollebozen maar weinig of niet vertrouwd met haar specialisatie.
De voortdurende onderbrekingen hebben tot resultaat dat Elton en Joana de familie Pax en Fox voor de volgende avond uitnodigen bij hen thuis.

Gerald Pax vertelt Fernanda hun grootmoeder Greta te kennen van gesprekken in de destijdse *Hortibliek* en in verband met de directe democratie en de *Zafónis*-groepen.

“*Hortibliek*?” vragen Joana en Fernanda gelijktijdig.

“Ja, toen de ouders van Alexandra en jullie grootmoeder in *Ignarysis* over de Bibliotheekhuizen in Iberië publiceerden, kwamen we in contact. We hadden hier enkele lokale Dewey-groepen die hun inspiratie zochten in de directe democratie. Toen hadden we onze ontmoetingen in de *Hortibliek*, een virtuele gemeenschap. Ik leerde jullie grootmoeder eigenlijk kennen door mijn gesprekken met Inês, Sérgio en Alexandra N’Kondo. We hadden toen een speciale plek voor ontmoetingen onder jongeren toen de compound organisatie van de Megapoleis opkwam en ons we hoe langer hoe meer opgesloten voelden. De *Hortibliek* bestaat niet meer, beter gezegd, ze is volledig opgenomen in het *GNet-Z*, net zoals de Ignarysis groep.”

Daarop vraagt Alda Fox: “Hebben jullie nog nieuws van de *Wandelende Boeken*. De laatste maanden waren er berichten dat er aan de opvang zou gewerkt worden in het Alkebulan continent.”

Gerald antwoordt: “Jullie weten dat onze familie erover denkt naar de Maanbasis af te reizen. Tijdens onze videogesprekken waaraan ook vaak de Hunt gemeenschap deelneemt kwamen we ondertussen te weten dat er een goed uitgebouwde plaats bestaat in de buurt van de Bukoba gemeenschap. Er was consensus over de naam *Paradijs der Boeken*. We werkten mee aan de elektronische beveiliging van de plek. Volgens recente informatie zijn de eerste groepen Wandelende Boeken er nu aangekomen en is men druk bezig met het bewaren en vastleggen van de door hen meegebrachte informatie.”

Fernanda kijkt geïnteresseerd naar Gerald en Henry. “Zijn jullie echt van plan om naar de Maanbasis te vertrekken?”
“Het kan nog een jaar of twee duren, maar eigenlijk hebben we al het besluit genomen,” antwoordt Henry. “Er zijn vrij belangrijke plannen om in de komende jaren nieuwe basissen bij te bouwen met het oog op eventuele volksverplaatsingen buiten de Aarde. Maar daar moet jij toch van op de hoogte zijn, niet?”
“Ik weet niet precies waar ik van op de hoogte ben,” merkt Fernanda op. “Ik veronderstel dat je denkt aan onze theoretische bijdrage voor het verwezenlijken van de *TWIST*-verplaatsing. Die is voor maanreizen totaal ongeschikt. Maar voor reizen naar Mars of Ganymedes zou dat natuurlijk een fenomenale doorbraak zijn. Toch verwachten de ingenieurs geen echte ontwikkeling tijdens de volgende decennia.”
“Kijk,” zegt Gerard, “in onze gemeenschap van ingenieurs zijn we er min of meer van overtuigd dat niemand in Bloomkamp geïnteresseerd is om op Lagrange 3 een relaisstation te zetten. We denken dat de wiskunde waar je mee bezig bent, Fernanda, sneller gebruikt zal worden om kwantumcomputers-gestuurde elektronische intelligentie te verbeteren dan voor de *TWIST*-verplaatsing die uiteindelijk nog bijna even hypothetisch is als *WARP*-aandrijving, tenminste voor menselijke ingenieurs.”
“Menselijke ingenieurs. Zijn er andere?” vraagt Alda Fox verbaasd.
Joana lacht. “We hebben allemaal zo wel onze fantasieën over de Hunt-familie en haar connecties. Daar zouden niet-menselijke *WARP*-specialisten kunnen tussen zitten… Hoewel ze

onmiskenbaar onze geestesgenoten zijn, kan die hele familie soms nog geslotener zijn dan *Bloomkamp* zelf."

Daarop gaat Gerald verder: "Ik was oprecht verbaasd dat je meer dan verdiende Fields medaille hieraan gekoppeld werd en niet aan de wijze waarop je de wiskundige herschrijving van de kwantumveld theorie aanpakte."

"Herschrijven is een groot woord," glimlacht Fernanda. "Onze kleine ploeg helpt gewoon om anyonen beter te kunnen aanpakken en daardoor de topologische kwantumcomputer een boost te geven."

"Juist, welnu, dat is de enige echte interesse van *Bloomkamp*. Om een complexe ruimtestad te bouwen die zo'n 40.000 mensen zou herbergen die allen tot de geld-elitetop behoren zonder hierbij ook een leger menselijke ingenieurs te moeten herbergen die plaatsen innemen die voor die elite bedoeld zijn, is ver doorgevoerde elektronische intelligentie absoluut noodzakelijk. Misschien maakte de mooie toespraak over futuristische verplaatsingen gewoon deel uit van de algemene desinformatie."

"Wil dat zeggen dat de geruchten over massale emigratie omwille van de verloedering van de planeet niet meer dan geruchten zijn?" vraagt Fernanda.

Nu mengt Bertrand Fox zich in het gesprek. "Schrik niet met wat ik nu ga vertellen, Fernanda. De anderen hier aanwezig weten er al wat over, maar voor jou is dit wellicht nieuwe informatie. Mijn vader hier maakt deel uit van een groep mensen die sinds de eerste grote panepidemie van deze eeuw virussen bestudeert. Hij heeft vrijwillig ontslag genomen uit het onderzoeksteam waaraan hij verbonden was toen hij merkte dat de sector voor

biologische oorlogsvoering zich verder uitbreidde en dat er gericht onderzoek werd gedaan naar de voorwaarden voor selectieve besmetting.”
“Selectieve besmetting door epidemieën…, bedoel je dat?” vraagt Fernanda wanneer de betekenis van Bertrand’s woorden tot haar doordringt.
“Ja. Het gaat niet om het inbrengen van virussen door geheime agenten of zo, maar om het veroorzaken van een epidemie die binnen een bevolking een bepaalde groep mensen doodt.”
“Zo iets als enkel armen, of enkel Wetenden, of enkel mensen met rood haar doden,” zegt Fernanda lacherig.
“Juist,” antwoordt Ferdinand met kracht. “We hebben verregaande proeven met de ontwikkeling van selectieve virussen die op bepaalde ADN kettingen kan werken. Dat begon toen we de bevestiging kregen van een relatie tussen het SARS-virus en bepaalde Neanderthal genen in het genoom van individuen. Nu zou een pandemie die zich specifiek op dergelijke genen inwerkt een te breed karakter kennen. In dit specifieke geval zouden er meer slachtoffers vallen in die plaatsen op de wereld waar de concentratie van Neanderthaler genetisch materiaal groter is, namelijk in delen van Noord-Waçúm en van Vineland. De gedachte was te verleidelijk voor totalitaire autocraten en machtige figuren om er niet verder op te zoeken.”
“Dat is dus een soort algemene zoektocht naar het ultieme moordwapen,” stelt Fernanda vast.
“Één moordwapen onder anderen, zou ik zeggen,” merkt Gerard op. “Je mag niet vergeten dat er ook ultieme chemische

wapens bestaan, om van de wapens die de fysica ons levert maar te zwijgen. Denk maar aan electro-magnetische golven, hoge energiedeeltjes, enz."

"Nu bestrijken al die wapens een te breed spectrum, om het in militaire termen uit te drukken, er is te veel collaterale schade," vervolgt Ferdinand.

"De verdeling van de bevolking in compounds gebaseerd op de ingevoerde schrik voor pandemieën creëert net de mogelijkheid om die collaterale schade te verminderen," herneemt Bertrand.

"Het is de sublieme redenering van eender welke aspirant psychopaat. In de praktijk hebben we op dit ogenblik in alle Megapoleis sociologisch gezien gehomogeniseerde compounds met armen en Onwetenden en dat op wereldvlak. Denk dan aan virussen die speciaal ingrijpen bepaalde genetische karakteristieken van de mensen die in dergelijke compounds wonen. Je had het daarnet over mensen met rood haar. Als je alle mensen met rood haar naar één bepaalde compound brengt en dan op hen virussen loslaat waar ze genetisch vatbaar voor zijn waarbij er strikt verbod is om contact te hebben buiten het compound dan kan je de collaterale effecten beperken. Alle niet roodharigen met dezelfde genetische zwakheid voor die bepaalde virussen zullen nauwelijks getroffen worden."

"Menen jullie wat jullie zeggen?" Fernanda kijkt nog steeds ongelovig de kring rond.

"Ja, mijn kind," zegt Alda, "we zijn ervan overtuigd dat het hele verhaal dat onder de Wetenden verspreid wordt door de *Bloomkampers* in verband met het zich voorbereiden op grote emigratieprojecten vooral dient om wetenschappers en

onderzoekers te hebben die niet gebukt gaan onder morele druk om aan de gefinancierde projecten de brui te geven, zoals mijn man deed. Zodra hij ontslag nam werd op onze familie steeds grotere druk uitgeoefend om van compound te veranderen. Uiteraard hebben we sindsdien veel minder digits ter beschikking. Bertrand heeft de plaats van zijn vader om twee redenen ingenomen. Enerzijds is de druk om te verhuizen hierdoor afgenomen en anderzijds blijven we deels op de hoogte van de *Bloomkamp*-plannen nu we weten in welke richting we naar informatie moeten zoeken. Maar nu heeft ook Bertrand de limiet bereikt. Officieel deed hij een aanvraag om de TransOceaan naar Megalissipo te nemen en vandaar naar Bradin te reizen om mee te werken met een team dat zoekt naar virussen om *Resus*-negatief dragers te toen verdwijnen. Ook zijn er vorderingen met verschillende virussen die selectief inspelen op het immuniteitssysteem. Hij kreeg de toelating voor de verplaatsing wat betekent dat hij nog steeds volop vertrouwd wordt. Wij hebben een voorlopige toelating om mee te reizen tot Megalissipo dat we niet mogen verlaten zolang Bertrand niet van Bradin terugkomt. Maar we moeten wel zelf onze reis bekostigen. Uiteraard is er controle op hoe we aan de nodige digits komen, dus staan ook de vrienden die ons hielpen nu onder versterkte controle."

Joana kijkt haar zus aan: "En nu het goede nieuws voor jou. Elton en ik gaan ook naar Megalissipo, op dezelfde boot als waar jij mee terug keert. Ik kan je vandaag vertellen wat ik aan niemand van de familie zei toen jullie enkele jaren geleden zo bezorgd waren omwille van mijn toenadering tot het Locale

Bestuur. Ik werd door een onderdeel van *GNet-Z* aangesproken waarvan een teamgenoot van Ferdinand de leiding heeft. De bedoeling was zoveel mogelijk informatie te vergaren bij het Locale Bestuur ook over wat centraal gebeurde. We dachten toen dat we langs onze EuroBrussels broers aan andere geklasseerde informatie konden geraken, en dat was ook zo. Maar ik moest jou en de rest van de familie van niets op de hoogte brengen. Officieel moest het erop lijken dat ik voor het Lokale Bestuur informatie verzamelde. En mijn officiële overkomst naar hier was om in de lokale *Ignarysis* groep te infiltreren. Mijn opzet is aardig gelukt zou ik zo zeggen. Ik infiltreerde zelfs tegen Elton aan. Maar nu liep er iets mis. Ik dacht dat ik voldoende gedekt was om een aannemelijke verklaring te geven waarom ik de familie Fox steunde in hun reis. Dat was zogezegd om *GNet-Z* niet wantrouwig te maken. Blijkbaar zat er toch ergens een lek. Ik ben sindsdien bijna altijd geschaduwd."
"De raamkijker op de RESULT-trein," knikt Fernanda bedachtzaam.
"Bijvoorbeeld. Dus, lieve zus, hebben we besloten naar Megalissipo te verhuizen. Het blijft een soort dubbele misleiding. Ik heb in mijn laatste rapport geschreven dat de verandering naar een Centraler Bestuur een goed moment is om een nieuw informatiecircuit uit te bouwen. Hoewel men vermoedt dat ik uiteindelijk niet voor *Bloomkamp* werk is er nog steeds geen absolute zekerheid. Maar misschien krijgen Elton en ik later de kans zelfs niet om de oceaan over te steken."

***

Hans en zijn vrouw hebben er vandaag heel wat kilometers opzitten als ze binnen komen in het gemeenschapshuis dat ze delen met de families waarmee ze in Megasul toekwamen enkele maanden geleden.
Op het erf van de Mas Du Petit Jean staan nog twee huizen. In het ene wonen de nabestaanden van de oorspronkelijke eigenaars afkomstig uit het toenmalige dorp Aigues Mortes. Er trokken in die tijd andere families weg, waarvan de generatie van Hans' vader geweigerd had zich chips te laten inplanten en naar een Megapolis verplaatst te worden. Het andere is bewoond door onwetenden die van over de Alpen kwamen. De voertaal onder de verschillende groepen is een soort mengsel van Frans, Duits en Engels. De vluchtelingen uit MegaBelgium Kust proberen ondertussen de kinderen of kleinkinderen ook het Nederlands te laten spreken, maar dat is niet zo gemakkelijk.
Vandaag is het grootste deel van het gebied onbewoond, op een kleine Mas-gemeenschappen na. De familie Haas is blij de Noordzee voor de Middellandse Zee geruild te hebben. De familie woont minder ver van de zee als voorheen, maar er in heel het gebied kan je niet van echte wegen spreken. Een netwerk van wandelpaden loopt tussen de drassige schorren en slikken en de nog in gebruik zijnde zoutpannen. De meeste hier wonende Onwetenden brengen hun tijd door met zoutwinning. De jongere mensen trekken vaak tot aan de kuststrook waar ze vooral mosselen, oesters, kokkels en zaagjes plukken. Ze ruilen hun producten tweemaal per week in tegen basisvoedsel. Die ruilhandel is in handen van twee lokale heren. Hun knechten komen meestal langs met paard en vrachtmanden.

Alles bij elkaar hebben de hier verblijvende vluchtelingen het niet zo slecht. De Onwetenden die uit de Duitse gebieden komen brengen verhalen mee van mensen die vastgehouden worden in landbouwbedrijven. Meestal gaat het om ommuurde of omheinde gebieden waaruit noch mens noch dier ontsnapt. Sommige van die bedrijven hebben gewapende opzichters in dienst die er niet voor terug schrikken te schieten op wie de omheining probeert over te klimmen. Een van mannen waarmee Hans soms praat heeft vrouw en kinderen verloren bij het ontvluchten. Onder die groep Onwetenden zijn er ook een aantal weeskinderen die onder de hoede staan van wie ze opving tijdens de vlucht. Geen enkele bewoner van de Mas heeft een chip en dus beschikt ook niemand over *digits*. De groep heeft de kennis niet om zich als coöperatieve gemeenschap te organiseren maar over het algemeen staan de verschillende Mas-huizen niet erg vijandig tegenover elkaar. De oorspronkelijke bewoners leiden vluchtelingen die dat willen op om in staat te zijn in de zoutpannen te werken. De kuststrook is min of meer verdeeld zodat wie zeevruchten plukt niet voortdurend in elkaars haren vliegen. Sinds kort heeft Piet verkering met Helga Flieher die uit de Alpenstreek afkomstig is en hier met haar ouders en zuster verblijft. Helga's vader is schrijnwerker. Beide families hebben het plan opgevat om in de buurt van de Mas Du Petit Jean naar een geschikte leegstaande woning te zoeken om er samen in te trekken. Daarbij willen Hans en Helga's vader elk over een klein atelier kunnen beschikken. Verder zou er wat grond rond het huis moeten zijn zodat beide families samen een moestuin kunnen aanleggen,

voor eigen gebruik en voor ruilhandel.
Er zijn in de hele buurt weinig ambachtslui die in staat zijn elektronische apparatuur te herstellen en dus heeft Hans al snel het vertrouwen gewonnen van de twee plaatselijke heren met enkele herstellingen nadat hij onmiddellijk na hun aankomst zijn instrumenten uitpakte en een zonnepanelen aggregaat in elkaar knutselde om over de nodige energie te beschikken. Daar maakt ook Flieher Senior gebruik van.
Zodra ze zich wat opgefrist hebben aan de zoetwaterput zoeken ze de rest van de familie op. Hans vraagt Piet om ook de familie van Helga te halen. Ze hebben immers groot nieuws. Op zo'n uur gaans van de Mas vonden ze een tweetal weken geleden wat wel het geschikte huis leek te zijn. Volgens de nabestaanden van de plaatselijke bewoners is het al meer dan 25 jaar niet bewoond. Er moet een nieuw dak op en er is geen energie aanvoer. Er is een zoetwaterput en achter het huis ligt een hectare land dat hoog genoeg ligt om niet onder te lopen wanneer de Petit Rhône teveel zwelt. Voorzichtigheidshalve heeft Hans vandaag een gesprek gehad met de twee plaatselijke Heren. Die maken geen bezwaar dat de beide families het huis en de onmiddellijke omgeving ervan in gebruik nemen. Er wordt verder vastgelegd dat de eventuele diensten die de ambachtslui aan de Mas-bewoners verlenen enkel met zout mag geruild worden en dat de beide families zelf geen zout zullen winnen of zeevruchten plukken, behalve voor eigen gebruik en enkel aan de oever van het aan het huis aanpalende land. De beide families maken afspraken om met gebruik van geleende paarden het nodige hout aan te voeren voor het nieuwe dak. Ze

zullen ook uit verlaten ruïnes dakpannen recupereren. Ondertussen heeft Hans een werk aangenomen voor een van beide heren om diens woning electronisch te beveiligen. In ruil krijgt hij handenarbeid van twee knechten voor het herstellen van het huis en de toelating materiaal te recupereren uit de verlaten dorpen waar de landheer controle over heeft.

***

In het Windsor Condominium maakt niemand zich druk om Hans Haas families, Duitse Alpenbewoners en plaatselijke kleine Ruilhandel Heren. Zelfs de Heren liggen ver onder de Bloomberg waarden. Ze kunnen dienstig zijn om enkele compounds in MegaSul van producten te voorzien en verder niemand lastig te vallen.

Nee, in Windsor zitten de twee spionnen die Fernanda Mestre natrekken in één van de vele eerste klas restaurants die het condominium rijk is commentaar te geven op de rapporten van het laatste Fields Medaille Gala. De aanwezigheid van Fernanda Mestre maakt immers van dit Gala een Zaak van Interesse, niet enkel voor het Vineland *Sequoia Condominium* maar ook voor het Erebúm Windsor. Uiteindelijk is Fernanda afkomstig van Iberië.

De Windsor spionnen zijn boos omwille van de nonchalante aanpak van hun Vineland collega's. Het blijft immers onduidelijk welke rol de zus van Fernanda precies speelt. Vorig jaar was men hier nog erg opgetogen dat de herontmoeting van beide zussen hen meer inzage zou geven over de wijze waarop de *Ignarysis* groep werkt. Verder wilde men ook wel graag weten of de blunders bij de aanvallen op Wetenden in verschillende

Megapoleis, de Mestre-clan, zoals men hier soms zegt, tot gevaarlijke handelingen, of wat nog erger zou zijn, tot vluchten aanzet. Dan is er ook nog de geschiedenis met Fernanda's broers. Voor wie werken die twee echt?

Wat vooral voor commentaar zorgt is de steeds grotere kennis waarover de Mestre-clan beschikt in verband met de vluchtplaatsen. Ook nu dat *Paradijs der Boeken* effectief blijkt te bestaan, kan niemand er de juiste lokalisatie van krijgen. De elektronische afweerschilden van die Hunt-gemeenschap blijven erg doeltreffend. Hadden de Vineland collega's wat beter werk geleverd dat zou het appartement van Joana over afluisterapparatuur beschikken. De nabijheid van de Fox familie zou zeker voor interessante gegevens hebben gezorgd. Het enige wat vaststaat is dat groepjes Wetenden naar *Paradijs der Boeken* doorreizen. Een grote gemeenschap Wetenden buiten de controle van *Bloomkamp* ziet niemand hier graag gebeuren, toch niet tijdens de bouwjaren van *Elysium*. Ze vragen om de rekening, waarbij een van hen nonchalant zijn arm tegen de verrekenaar legt om *digits* over te brengen naar de restauranthouder. Daarop verlaten ze de ruimte.

Aan de tafel even verder zit Dakari Cheboi in gedachten verzonken. Hij is sinds kort bevestigd in zijn Bloomberg waarde 9 statuut. Maar zijn gedachten gaan over de Wetenden die opteren om zich niet te laten overhalen voor Bloomkamp te werken en daarbij heel wat privileges verliezen. Voor die mensen zijn ongebondenheid en kritisch nadenken hogere waarden dan het zich verrijken. Hij sloeg er de databank op na. De laatste twee decennia is zo ongeveer de enige manier om op

te klimmen in de Bloomberg waarde hiërarchie het beschikken over hogere studies en fondsen om onderzoek te doen dat met Elysium te maken heeft of met andere zaken die in de hoofden van de 11-waarden omgaan. En toch lijken veel Wetenden hiervoor te bedanken. Wat drijft hen? Dakari denkt aan zijn overgrootvader. Dat was een arrogante selfmade man die van de diamantenhandel in het toenmalige Zuid-Alkebulan gebruik had gemaakt om zich in Londen te installeren. De drie generaties die hierop volgden zijn enkel rijker geworden, gebruik makende van het snobisme van de grote bezitters die ondermeer het standenverschil laten merken door natuurlijke diamanten te gebruiken in plaats van synthetische. Het toenemende aantal 10 en 11 nummers heeft de diamant nog in waarde doen stijgen. In eigen familiekring rijzen er echter steeds meer ethische bezwaren om verder mee spelen in deze separatistische wereld. Bovendien schrikken zijn kinderen van het idee dat de toekomst van hun luxe leventje volledig buiten de planeet zou liggen. Emigreren naar een ruimtestad lijkt hen geen erg interessante optie. Zijn ze niet rijk genoeg om op Aarde een plek te zoeken waar overleving nog mogelijk is? Zou dat *Paradijs der Boeken* een optie zijn? Die avond spreekt Dakari met zijn vrouw, zoon en dochter over wat hij tijdens zijn middagmaal opving in het restaurant. Ze spreken af naar het Nougaro Condominium te vliegen waar ze over een woonst beschikken vlakbij de ruimtevaartbedrijven waar ze aandelen in hebben. Ze vertrekken per helikopter naar de hangar op Heathrow waar hun privé-jet altijd klaar staat. De volgende morgen landen ze in het Nougaro Condominium en gaan een uitgebreid ontbijt

nuttigen in één van de gezellige café's.
Daar bespreken ze de rest van hun plannen. Om ook maar enige kans te maken om het *Paradijs* binnen te komen zullen ze wellicht hun traceerbaarheid moeten verbreken. Dakari heeft al een tijd geleden gezorgd grote delen van zijn bezittingen dat uit onroerend goed bestaat veilig te stellen tegen elke vorm van mijnbouw. Er werd notarieel vastgelegd dat er geen enkele verrichting op zijn gronden mag gebeuren tot het jaar vijftig van de volgende eeuw. Hij is daarin niet alleen. Het is een strategie die door andere 9 en 10 nummers werd aangewend om de waarde van de door hen bezeten gronden in de toekomst op te drijven gezien de schaarser wordende aarden.
Vanuit het Nougaro Condominium regelt hij de aankoop van een vliegtuig met maximale bezetting van 10 personen aangepast om op niet geasfalteerde pistes en op het water te landen. Verder laat hij per RESULT voor goederen vervoer levensmiddelen en elektronisch materiaal verschepen naar Megalexandrië. Wanneer alles geregeld is denkt hij dat de tijd rijp is om contact op te nemen met een oude schoolmakker wiens vader er altijd voor bedankt heeft om in een condominium te gaan wonen. Toen ze uit elkaar gingen zorgden ze ervoor elk over een one-to-one contact te beschikken via een avatar-platform.

De Drie Oorden (2095-2099)

Kwame Zoungrana kijkt belangstellend naar de groep wandelaars die in *Paradijs* aankomen. Ze hebben zich enkele dagen geleden bij de Bukoba-gemeenschap kunnen herstellen van hun respectieve reizen. De meesten hebben tenminste de laatste honderd tot tweehonderd kilometers te voet afgelegd. De Hunt gemeenschap en de *GNet-Z* technici die op de maanbasis gestationeerd zijn, hebben een techniek ontwikkeld zodat de Bukoba-gemeenschap en *Paradijs* niet te spotten zijn. Er is een permanent electronisch illusienet dat het omliggende landschap recreëert. Wat onder dat net ligt kan door geen enkele vorm van straling gescand worden. Maar de illusie-capaciteit is niet onbeperkt. Ze kan enkel bekomen worden als koepel onder de vorm van een overlangs gesneden ellipsoïde waarbij de grondoppervlakte het snijvlak is. Wel moeten de assen van het grondvlak liefst een verhouding van 1 op 2 benaderen en het oppervlakte van dat grondvlak niet meer dan 350 km2 bedragen. Bij de aanleg van *Paradijs* hield men hiermee rekening. Het gebied is vandaag zo'n dertig km lang en een twaalftal km breed. De bebouwing van de Bukoba-gemeenschap is net iets kleiner. Een langgerekte vorm over een smalle strook weg blijft weliswaar onder de maximum oppervlakte maar geeft een totaal onnatuurlijke illusie omdat er in dat geval te weinig variaties kunnen ingebracht worden.
Gaandeweg zijn er illusienetten aangelegd in heel wat streken tussen de keerkringen om *Bloomkamp* spionnen zoveel mogelijk te misleiden.

Sinds vandaag is *Paradijs* officieel in gebruik. Terwijl de eerste tweehonderd bewoners zich installeren en de ontvangstploeg alles in gereedheid brengt om de door de *Wandelende Boeken* meegebrachte informatie op te slaan, neemt Kwame Zoungrana contact op met de ingenieurs op de Maanbasis zoals overeengekomen. Hij meldt de goede aankomst van de eerste groep Wandelaars die hoofdzakelijk bestaat uit informatici, natuurkundigen aangevuld met een kleine groep onderzoekers in sociale wetenschappen. Dat is de informatie waarover Gerald het had met Fernanda.

Dezelfde avond krijgt een avatar van Gerald een bericht van een tweede lang ongebruikte avatar. Zijn klaskameraad en hijzelf creëerden beide figuren met de bedoeling ooit one-to-one contact mogelijk te maken zonder interferentie van anderen in een private room wanneer een van beiden in een gevaarlijke noodtoestand terecht zouden komen. Gespannen laat hij zijn avatar de chatroom binnentreden. Dakari's figuur staat hem op te wachten.
"Je weet niet hoe blij ik ben dat we zo gek waren toen om doemscenario's te bedenken en in functie hiervan te handelen. Hoe stel je het mijn oude makker?" Zo begint Dakari de ontmoeting.
"Meer dan dertig jaar, is het niet? Toen je vader besloot met jullie te verhuizen naar dat select condominium."
"Jij bleef buiten de muren wonen, mijn vriend."
"En jij. Ben je binnen- of buitenmuur?"
"Laat ons zeggen dat ik op de smalle muur sta in wankel evenwicht. Binnenmuur is aan een grootscheepse operatie

begonnen is. Heb je al van PLOK gehoord?"
"Plok? Het lijkt wel de naam van een of andere held uit een kinderverhaal."
"Nee, mijn vriend, het heeft niets met heldendaden te maken maar eerder met schurkendaden. PLOK staat voor *Planeet Opkuis*. De *Bloomkampers* hebben een machiavellistisch plan opgezet om de wereldbevolking in aantal te verminderen zonder zichzelf in gevaar te brengen."
"Ik weet dat er aan verplichte emigratie wordt gedacht en dat er een soort sanctuarium voor rijken in de maak is ."
"Dat sanctuarium daar bedoel je waarschijnlijk *Elysium* mee. Maar van emigratie is er weinig sprake. Het gaat over liquidatie, mijn vriend. De plannen zijn in gang gezet om grote delen van heel wat Poleis uit te roeien, zoals men ongedierte uitroeit."
Gerald trekt volledig wit weg wanneer hij dit hoort.
"Ben je hier zeker van, mijn oude vriend?"
"Nadat ik een gesprek opving dat niet voor mijn oren bestemd was ben ik op mijn eentje informatie gaan verzamelen. En ik ben er zo zeker van dat ik onze bezittingen veilig heb gesteld en officieel met mijn familie naar een ander condominium ben vertrokken. Ondertussen zijn we klaar om onder te duiken, om te verdwijnen. Binnen de muren vang je regelmatig berichten op over een soort ondergronds netwerk dat door intellectuelen in stand zou gehouden worden. Weet je op welke manier we hiermee in contact kunnen komen?"
"Buiten de muren horen we hier ook over spreken. Weet je dat gaandeweg alle vormen van onderwijs en scholing verdwenen behalve enige gemanipuleerde basisinstructie? Jij en ik hadden

ouders die dat al lang hadden voorzien en ze kozen voor henzelf en hun kinderen een mogelijke uitweg. Het heeft me nooit echt verbaasd dat de Cheboi familie ooit zou verdwijnen. Daarom bereidden we toen al de mogelijkheid tot dit gesprek voor, niet? Weet je dat er grote groepen volledig Onwetenden in de meeste poleis rondtrekken? De appartementskat theorie heeft een tijdje gewerkt maar vandaag zijn er teveel armen die niets te verliezen hebben en zich in de eerste plaats tegen die plaatsen keren die hen net zouden kunnen helpen om hun eigen onwetendheid te overstijgen. Maar de manipulatie van de Grote Besturen is groot. Persoonlijk vermoedde ik wel dat *Bloomkamp* hier ook haar rol in speelt, maar dat de uiteindelijke bedoeling een soort massale uitroeiing is van grote delen van de bevolking… dat is erg. En ja. Er zou een groep intellectuelen bestaan die een zich blijft verzetten tegen de stupidisering van de bevolking. Ze maken hiervoor vooral gebruik van leergemeenschappen. Als je de kans ertoe krijgt, zoek wat op over Chartergroepen, *Ignarysis* of Ignarometrie."

"Voor het ogenblik kan ik naar niets anders zoeken dan naar een veilige vluchthaven voor mijn familie. Ik beschik over een privévliegtuig. Er zouden uitwijkplaatsen bestaan in het Alkebulan gebied tussen de keerkringen."

"Dat zou kunnen ja. Je zou de Nijl kunnen gebruiken als richtlijn en eventueel als waterweg. Er zijn obstakels maar wellicht kan je tot bij de Butiaba gemeenschap komen. Indien je eraan denkt de reis te ondernemen verwittig me vooraf zodat ik je een klein reisgeschenk kan bezorgen."

Dakari begrijpt wel dat zijn oude schoolvriend Gerald meer weet

dan hij zegt en zelfs tijdens dit beveiligd avatar gesprek niet teveel kwijt wil. Wanneer hij het electronisch beveiligde miniatuur communicatietoestel ontvangt krijgt hij meer precieze instructies. In de buurt van Megalexandrië zorgt hij voor een rivierboot om zijn goederen te vervoeren. Hij volgt de precieze instructies voor de wisseling van ploegen om de boot te besturen waarbij hij en zijn familie per watervliegtuig reizen en op alle plaatsen die ploegwisselingen inhouden neerstrijken. Veertig dagen na hun vertrek komen ze aan bij de Butiaba gemeenschap aan wie ze de boot schenken. Na deze veertig dagen worden de familie-chips vernietigd zodat ze officieel verdwenen in Megalexandria verdwenen. Daarop kunnen ze de iets meer dan 400 km over land in twee uur overvliegen. Na de eerste vlucht met de familie en basis uitrusting maken Dakari en Musa nog een zestal vluchten tot alle meegebrachte apparatuur in *Paradijs* kan afgezet worden. Kwame Zoungrana kan onmiddellijk goed opschieten met Musa en Chinua brengt Gerald Pax op de hoogte dat Dakari en familie goed aankwamen.
Dakari zoekt gelijk contact met enkele wis- en natuurkundigen. Hij wil het watervliegtuig zo snel mogelijk uitrusten met elektrische motoren, zonnepanelen en hydrogeen brandstofcellen.

***

Enkele uren vooraleer de oceaanboot zal aanleggen aan het havencompound van Megalissipo verwittigt de kapitein Fernanda dat er een videogesprek op haar wacht van de Maanbasis. Ze gaat naar de verbindingskamer waar dergelijke gesprekken ontvangen kunnen worden. Een ingenieur verschijnt

voor haar en feliciteert haar hartelijk met de Fields medaille. Daarop stelt hij enkele technische vragen en zegt dat hij hierover ook al ingenieur Gerald Pax aansprak. Fernanda houdt zich op de vlakte en zegt enkel zich te herinneren hem anderhalf jaar geleden te hebben ontmoet toen ze in Megapple was. Ze sluit de verbinding af en in gedachten verzonken zoekt ze Joana op. Ze vertelt haar over gesprek. De naam van de ingenieur zegt haar niets. Ze raadt haar zus aan zo gauw mogelijk Gerald te proberen te bereiken via de *GNet-Z* satellietverbinding.

Joana en Elton zullen voorlopig bij Sérgio en Inês verblijven. Die zijn dolblij hun dochter in levende lijve terug te zien. Daags na hun aankomst verzamelt de hele familie zich in het Bibliotheekhuis Paulo Demeester. Daar ontmoeten ze ook Ferdinand Fox in geanimeerd gesprek met oma Greta.

Greta omhelst Joana en Fernanda en zegt: “Een jaar of twee vooraleer jullie moeder met haar ouders naar Megaludein verhuisde had ik in wat toen nog Barcelona heette een gesprek met mijn jeugdvriendin Bianca Horta y Valls.”

Elton kijkt op: “Is dat niet de antropologe die regelmatig in *Ignarysis* publiceert?”

“Dat is ze,” knikt Greta. “Ze had het toen over geheime onderzoekingen waar sommige van haar collega’s haar over aanspraken. Die hielden verband met de mogelijkheid om virussen te ontwikkelen die op specifieke DNA-variaties inwerken. En nu vertelt Ferdinand me dat die onderzoekingen wanstaltige proporties aangenomen hebben en dat *Bloomkamp* er aan denkt selectieve moordoperaties op te zetten.”

"Ik zal er Bianca over aanspreken," zegt Sérgio.
"Bestaat het *Instituut voor Sociaal-Endemische Ziektes* nog?" vraagt Manuel N'Kondo. "Het is wellicht het moment om jullie oude vriendin Abigail Blum te contacteren. Ze kan een afdeling voor Sociaal-Endemische Psychopathie starten in de *Bloomkamp* Condominiums."
"Dat doet me eraan denken dat ik Gerald Pax moet zien te spreken," zegt Fernanda terwijl ze haar zus aankijkt. Oom Alexandre, is de *GNet-Z* satelliet verbinding operationeel?"
"Er zullen veel Cou-Clib-Clans moeten langskomen vooraleer ze onze zendkamer onklaar kunnen maken," glimlacht Alexandre. "Kom mee."
Een kwartier later zijn Joana en Fernanda in gesprek met Gerald en Henry. Fernanda vertelt van haar gesprek met de maaningenieur. Gerald kijkt gealarmeerd. Hij kent die ingenieur van nergens. Fernanda stelt hem gerust. Ze is op geen enkele vraag ingegaan en heeft enkel naar haar officieel gepubliceerd werk gerefereerd. Daarop weet Gerald hen te vertellen dat de Maanbasis 1 nu enkel nog over een minimum aan personeel beschikt. Heel wat ingenieurs zijn afgevoerd naar de Lagrange punten L3 en L4. Het is hoe langer hoe duidelijker dat de bouw van *Elysium* en alles wat hierbij hoort in hogere versnelling gaat. Gerald vermeldt hierbij het bericht dat hij kreeg van Kwame Zoungrana over de aankomst van de familie Cheboi in *Paradijs*. Wat zijn jeugdvriend hem vertelde overtuigt hem nog meer dat de ruimtestad al in aanbouw is. Maar voor het ogenblik is het niet duidelijk hoeveel tijd *Bloomkamp* voorziet tot de emigratie van de Condominiums effectief zal starten. Dat is wellicht de tijd

dat de *GNet-Z* leden hebben om de enorme achtergebleven bevolking Onwetenden en zichzelf te behoeden van massale uitroeiing. Hij stelt Fernanda voor om net zoals de andere medaille winnaars en andere *GNet-Z* onderzoekers te blijven werken in de onderzoekseenheden van de door fondsen gefinancierde universiteiten tot ze zekerheid hebben over de kalender die de *Bloomkampers* aanhouden. Aan Joana vraagt Gerald of ze erin slaagt contacten te leggen met de nieuwe vertegenwoordiging van het Grote Bestuur. Nu haar vader weet waarom ze indertijd naar Megapple verhuisde kan hij haar wellicht helpen om een vals rapport over *Ignarysis*-medewerkers op te stellen als aanleiding voor het contact met het Grote Bestuur en om een logische verklaring te geven waarom Joana terug in Iberië opduikt.

Elton vraagt Inês en Sérgio of ze hem kunnen helpen aan interessante contacten voor zijn studie. De ouders van Joana raden hem enkele Chartergroepen aan waarbij mensen uit Iberië betrokken zijn. Op een namiddag ontmoet Elton in één van de *Zafónis*-bibliotheken Gonçalo Lehrman met wie hij een interessant gesprek heeft. Gonçalo stelt zich voor als literatuur filosoof. Daarbij spreekt hij uitgebreid over Georges Steiner die in het begin van de eeuw *Le Silence des Livres* schreef. Hij ziet in die tekst elementen die wellicht de *Wandelende Boeken* inspireerden voor een soort terugkeer naar de orale tekst. Volgens Gonçalo is het *Kerkhof der Vergeten Boeken* nooit zo belangrijk geweest als nu. Indien er inderdaad een beweging op gang komt om wat geschreven is te memoriseren dan zal het aantal met vergetelheid bedreigde boeken enkele toenemen.

Hoeveel intellectuelen geïnteresseerd in de memorisatie en in de tocht naar een veilige plaats zullen eraan denken zeldzame werken te bewaren. Hangt de zeldzaamheid ervan niet net af van het tekort aan aandacht ervoor? Die kan misschien gerechtvaardigd zijn omdat het om totaal achterhaalde werken gaat, maar moet je ze daarom vergeten? Of zal het vergeten van die werken ertoe leiden dat ze als nieuwe ideeën opduiken zodat een deel van het menselijk zoeken moet worden overgedaan? Wat betekent dat voor het menselijk zoeken? Een frisse start of tijdverlies? Kunnen in levende breinen gememoriseerde teksten zich beter tegen aanvallen verdedigen dan wanneer ze enkel op papier of elektronisch opgeslagen zijn? Ondertussen ziet hij de aanvallen van de *Cou-Clib-Clans* als een soort ultieme barbarij waar Steiner het over heeft. Erger dan een boek aanvallen en het daardoor naar het *Kerkhof der Vergeten boeken* te laten verdwijnen is het volledig te vernietigen. En die barbarij is vandaag helaas overtuigend aanwezig.
Gonçalo en Fernanda ontmoeten elkaar voor de eerste maal bij Joana en Elton, wanneer ze het koppel helpen bij hun installatie in de kleine flat die ze uiteindelijk slagen te betrekken. Joana vertelt later zich te herinneren hoe beiden elk met een uit te pakken doos in hun handen een twee uur durend gesprek aangingen over de filosofie van de wiskunde. Ze vergelijken het formalisme en logicisme met het constructivisme en zelfs het sociaal constructivisme. Volgens Fernanda kan veel teruggebracht worden naar de basisvraag of de wiskunde in de natuur bestaat buiten de mens of niet. Daarbij brengt ze de ideeën van de quantum-theoretici ter sprake die Rovelli volgen in zijn analyse

over hoe de tijd natuurkundig moet geïnterpreteerd worden. Joana romantiseerde dat dit eerste gesprek tussen beiden, natuurkundig of niet, de big bang was van een tijdloze verstrengeling.

***

De opmerking van Joana zou wellicht aangeslagen hebben bij António en Juan Márquez. In *Última Rosa del Desierto* neemt de poëzie nog steeds de grootste plaats in. António beweert dat de liefhebbers van de poëtische literatuur de meest kwetsbare slachtoffers zijn van de aanvallen van de *Cou-Clib-Clans*. Ze zijn de groep intellectuelen die er niet in slagen zich te verzetten tegen de brutaliteit van de aanvallen. Enerzijds verliezen ze zich graag in beschouwingen en beschrijvingen en anderzijds denken velen onder hen dat enkel het woord het cultiveren waard is. In elke nieuwe groep wandelaars en vluchtelingen die toekomen zowel uit het Noorden als het Zuiden zijn de woordkunstenaars goed vertegenwoordigd. *GNet-Z* leden denken dat een van de redenen hiervoor te maken heeft met de wijze kan zijn waarop Chartergroepen over *Última Rosa* spreken.

Het is de beurt van de Paulo Demeesterbibliotheek om de wekelijkse ontmoeting te hosten van de *Zafónis*-groepen in directe democratie. Er zijn nogal wat deelnemers op afstand komen opduiken. De voorgestelde discussie speelt hierbij wellicht een rol: *'Kunnen Chartergroepen de basis vormen voor niet conditionerend onderwijs?'*
Sérgio geeft een kort overzicht over de onderwijsevolutie tijdens de eenentwintigste eeuw. Tot midden jaren twintig zag het er naar uit dat allerlei vormen van dialogiserend leren ingang

vonden in de onderwijsstructuren. Iedereen is ondertussen de eerste rapporten en studies van toenmalige internationale organismes vergeten. Wie herinnert er zich nog de soms begeesterende toespraken van Andreas Schleisser die dank zij de analyse van grote hoeveelheden PISA-gegevens aantoonde hoe dialogiserend leren mensen kritischer maakten en daarom ook beter voorbereiden voor wetenschappelijk werk of om succes te hebben in hun studeer- en leefprojecten. Wie herinnert zich nog hoe populisten tegelijkertijd de scheiding van de school voor armen en voor rijken bleven doorvoeren? Ze deden het op een handige manier. Autoriteit was autoritarisme en geen auteurschap, zegden ze. Drillen gaf snelle resultaten. Iedereen kreeg gelijke kansen in een basisschool en dan lag het aan elk voor zich wat ie daarmee deed. Hun boodschap was gebaseerd op enkele goed gekozen slogans. En zodra ze meer armslag kregen speelden ze in op individualisme en angst voor de anderen. Door manipulatie en valse informatie kelderden grote investeerders initiatieven die het dialogiserend leren bevorderden. Leerkrachten opleiden, scholen uitrusten, klassen als discussie- en debatgroepen organiseren, dat alles kostte teveel geld en investeringen die geen onmiddellijke weerslag hadden op beursaandelen. De massale verkoop van informatica-devices en de verhuur van zowel fysieke als draadloze verbindingen hadden dat wel. Het economisch onevenwicht tussen wie geboren was op die plaatsen van de planeet waar sinds eeuwen machtige monarchieën leefden die zonder scrupules andere plaatsen uitbuitten en wie daar geboren was tot levenslange armoede, verminderde niet na de humanistische

hervormingen. Bijna het tegendeel gebeurde. De democratieën die hieruit ontstonden en met grotere of kleinere locale druk van sociale bewegingen groepeerden zich in Natie-Staten die het onevenwicht verder lieten toenemen. De pogingen om in voormalige kolonies en bezettingen hun model over te brengen waren enkel cosmetica om het overwicht te behouden. De daarop volgende moderne migratiestromen werden als het nieuwe kwaad afgeschilderd waar de welvarende wereld zich tegen moest beschermen.

Volgens Sérgio kwam de pandemie de makers van dat soort analyse ten goede. Heel snel en zonder veel protest kon men het sluiten van de schoolgebouwen en het stopzetten van elke vorm van opleiding tot kritisch debat uitproberen. Men moest enkel de bevolking bang genoeg houden voor de onbekende dodende ziekte en huisopsluiting als enig mogelijk alternatief voorhouden. Het uitproberen van afstandsonderwijs en leerplatformen gaf onverwacht goede resultaten voor autocraten en autoritaire leiders. Aan wie over de nodige apparatuur beschikte konden instruerende leerprogramma's opgelegd worden met verenging van de denkcapaciteit als gevolg. Wie niet over dergelijke apparatuur kon beschikken vervoegde de steeds grotere groep van wat men eufemistisch functioneel analfabeten noemde. In beide gevallen kreeg je een toename van Onwetenden die steeds makkelijker konden worden gemanipuleerd.

De school zelf werd instrument voor vernauwende instructie tijdens die overgangsperiode tot de basisschoolgebouwen in de jaren zestig overal verdwenen. Aardrijkskunde en geschiedenis

werden een korte tijd eng nationalistisch om daarna volledig afgevoerd te worden. Enkel het gemanipuleerde nu-leven was belangrijk. De vervanging van de scholen door instruerende scholing op afstand versnelde enkel de wereldwijde installatie van de onwetendheid.

Na die inleiding van Sérgio komen leden van Chartergroepen aan het woord. De tussenkomsten gaan hoofdzakelijk over twee aspecten. Heel wat sprekers menen naast Sérgio's analyse nog een andere te moeten maken in verband met de fundamentalistische godsdienstbeleving. Iemand herinnert aan de voorspellingen die universiteiten in wat toen het Midden-Oosten heette maakten midden jaren twintig. Wanneer eng gelovigen hun kinderen een scholing geven die zich beperkt tot een deel van het leren van basisvaardigheden dan heeft dat erg snel effect op de twee volgende generaties. Op vijftig jaar tijd had je een evolutie van een kwart van de bevolking zonder voldoende wetenschappelijke basisinformatie naar twee derden van de bevolking zonder die basisinformatie. De scholing kwam terug of bleef in handen van godsdienstige leiders of van autocratische Besturen, zodra de megapoleis de meeste staten vervingen.

Een ander aspect heeft te maken met discussievormen binnen de Chartergroepen. Er is vandaag een groter bewustzijn onder wie deel uitmaakt van die groepen. Dialoog zonder bijbedoeling om iemand te verplichten een bepaald standpunt in te nemen is enkel mogelijk in op volledige coöperatie gestoelde groepen. Vertegenwoordiging leidt snel tot ongelijkheid in het verkrijgen van informatie. Dan verglijdt algemene coöperatie naar afhankelijke collaboratie. Dat kan zijn van de groep ten aanzien

van wie de groep vertegenwoordigt of van de vertegenwoordiger ten aanzien van de groep.
Een voorlopige conclusie van de discussie van vandaag is dat het niet zozeer de chartergroepen zijn die de basis leggen voor niet conditionerend onderwijs maar de vorm van relaties tussen de leden van een gemeenschap die kan gekenmerkt worden als de linkerbenedenhoek van de *ignarometrische matrix*. Dat is de zone waar de minst arrogante minst onwetende ideaal types staan. Chartergroepen vandaag kunnen zeker helpen bij het opzetten van coöperatieve groepen maar blijven gegijzelden van wie macht en bezit naar zich toe trekt. Zijn mensen op grote schaal in staat overeen te komen dat algemene zelfverwezenlijking op lichamelijk en geestelijk vlak kan met *gebruik* van middelen in plaats van *bezit* van middelen en op basis van eenvoudige coëxistentie, in plaats van dwang?
Na de ontmoeting spreken Fernanda en Gonçalo nog even na. Daarbij oppert Gonçalo dat het misschien tijd wordt om denkoefeningen te starten over de impact van de bouw van *Elysium* en de verhuis ernaar toe. Verder is het tijd om te denken aan de rol van de *Wandelende Boeken*.
Chartergroepen of andere vormen van dialogiserend onderwijs, het ziet ernaar uit dat de discussie verder loopt…

In het voorjaar van 2095 krijgt de zesjarige Sang N'Kondo Ngô er een broertje bij. Kort daarop zijn Sérgio en Inês de trotse kersverse grootouders van Jacobus Lehrman. Greta is dolgelukkig op haar zesenzeventigste een achterkleinzoon in haar armen te houden. Toch tonen beide families enige bezorgdheid. Hoe zal de wereld van deze nieuwe generatie eruit

zien? Hoe langer hoe meer lijkt het erop dat de hele mensheid opgesloten zit in een reuzengevangenis. De rijksten sloten zichzelf op en lieten alle andere opsluiten. Zelfs van condominium naar condominium nemen de verplaatsingen snel af nu het vaak onrustig is aan de buitengrenzen van elk van de luxedomeinen die het *Bloomkamp*-net uitmaken als de informatie van *GNet-Z* correct is. Maar in de Megapoleis is de situatie vaak nog meer bedrukkend. In de compounds die geen universiteitscompound zijn zorgen armoede en soms falende aanvoersystemen voor steeds meer geweld. De Grote Besturen spreken over de terugkeer van de anarchie, waar in hun eigen onwetendheid ze agressie mee bedoelen. De Wetenden beschouwen dat de effectieve op coöperatie steunende anarchisten die bezit en geweld verwerpen en vreedzame gemeenschappen opbouwen die diversiteit en dus ook de eigenheid van elkeen beschermen zich eerder op vluchtplaatsen verzamelen.
Volgens Sérgio vindt men de kosmopolitische gedachte eigen aan de utopische anarchisten van de negentiende eeuw hoofdzakelijk onder de ideaal types opgenomen in de linker benedenhoek van het ignarometrisch kader van zijn grootmoeder en groottante. Volgens hem zijn de geweldenaars die zichzelf anarchist noemen anarchistische alfa populisten zoals grootmoeder Catherine soms zei. Net zoals de religieuze fanatici beschouwen ze de opzettelijke destructie van een willekeurige groep mensen en zelfdestructie als een nobele daad ter verdediging van hun eigen dogma's wat die ook mogen zijn. Sérgio is ervan overtuigd dat iemand om kosmopoliete anarchist

te zijn over heel wat sociale en wetenschappelijke kennis moet beschikken. Daarom ziet hij de op de matrix ingeschreven ideaal-types ‘onschadelijke anarchist’ en ‘anarchist omega’ die over een gezonde dosis niet neerbuigende tolerantie beschikken maar door omstandigheden in de Onwetenheid gedreven als potentiële kosmopolieten. Over het algemeen ontwikkelt deze groep Onwetenden erg snel interessante relatievormen met weinig arrogante en weinig ignorante ideaal-types. Hij is er net zoals vele andere *GNet-Z* leden die aan Ignarysis meewerken redelijk van overtuigd dat de vluchtplaatsen en andere rurale gemeenschappen waarin persoonlijk bezit en *digits* in de praktijk inhoudloze begrippen erg nuttig zijn. Het zijn de basisoorden voor het leren maken van groepsafspraken binnen de groep en onder groepen zonder het gevaar te lopen door zelfgenoegzame manipulerende leiders meegetrokken te worden in normerende organisatievormen als gevolg van de wil van sommigen die zich valselijk vertegenwoordigers blijven noemen van een bevolking. Volgens hem zal naarmate dat soort gemeenschappen meer in contact komen met elkaar voor een gunstige evolutie zorgen ook in alle megapoleis waar de charterleergroepen zich handhaven.

Hoewel de meeste leden van de familie instemmen met Sérgio’s analyse in verband met de ideaal-types vinden Inês en hun dochters nog steeds dat hij een te optimistische kijk heeft over de capaciteit waarover rurale gemeenschappen beschikken om in grootstedelijke gemeenschappen de manipulatie over de onwetenden aan te pakken. De campagnes van de Grote Besturen rond het recht op niet-participatie met hieraan

gekoppelde geschenken in goederen of *digits* aan wie dat recht schriftelijke 'opeist' gaan gewoon door.

***

Musa Cheboi feliciteert Kwame bij de geboorte van Jelani. Gaandeweg ontwikkelt zich tussen Musa en Kwame even hechte vriendschap zoals het geval is tussen hun ouders. Op een bijeenkomst van de nu reeds meer dan 200 volwassenen-tellende bevolking van Paradijs der Boeken zijn enkele afspraken gemaakt en taken verdeeld. Hierbij gaven de families Cheboi en Zoungrana zich als vrijwilligers op om mee te werken aan de praktische organisatie van het *Paradijs* in wijken waarin wandelende boeken en geïnteresseerde onwetenden terecht kunnen bij aankomst. Het is duidelijk voor iedereen dat wie literatuur en wetenschap meebrengt zo snel mogelijk de meegebrachte informatie moet kunnen delen en verwerken in de eerste plaats met wie gelijkaardige interesses betoonde bij het uitzoeken van te bewaren patrimonium. Geïnteresseerde Onwetenden hebben uiteraard ook uiteenlopende belangstelling en het is ook voor hen prettig mensen te vinden met de hulp van wie ze hun interesses verder kunnen uitwerken maar toch ook informatie krijgen over wat ze helemaal niet kennen.

Beetje bij beetje komt er dus een wijkstructuur in Paradijs. De families die zich vrijwillig stelden bij de uitwerking ervan, zorgen al snel voor de nodige verbindingen tussen die verschillende wijken. Belangrijk hierbij is hoeveel autonomie elke wijkgroep heeft om te beslissen wanneer en waarvoor verschillende wijkgroepen samenkomen om afspraken te maken die wijkoverschrijdend zijn. Ze zorgen ervoor dat iedereen op

elk ogenblik van alle beslissingen de actes kunnen doornemen. Kwame en Musa nemen als hoofdopdracht op zich samen met enkele anderen voortdurend beschikbaar te staan voor wie dan ook om alle beslissingen rond bepaalde onderwerpen samen te brengen als verduidelijking nodig is.
Van meet af aan is onderling overeengekomen dat iedereen over een basistijd voor zichzelf beschikt nodig om de familiemoestuin te onderhouden en voor andere persoonlijke projecten. Er is een voorlopige minimumtijd aangenomen van drie uur per dag die een vrijwilliger ter beschikking stelt om deel te nemen aan de gemeenschapsactiviteiten waar die zich voor aanbiedt. Wanneer een vrijwilliger of groep vrijwilligers merkt dat de tijd om aan die gemeenschapsprojecten te werken niet voldoende is, zoekt de hele gemeenschap in de eerste plaats naar de mogelijkheid om meer vrijwilligers aan te trekken. In de tweede plaats zoekt men processen te automatiseren waar en wanneer dit kan, zodat vrijwilligers daarna hun aandacht kunnen besteden aan andere projecten waar ze voor geïnteresseerd zijn.
Projecten kunnen allerlei vormen aannemen. Zo behoort Dakari vrij snel tot de kleine groep vrijwilligers die het watervliegtuig energetisch onafhankelijk maakt van de fossiele brandstof waar de motors nog gebruik van maakten toen de familie in Butiaba aankwam.

***

In de Mas du Petit Jean is er tijd voor een feestelijke maaltijd. De kleine gemeenschap heeft er de laatste tijd een tiental baby's bijgekregen. Bij de maaltijd worden ook Piet en Helga in de bloemetjes gezet. Ze zijn één der koppels met baby. Ook de rest

van de families Haas en Flieher is aanwezig. Hans en Helga's vader hebben samen twee tandems en een tandem-bakfiets in elkaar geknutseld. Ze beschikken sinds korte tijd over las-apparatuur in hun atelier nu ze hoe langer hoe meer materiaal recupereren uit achtergelaten dorpen in de buurt. Daardoor is de aftand tussen hun Atelierhuis en de Mas ingekort tot ongeveer twintig minuten. Verschillende Mas-bewoners hebben al geïnformeerd of ze van Hans hulp kunnen krijgen om in zijn atelier een fiets te herstellen of in elkaar te knutselen. Daarbij doet met ook beroep op zijn kennis van elektronica om rijwielen met elektrische motorondersteuning aan de praat te krijgen.
Piet en Helga besloten hun boorling de naam Jan Vluchthaas te geven. Wel hopen ze dat het zal blijven bij een woordspeling op hun beide familienamen en dat ze in het huis waar ze tegenwoordig verblijven over voldoende ruimte en vrijheid beschikken om niet opnieuw het vluchtpad te moeten nemen. Over het algemeen is het rustig in de buurt van de Mas du Petit Jean en de Lokale Heren zijn niet te opdringerig. Doorgaans zijn die enkel geïnteresseerd in het verkrijgen van de opgelegde hoeveelheden gewonnen zout uit de zoutpannes waarin de meeste Mas-bewoners een deel van het jaar verplicht werken. De families Haas en Flieher zijn hiervan vrijgesteld in ruil voor de diensten die ze bewijzen aan beide Domeinen.
Wat wel voor wat ongerustheid zorgt is de stilaan toenemende stroom ignoranten die de streek doortrekken. In heel Erebúm neemt het betaald werk hoe langer hoe meer af. In de omvangrijke rand compounds van de Megapoleis zijn de leefomstandigheden vandaag zo goed als onmogelijk. Grote

groepen hongerige ignoranten die weten niets te verliezen te hebben trekken de compoundgrenzen over richting rurale gebieden om er te bedelen of te stelen. Anderen trekken de binnen gebieden in waar ze vaak ook leven van wat ze kunnen stelen. De Grote Besturen blijven zich niets aantrekken van wie de polis verlaat maar oefenen wel repressie uit op wie in de polis andere compounds aanvalt. Daarbij experimenteert men steeds meer met het infecteren van bevolkingsgroepen..
De Domeinheren van de hele streek onder Megasul die voor zoutwinning instaan verjagen de doortrekkende ignoranten zoveel mogelijk of zetten ze gevangen in kleine kolonies waar ze hen tot dwangarbeid verplichten. Wie kan ontsnappen en zich in een rurale gemeenschap zoals die van de Mas vestigt laat men meestal gerust, tenzij ze de rust van de gemeenschap en daarbij haar productiecapaciteit in gevaar brengen.
Toch zijn de iets minder ignorante Mas-bewoners er niet helemaal gerust in. Enerzijds kunnen de Domeinheren op eender welk ogenblik besluiten dat ze meer winst halen uit hun kolonies dwangarbeiders dan uit de ruilhandel met de vrije rurale gemeenschappen. Anderzijds geven de verhalen die elke nieuwkomer meebrengt een steeds troostelozer beeld van de toenemende arrogantie als gevolg van de totale ontreddering van de armste lagen van ignorante bevolking. De families Haas en Flieher begrijpen dat mochten ze op een dag verder moeten trekken dit niet langer omwille van de druk van Cou-Clib-Clans zal zijn maar omwille van de druk van totaal verwilderde Ignoranten. Ondertussen zoeken Piet en Helga zo goed ze kunnen mogelijk de nieuwsgierigheid van hun kindje te

stimuleren.

***

Arjan Chakma komt zijn afgeschermde werkkamer binnen in het fabrieksgebouw van de havenzone van Megameghnapolis. Hij controleert de staat van de elektronische schilden. Alles werkt perfect, waarop hij een gecodificeerde verbinding voorbereidt met de Hunt-gemeenschap en met Maanbasis 1. Hij controleert op interfererende signalen. Het schild treedt in werking en slorpt al het electronisch verkeer op uit niet aangevraagde bronnen. Hij krijgt een bevestiging vanuit de Maanbasis dat het schild daar ook volledig operationeel is. Even later stabiliseert zich het beeld vanuit de Hunt-gemeenschap. Hij stelt enigszins verrast vast dat Gerald Pax er fysiek aanwezig is.

“Dag mijn jonge vriend,” begroet Gerald hem.

“Gerald, ik had niet verwacht je vandaag te ontmoeten!” antwoordt Arjan.

“We zijn de laatste hand aan het leggen aan onze beide missies op de Maanbasis,” zegt Gerald met een glimlach. “Ik wilde je ook bedanken voor je hulp. We staan hier allemaal in bewondering voor je virtuositeit. Toen ik een jaar geleden voorstelde de zoon van Imran te vragen mee te werken aan de verbetering van de elektronische schilden kon zelfs ik de kwaliteit van het resultaat niet vermoeden. We hebben nu de draagbare versie uitgeprobeerd in een aantal kleine rurale gemeenschappen die over beperkte apparatuur en energie beschikken en we zijn er opgetogen. Mijn zoon staat vol bewondering voor je. Hoe oud ben je nu? 22? 23?”

“Ik ben 23, Gerald. Ik ben blij dat mijn bijdrage het probleem

van de veilige bereikbaarheid van rurale gemeenschappen voorlopig heeft opgelost. Maar ik zeg wel voorlopig. De *Bloomkampers* beschikken over uitstekende elektronische ingenieurs. We moeten alert blijven. Gaat Henry je vergezellen naar de Maanbasis?"

Op de Maanbasis stelt iemand de camera bij en Henry komt in beeld. "Hallo Arjan. Zoals je kan zien ben ik al aangekomen. Ik heb je voorstellen uitgetest voor de afscherming van een krater op tien kilometer van de Maanbasis. Officieel zijn we hier een stapelplaats aan het inrichten om ertsen uit de maanmijnen op te slaan vooraleer ze naar L3 en L4 verscheept worden. We hebben hier reeds een leefkoepel waar alleen door ons gekozen personeel verblijft. Dit is de eerste verbinding die we rechtstreeks naar de Aarde verzorgen, zonder het signaal te moeten omleiden via Maanbasis 1 zelf."

"Hebben jullie nieuws over de voortgang van het *Elysium*-project?"

De camera's zoomen uit op beide plaatsen zodat alle deelnemers aan de vergadering in beeld komen. Een technieker van de Hunt gemeenschap neemt het woord: "Vanuit het *Sequoia condominium* is een kleine groep vertrokken naar onbekende bestemming. We denken dat ze een beschermde operatiekamer hebben. Zoals Arjan daarnet zei, ook de *Bloomkampers* hebben specialisten in elektronische camouflage. Sinds een tweetal weken is er grote activiteit met het vervoer van personeel naar de ruimte-relais van waaruit de laatste generatie pendels vertrekken naar L4 en sinds kort ook naar L3. De pendel naar L3 is het snelste bemand schip ooit. Het vertrekt vanuit L4 en

bereikt L3 in dertig dagen. Op dit ogenblik zijn er drie pendels operationeel. De eerste ruimteklokken werden vermoedelijk al meer dan twee jaar geleden geïnstalleerd en sindsdien vliegen de pendels voortdurend over en weer terwijl er ook onbemande tuigen worden ingezet om materiaal te vervoeren. Die reizen tweemaal zo snel als de bemande voertuigen. We weten niet precies hoeveel ruimteklokken ondertussen bewoond zijn."

Daarop zegt een maaningenieur: "Er zijn ondertussen 212 maaningenieurs vrijwillig vertrokken naar L3. Officieel spreekt men nog altijd over de uitbouw van een relaisstation. *Elysium* is hier een *Segreto di Pulcinella*. Er is nog geen enkele vrijwilliger teruggekomen. We weten dus niet wat de precieze stand van zaken is. Eén van onze mensen is kapitein van één van de pendelvoertuigen. Ze heeft ons enkele beelden meegebracht die bevestigen dat twintig ruimteklokken reeds met elkaar verbonden zijn. Elke klok kan twintig mensen onderbrengen. Er zou dus op dit ogenblik plaats zijn voor 400 mensen. We vermoeden dat Bloomkamp bouwers aanvoert van op bepaalde plaatsen op Aarde wellicht uit gesloten compounds verbonden aan Centrale Besturen."

"Toen *Elysium* ter sprake kwam als uitwijkplaats voor de top van de *Bloomkampers*, had men het over rond de 40.000 personen, kinderen inbegrepen. Dat betekent 2000 ruimteklokken enkel voor het herbergen van die groep," merkt iemand van de Hunt gemeenschap op.

"Dat klopt," zegt de maaningenieur. "En de informatie waarover we beschikken is dat nu de aanvoer van het materiaal volledig operationeel is, er nu 20 klokken per maand in elkaar gezet en

verbonden worden. Dat zal oplopen tot een maximum van 40 klokken per maand tegen eind volgend jaar. Volgens onze ruimtekapitein groeien de schermen tegen zonnewind en micrometeoren aan hetzelfde ritme."

"Heeft *Bloomkamp* enkel nog belangstelling voor *Elysium*? Liggen de kolonisatie plannen voor de Maan, Mars en de twee Jupitermanen volledig stil?" vraagt Arjan.

"Voor zover we weten gaat de Terraformatie van Ganymedes verder," zegt Gerald. "Op Mars en Europa gaat men verder met de bouw van leefruimtes die grotendeels ondergronds zijn. Er vertrekt minstens om de twee maanden een schip met gespecialiseerde arbeiders naar de buitenplaneten. Aan hen wordt de hereniging van de families in het vooruitzicht gesteld, zodra de leefomstandigheden dat mogelijk maken."

"Op de maan zijn er ondertussen nog vier maanbasissen in aanbouw en daar blijft het voorlopig bij," vult Henry de informatie aan van zijn vader.

Arjan kijkt onthutst op: "Dus is Bloomkamp druk bezig om haar eigen vel te redden maar is er nauwelijks aandacht voor de miljarden andere aardbewoners."

Henry zegt daarop: "Correct. In het beste geval zullen ze tegen het einde van de eeuw enkele miljoenen personen kunnen verplaatsen, wellicht niet eens zoveel."

"Dat is ook onze berekening," zegt iemand van de Hunt gemeenschap. "Daarom is het zo belangrijk dat we de rurale gemeenschappen op Aarde zoveel mogelijk beschermen tegen Aardse klimaatontregelingen en de dreigingen uit de ruimte mocht er iets misgaan met het natuurlijke magnetische veld van

de planeet. De nieuwe uitdaging voor jou generatie, Arjan, zal zijn om de elektronische schilden die jullie opbouwen te doen dienen agressieve vormen van sterk geladen partikels. We gaan ervan uit dat vooral de hoger gelegen gebieden tussen de keerkringen de beste kans op overleving zullen geven in geval van een algemene catastrofe. Daarom hebben die de absolute prioriteit."

Arjan kijkt nu nog bedenkelijker. "Jullie spreken over *'tegen het eind van de eeuw'*. Beseffen jullie dat dit binnen zo'n kleine vijf jaar is? Hoe gaan we dat allemaal klaarspelen?"

Daarop zegt Gerald. "Het ziet er iets gunstiger uit. We spreken over het eind van de eeuw omdat we het vermoeden hebben dat het *Bloomkamp* streefdoel om de verhuis naar *Elysium* te starten zo rond 2101. Onze modellen geven ons aan dat we toch nog over zo'n vijftig a zestig jaar beschikken om delen van de Aarde zelf verder te blijven beschermen. Uiteindelijk zal het nooit mogelijk zijn om in die tijd de hele aardbevolking naar andere delen van de ruimte te verplaatsen."

"Goed, wat zijn de volgende stappen?" vraagt Arjan.

Daarop volgt een technisch gesprek. Men past de tijdslijn aan en verdeelt taken.

Op het einde van het gesprek neemt Gerald afscheid met "Bij ons volgend gesprek zal de hele familie Pax reeds op de maan zijn. Onze gastgemeenschap bereidt zich voor op een andere reis en ik wens hen veel succes hierbij. We zullen wel nog één gezamenlijke bespreking houden voor die reis begint.

Ook de andere deelnemers nemen afscheid van de vergadering en Arjan verbreekt alle verbindingen. Hij vervoegt zijn

werkmakkers om samen hun volgende taken te bespreken.

***

In het Windsor Condominium zijn de Bloomberg 10 waardenummers ongerust over de blijvende dalende beurswaardes zowat overal op de planeet. Tijdens een crisisoverleg analyseren ze dat in het gehele noordelijke halfrond de consumptie sterk aan het verminderen is. Het vertrek van steeds meer ignoranten die *digit*-loos gaan leven buiten de Megapolis is slechts een randfenomeen. Erger is dat wie wel over een comfortabele *digit*-positie beschikt hoe langer hoe minder producten kan kopen gewoon omdat de aanvoerkanalen ervoor steeds meer wegvallen. De associatie van logo's aan bepaalde producten heeft gedurende lange tijd de *digit*-waarde artificieel hoog gehouden voor bepaalde producten die uiteindelijk een lage intrinsieke waarde hebben. Maar de producten die onder de logo's schuilgaan komen tegenwoordig van gestandaardiseerde productie-eenheden die bijna allemaal in het Rijk van het Midden gevestigd zijn. De eigenaars van dergelijke producten zoeken liever ambachtslui op die herstellingen uitvoeren met materiaal dat ze uit gelijkaardige producten halen dan nieuwe producten te kopen. De voedselindustrie is bijna volledig in elkaar gestort nu een groot deel van de landbouw gebeurt in plaatselijke geautomatiseerde eenheden in handen van rurale heersers die voor de rest in rurale gebieden wonende Ignoranten onder dwang voor hen laten werken. Hun aanvoer gaat rechtstreeks naar de Grote Besturen die dan verder voor de verdeling van de goederen zorgen. *Bloomkamp* heeft een tijd geleden regels

uitgewerkt om Megapoleis in de beurs op te nemen. Daarop hebben individuen of groepen de beurs nieuw leven ingeblazen door een toename van het aanbod van eerder agressieve aanbestedingen om een Polis volledig in bezit te nemen. Dat hielp een tijdje, maar wat kan men uiteindelijk anders doen dan Poleis kopen en verkopen en hierbij proberen de waarde van de aandelen op te drijven? Het is een soort uitbreiding van het oude Monopoly-spelletje onder de rijksten.
Goud, platina en diamanten zijn al een hele tijd het exclusieve bezit van waardenummers 9+ en niemand schijnt op dit ogenblik geïnteresseerd iets uit handen te geven. Gronden zijn waardeloos bezit tenzij ze voor mijnbouw in aanmerking komen. Maar ook die bezittingen zijn in handen van *Bloomkampers*.
Echte banken zijn er enkel nog in het Rijk van het Midden. Hoewel ze nog over reserves beschikken in edelmetalen staat hun activiteit zowat volledig in het kader van de mijnbouw voor buitenaardse kolonisatie, zeg maar voor de bouw van *Elysium*. De allerrijksten hebben weinig te doen, behalve aanduidingen te geven hoe ze hun ruimteklok ingericht willen zien.

***

Fernando en Gonçalo nodigen vrienden en familie uit voor een feestje wanneer Jacobus twee wordt. Er is tijd om te spelen met de kinderen en verhaaltjes te vertellen. Nadat het vieruurtje eindigt met een mooie taart waarvoor Gonçalo en Elton chocolade hebben kunnen bemachtigen, gaan de kinderen verder spelen onder leiding van Sang die ondertussen al zeven is. Het gesprek onder volwassenen verandert van toon.

“In de Chartergroep voor kinderen waar Sang aan deelneemt komen steeds minder nieuwe kinderen opduiken,” zegt Alberta.
“Ook in het Bibliotheekhuis zien we gaandeweg minder kinderen, zowel in onze eigen Chartergroep als voor de voorstellingen die jouw grootoom hier nog steeds organiseert,” antwoordt Inês.
“Elton en ik hebben onlangs voor de eerste maal een bericht gekregen dat we niet naar een Chartergroep moesten bij gebrek aan aanwezigen,” vult Joana daarop aan.
Fernanda kijkt haar zus aan: “Gonçalo en ik rekenen wel op jullie voor het onderwijs van Jacobus. We hopen dat we een groep zullen kunnen samenstellen met andere kinderen, maar het ziet ernaar uit dat onze generatie in Megalissipo minder kinderen heeft.”
“Wij hebben alvast geen lust om nu kinderen te hebben,” zegt Joana. “Maar ik weet niet of onze generatie echt minder kinderen heeft. De laatste demografische cijfers waar we beschikking over hebben geven een algemene licht negatieve bevolkingsgroei. Ik heb wel de indruk dat steeds meer Onwetenden, ook in onze compound wanneer ze het Recht op niet-participatie schriftelijk ondertekenen, hun kinderen weghouden van Chartergroepen waar net op participatie door kritische analyse wordt aangestuurd. Ik haat dit te zeggen, maar het ziet ernaar uit dat Grote Bestuur deze ronde wint in Megalissipo.”
“In Megalissipo en in andere polis,” merkt Gonçalo op.
Fernando Ngô knikt. “Ja, het fenomeen breidt uit. Volgens informatie waarover ik beschik heeft in het Noordelijk Halfrond

al bij de 70 % van de Onwetenden zo'n verklaring ondertekend."

"Als die Onwetenden niet op de hoogte zijn van het bestaan van Chartergroepen of vergeten dat ze bestaan dan ziet het ernaar uit dat binnen één of twee generaties de Wetenden een rariteit zullen zijn. De *Cou-Clib-Clans* spreken vandaag over de Wetenden als een soort boze magiërs die in hun boeken alles vinden om zelfs de regeringsleiders kwaad te berokkenen," zegt Alberta. "Het ziet ernaar uit dat Niet-Ignoranten een zware tijd tegemoet gaan."

"Misschien moeten we overwegen om ook naar een rurale gemeenschap uit te wijken, zoals ander *GNet-Z* vrienden al deden. We zouden dan onder elkaar een Chartergroep kunnen verzorgen voor alle kinderen van de families waarmee we zo'n gemeenschap vervoegen en ook de kinderen van wie er al woont uit te nodigen," denkt Fernanda.

Sérgio kijkt zijn dochter aan en zegt: "Is dat niet het probleem verleggen? We zijn akkoord dat de groeiende groep Onwetenden een gevaar zijn, maar in de eerste plaats voor henzelf, voor de mensheid en voor de gezondheid van de planeet. Maar het is in de Polis, waar de Besturen en de arrogante Onwetenden macht hebben over de rest van de bevolking dat dit gevaar verder blijft toenemen. Als we collectief naar een rurale gemeenschap vluchten, wat dan? Dan laten we bewust de rest van de bevolking aan haar lot over. Het is geen paternalistische opmerking die ik maak, maar de vaststelling dat als we door ook te vluchten de mogelijkheden om een leergroep of een bibliotheek te vinden nog verminderen, dan lijkt me dat

voor niemand een goede zaak."
"Ook als ons leven in gevaar komt?" vraagt Joana.
"Maar is dat zo voor het ogenblik?" stelt Sérgio als wedervraag.
Daarop zegt Greta: "Er zijn geen aanwijzingen voor een nieuwe grote Bibliotheekaanval in de heel nabije toekomst. Ook lijkt Megalissipo al bij al een minder gevaarlijke Polis voor Niet-Ignoranten. Ik ben akkoord met Sérgio dat vluchten vandaag niemand helpt. Ik zou er wel willen aan toevoegen dat indien er effectief gevaar dreigt, het dan beter is ons zelf te beschermen. Tenslotte heeft ook niemand iets aan dode *GNet-Z* leden in de megapoleis."
Joana en Inês knikken en Fernanda zegt: "Niet vluchten dus, toch niet op dit ogenblik. Maar je hoorde je wijze moeder, papa! We kunnen niet uitsluiten dat we in de toekomst toch Zuidwaarts zullen moeten trekken."
Later op de avond als beide zussen de keuken opruimen terwijl Gonçalo en Elton Jacobus naar bed brengen onder veel vrolijk gestoei spreken ze nog even over hun bekommernissen. Ze komen overeen Alberta, haar vaders en diens biologische moeder aan te spreken om met hun oude contacten in Megandalusalgarb veilige routes te overwegen over de Middellandse Zee. De Nijlvallei is volgens *GNet-Z* op dit ogenblik de beste weg naar centraal Alkebulan.

De zussen zouden wellicht anders denken over de beste weg mochten ze Ivan Auctor kunnen horen. Het is heel misschien de minst slechte weg, denkt Ivan, terwijl hij samen met Sergei en diens vrouw Sana de kleine boot tegen de stroom op probeert te maneuvreren nu ze de Ogujebe-gemeenschap verlaten samen

met hun tien nieuwe vrienden die per drie of vier nog drie kleine kano's bemannen. Nog iets meer dan 200 km scheidt hen van Butiaba.
De lokale gemeenschap legde hen uit hoe de waterweg naar het Kyogameer te nemen. Die loopt langs de Paraa gemeenschap met klimpartijen over land. De reis tot aan het meer houdt in boten te verruilen tegen werktuigen, tenzij je 200 km lang om de haverklap met een kano op je rug de rivier probeert te volgen wanneer stroomversnellingen of watervallen een obstakel zijn. Na het meer zo'n 100 km af te varen, vinden ze de rivier die uit zuidelijke richting komt. Nog een goede 100 km komt men dan eindelijk aan het grote meer. Ondertussen zijn ook hier obstakels onder de vorm van stroomversnellingen. Daarna is de tocht over het meer naar de Bukoba-gemeenschap vrij eenvoudig zolang men niet te ver uit de kust blijft.
Na wat Ivan, Sergei en Sana al doormaakten hebben ze weinig zin over land te ploeteren.
Gelukkig kreeg de groep net voor ze afreisde van bij de Juba-gemeenschap andere informatie via het *GNet-Z*.
Men raadde hen aan bij de Paraa gemeenschap te vragen naar vervoer over land en gelijk zuidwaarts te reizen om vervolgens langs een waterweg het Kyogameer te bereiken. De weg is ruim vijftig km korter en wat comfortabeler, vooral met lastdieren en een kar. Nog beter, zei men, is de boot en wat goederen gewoon in te ruilen tegen lastdieren en een kar en die te gebruiken tot aan het grote meer. Over land kan je vanuit Paraa de Noordzijde van het grote meer in zo'n 10 dagen bereiken. Ook daar is het gemakkelijk iemand te vinden die voor de boottocht naar de

Bukoba-gemeenschap meestal in ruil voor de meegebrachte lastdieren, de kar en eventueel wat meer.
En dan kreeg Sergei daags voor hun vertrek een boodschap uit *Paradijs der Boeken* via de maanbasis. In plaats van over de weg naar het grote meer te reizen, kon de groep opgepikt worden in Butiaba… per watervliegtuig. Eerst dachten Sergei en Sana dat het om een grap ging. Maar neen ze kregen een boodschap van Dakari Cheboi zelf dat hij hen zou oppikken samen met de andere *Wandelende Boeken*. Wel vraagt men Sergei niet met anderen dan hun reisgenoten over het watervliegtuig te spreken. Het best kunnen ze de Ogujebe gemeenschap in de waan laten dat ze over Paraa zullen verder reizen. Dat is immers de weg die de meeste vluchtenden nemen. Maar in plaats van bij de Paraa gemeenschap te stoppen reizen ze gewoon nog zo'n 60 km verder het meer op.

De drie zijn blij dat ze bijna aan het einde van hun reis zijn. Ze vertrokken vanuit de Zee van Azov, z'n 6700 km Noordelijker anderhalf jaar geleden. Ze begonnen hun tocht onder de vorm van een wetenschappelijke expeditie in verband met de toenemende vulkanische activiteit in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee. Op de Zee van Marmara, kort nadat ze aan hun tocht begonnen, hadden ze ook bijna hun einde gevonden. Enorme golven, wellicht veroorzaakt door een zeebeving hadden de boot waarop ze samen met andere *Wandelende Boeken* de reis waren begonnen doen kapseizen en slechts zes mensen konden de kust bereiken. Ivan en Sergei verloren de rest van hun familie en Sana bleef alleen achter. Samen met de drie andere overlevenden werden ze opgenomen in de

Dardanellen-gemeenschap. De andere drie reisgenoten gaven heel het plan op en besloten hier te blijven. Ze lieten hun identificatiechips uithalen en werden opgenomen op de lijst van omgekomen expeditieleden. Ivan, Sergei en Sana besloten hun eerste plan om *Paradijs der Boeken* te bereiken verder uit te voeren. Ze vroegen nieuwe uitrusting aan om het eiland te bereiken dat voor kort de naam Kreta droeg. Dat is vandaag zo goed als onbewoond als gevolg van het toenemend aantal aardbevingen. Kort na hun aankomst werden ze opgevangen door een groepje seismologen waarvan enkele deel uitmaken van *GNet-Z*. In alle rust maakten ze de nodige voorbereidingen voor een tocht naar de Nijldelta om seismologische boeien uit te zetten. Maar het onderliggende plan was dat eenmaal bij de monding van de Nijl aangekomen, de drie aspirant-vluchtelingen de identificatiechips zouden laten verwijderen. De andere leden van de expeditie zouden hen dood verklaren bij een bootongeluk.

De uitrusting die ze aanvroegen voor ze vertrokken hadden ze voor een groot deel zelf betaald met de *digits* waarover ze beschikten vooraleer de chips weg te nemen. Zo beschikten ze over voldoende wisselstukken voor een lange bootreis over de Nijl. De om en bij 1200 km tussen Megalexandrië en de grote dam was bijna een plezierreis. De rivier stroomopwaarts legden ze af met een comfortabele motorboot. De reis nam een maand in beslag en gaf geen problemen.

Onder de nog steeds bestaande dam ruilden ze die grote motorboot tegen een kleiner vaartuig en levensmiddelen. De tocht van de dam naar het Albertmeer ging over zo’n 1700 km

rivier en leidde hen door moeilijk bevaarbare delen. Toch dachten ze dat ze de grote kano die ze uitkozen zowel roeiend als met de buitenmotor door de waterversnellingen te kunnen besturen.

De informatie waarover ze beschikten was niet helemaal juist. Halverwege hun reis naar de Juba-gemeenschap zagen ze zich genoodzaakt de rivier te verlaten. Ze kregen hulp van een kleine nederzetting bestaande uit drie families Onwetenden. De families hadden het onmogelijke leven in de megapolis die ze ontvlucht waren verwisseld voor een erg eenvoudig bestaan aan de rivieroever. De drie vluchtelingen waren hun eerste contact sinds twee maanden. Ze hielpen hen graag verder zoals ze ook al met vorige vluchtende Wetenden deden. Ze legden uit dat ze hun kleine gemeenschap liever niet in aantal wilden zien toenemen door wie zich niet van plan was zich toe te leggen op landbouw en het kweken van kippen en geiten. Dat nam veel tijd in beslag en Wetenden waren volgens hen te ongedurig voor dit soort werk.

Sergei denkt terug aan hoe snel hij het levend bewijs was hiervoor, enkel omdat de kano uit elkaar moest genomen worden en hogerop terug in elkaar gezet. De hele tocht over land om hogerop de rivier terug op te kunnen nam meer dan een week in beslag en hij begreep de plagerijen van hun toevallige helpers maar al te goed. Hoewel de nederzetting hen niets vroeg, besloot Ivan hen een deel van hun werktuigen te schenken. Dat zou de gemeenschap nuttig zijn bij het helpen van andere nieuwe te verwachten vluchtende Wetenden. Bij hun afscheid legde hij uit dat het netwerk waartoe ze behoorden op

dit ogenblik de tocht langs de Nijl aanraden als de minst moeilijke weg om de zuidelijker gelegen opvangplaats te bereiken die *Paradijs der Boeken* had als naam. Daarop merkte iemand op dat iedereen blijkbaar een eigen mening heeft over wat paradijselijk is. En ze kon zich niet voorstellen, zei ze er nog bij, dat Boeken ook een paradijs nodig hadden.

De verdere *GNet-Z* informatie was correct. Ze konden de rivier verder opvaren richting scheiding van Nijl. Niet lang voor ze de zuidwestelijke arm namen kwamen ze door een desolaat gebied van een totaal verwoeste stad. Ze zagen hier met eigen ogen het resultaat van hoe *Bloomkamp* gaandeweg grote delen van Alkebulan aan haar lot had overgelaten nadat er geen rijkdom meer uit te halen was. Via *GNet-Z* had Sana al contact gehad met Wetenden die aan de plaatselijke universiteit verbonden waren geweest vooraleer zo'n twintig jaar geleden de hele streek die ondertussen in handen was gekomen van agressieve Onwetenden hoe langer hoe desolater was geworden. De Wetenden die er nog verbleven waren toen opgenomen in verschillende rurale gemeenschappen waarvan sommigen deel uitmaakten van het netwerk. De meesten onder hen hadden grote geneeskundige kennis en de rurale gemeenschappen namen hen graag op. Niemand wist precies waar de moordende en plunderende Onwetenden naartoe getrokken waren. *GNet-Z* waarschuwt voor te vermijden gebieden ten Oosten van de Nijl vanaf de delta tot aan de Golf van Aden. Net zoals de Oostkust van de Middellandse Zee zijn de kusten van de Rode Zee en de Golf van Aden gevaarlijk voor reizende Wetenden.

Bij het doortrekken van het verwoeste stedelijke gebied heeft

Ivan het over de opmerking van de Onwetenden die hen zo vriendelijk hielpen. Niet de boeken hebben een paradijs nodig maar wel de Wetenden en de Onwetenden die zich willen onttrekken aan de machtswellust van eender welke aard, of die nu vanuit het rijke *Bloomkamp* komt of vanuit de verarmde binnenlanden van Erebúm, Waçúm en Alkebulan.
Op de zuidwestelijke arm van de Nijl gekomen wisten de drie reizigers net iets meer dan de helft van hun tocht door Alkebulan afgelegd te hebben. Volgens hun berekeningen zouden ze nog zo'n kleine 1300 km verwijderd zijn van de Juba-gemeenschap. De doortocht door een volledig verlaten en verwoeste stad heeft hen onrustig gemaakt. Ze reisden vanaf dan gemiddeld zo'n dertig kilometer per dag. Ze moesten vaak overdag rusten omdat ze 's nachts voortdurend alert wilden blijven. Tweemaal konden ze niet anders dan ter plaatse blijven om vallen uit te zetten en hun visvoorraad aan te vullen.
Na anderhalve maand reizen op deze tak van de Nijl kwamen ze aan het grote moerasland. Ze vonden er meer vluchtenden die op de jaarlijkse watertoename wachtten om met hun ondiepe boten verder te reizen. Alles bij elkaar vormden ze een nu een groep van dertig reizigers, waaronder acht *Wandelende Boeken*. Ze brachten de wachttijd door met het vergelijken van informatie om de beste routes te kiezen onder de kanaaltjes tussen de papyrus-eilanden. Onder de aanwezigen heeft een ingenieur het over een meer dan een eeuw oud project om een kanaal te graven langs het moerasland. Ivan merkt gelijk op dat het er gelukkig nooit van gekomen is. Hoewel de hele streek dramatische tonelen heeft gekend onder de menselijke bevolking zou zo'n kanaal wellicht

slechts een korte tijdelijke verbetering betekend hebben. Daarbij vertelt hij aan de anderen wat hij zelf over zijn voorouders weet die hun geboortestreek verlieten toen door winstbejag en politieke blindheid het meer waaraan ze woonden volledig zagen verdrogen tot woestijnland. Daarop merkt iemand anders op dat macht, bezit en blindheid een kenmerk is van veel arrogante topmensen. Hij heeft Ignarysis documenten uit het hoofd geleerd en haalde er daarbij twee aan waarin er een verband wordt gelegd tussen de verregaande klimaatsveranderingen en de linkerbovenkant van de ignarometrische tabel. Sana nam zich voor de teksten zorgvuldig door te nemen mochten ze ooit in *Paradijs der Boeken* aankomen.

Zodra de waterstanden het toelieten, vertrok de groep voor een lange tocht door het moerasland. Onder hen bevonden zich drie dierenspotters. En dat bleek wel nodig om onaangename verrassingen met nijlpaarden, maar vooral met krokodillen te vermijden. Er waren in de groep geen ervaren jagers en bovendien beschikten slechts vier groepsleden over een goed geweer, zodat alle voorzichtigheid geboden was. Toch viel dit laatste deel van de reis tot de Juba-gemeenschap Ivan, Sergei en Sana minder zwaar omdat ze niet meer alleen waren om 's nachts de wacht op te zetten.

En dan, eindelijk, vier maanden nadat ze de zuidwestelijke arm van de Nijl opvoeren kwamen ze bij de Juba-gemeenschap aan. De Wandelende boeken zouden verder reizen om het *Paradijs der Boeken* te bereiken in het gezelschap van een koppel Onwetenden die ondertussen met veel belangstelling naar de verhalen over dat Paradijs hadden geluisterd. De andere

Wetenden en Onwetenden zouden de Juba-gemeenschap vervoegen. Die had immers regelmatige verbindingen met andere gemeenschappen die *GNet-Z* leden herbergen.

De aanlegplaats van de Butiaba-gemeenschap komt in zicht en ja… het is geen fata morgana. Daar ligt het groen geschilderd watervliegtuig van Dakari Cheboi. Dakari omhelst Ivan nu ze elkaar voor het eerst lijfelijk ontmoeten. Na een korte voorstelling meldt hij dertien reizigers in éénmaal naar Paradijs der Boeken zal kunnen brengen, zonder dat ze hiervoor eerst naar Bukoba moeten. Dolgelukkig stapt iedereen aan boord en behalve Ivan en Sana die een lang gesprek aangaan met Dakari, slaapt iedereen vast zodra ze in de lucht zijn. Ze hebben het vooral over de toenemende druk van *Bloomkamp* om alle beschikbare ingenieurs in te zetten voor het monsterproject *Elysium*. Ivan legt uit dat hun eigen beslissing om naar Paradijs te vluchten vooral te maken had met de krankzinnige plannen om in vulkanisch actieve gebieden lava op te pompen en daarna te kraken om er metaalhoudende ertsen uit te filteren. De informatie waarover de geologische gemeenschap beschikt toont aan dat het verder verstoren van de aardkorst door het bewust bereiken van vloeibare lava ver dragende gevolgen heeft niet enkel voor de atmosfeer door het gebruik van nucleaire ontploffingen in de bodem maar ook het magnetische aardeschild verstoort. Dakari heeft het over de verspreiding van de schaduwnummers van *Ignarysis* om aan de controle te kunnen ontsnappen. Het wordt hoog tijd een nummer te wijden aan die gevaarlijke praktijken in een poging twijfelende Wetenden te overtuigen hun werk ten gunste van de

Bloomkampers stil te leggen. Hij stelt Ivan voor hierover na zijn aankomst in Paradijs te praten met de ingenieur-gemeenschap geleid door Gerald Pax op Maanbasis 1.

***

Juan Márquez hoort met groeiende belangstelling het verhaal aan van de Eerste Wandelende Boeken die uit Noordelijke streken in *Última Rosa del Desierto* aankomen. Ze voeren de straat van Baja af en volgden daarna de kust tot in de buurt van San Juan en legden de rest af door gebruik te maken van rijdieren van de lokale gemeenschap. Enkele van de vluchtelingen hadden eerst al het Noord-Amerikaanse continent doorgereisd van Megapple naar Megangeles. Onder hen zijn er twee wiskundigen die hun eigen werk als Wandelend Boek meebrengen. Die Noordelijke Wandelende Boeken vergroten de groep inwoners van Última Rosa die zich eerder op exacte wetenschappen dan op literatuur en poëzie toeleggen. Juan verneemt meer over de financiering van het *Elysium*-project. Er zijn vertakkingen hiervan naar verschillende onderzoekingen, en zelfs naar de theoretische wiskunde. De twee nieuwkomers spreken op een bepaald ogenblik over Fernanda Mestre. Daarbij komt ook *Ignarysis* aan bod. Juan is erg enthousiast wanneer hij voor het eerst over de ignarometrische matrix hoort van de gezusters Demeester. Hij vraagt na of in *Última Rosa* iemand meer informatie of zelfs geschreven teksten meebracht over de ignarometrie. Enkele vluchtelingen uit MegaSantacatarina die betrokken zijn bij de experimenten in verband met directe democratie bezorgen hem teksten van Sérgio Mestre en Inês Legendre. Volgens hen zijn dat de ouders van Fernanda Mestre

waar de wiskundigen het over hadden. Juan besluit om te proberen in contact te komen met die groep uit Megalissipo zodra er zich via *GNet-Z* een goede gelegenheid voordoet. De ignarometrie legt het verband tussen relaties onder op de matrix ingeschreven ideaal-types en verschillende maatschappelijke organisatievormen. De laatst toegekomen vluchtelingen uit het Noorden brengen verhalen over de toenemende arrogantie van de *Bloomkampers* van bijvoorbeeld het Sequoia Condominium. Juan vraagt zich af of er sowieso nog hoop kan zijn voor participatieve vormen van directe democratie.

De ontwikkelingen van de volgende twee jaar hebben verregaande gevolgen zowel voor *GNet-Z* als voor de dynastie Magister-Auctor.
De *Bloomkampers* hebben een race tegen de tijd ingezet om hun *Elysium*-project waarvan de bouw een kleine tien jaar geleden startte klaar te hebben tegen de eeuwwisseling. Informatici waaronder Arjan Chakma in Megameghnapolis werken een AI algoritme uit dat vrijwel zonder menselijke tussenkomst op Lagrange punten geplaatst materiaal door robotten in elkaar te zetten. Vooral voor de afwerking van *Elysium* zelf is dit algoritme van enorm groot belang. De beperktere groep *GNet-Z* informatici waarvan Arjan eveneens deel uitmaakt hebben grote delen van dit algoritme kunnen hergebruiken om een door elektronische intelligentie bestuurd gesloten en volledig afgeschermd systeem uit te werken dat binnenkort alle communicatie tussen de vertrouwelingen op de Maanbasis en de drie vluchtplaatsen voor Wandelende Boeken die gaandeweg de naam *Drie Oorden* krijgt zal onderhouden. Arjan heeft

hierover een wekelijkse briefing met Henry Pax die zich op Maanbasis 2 gemakkelijk kan afschermen van ongewenste gastluisteraars.

De familie Fox heeft sinds haar overkomst naar Megalissipo een nauwe vriendschap ontwikkeld met Sérgio en Inês. Ferdinand blijft Greta regelmatig opzoeken waarmee hij graag herinneringen ophaalt aan Bianca. Hij is ook geboeid door Greta's verhalen. Hij zegt dat ze een soort gids is om de eentwintigste eeuw te begrijpen. Op een avond vertrouwt hij Inês toe dat hij in Greta vaak een soort tweede moeder ziet.
In het bibliotheekhuis nemen de onderwijsactiviteiten gaandeweg af. Het aantal Onwetenden die het Recht op Niet Participatie ondertekenen blijft toenemen. De kindergroepen bestaan vooral uit kinderen van de kleiner wordende gemeenschap Wetenden die aan door *Bloomkamp* gesubsidieerd onderzoek doen. Ook de Wetenden die in zekere zin op non-actief gezet zijn maar door familiebanden toch nog over voldoende *digits* beschikken blijven de twee nog bestaande privé bibliotheekhuizen in het compound bezoeken. Daar komt bruusk verandering in halverwege het jaar 2098. Op een avond, nadat Alexandre en Manuela alles afsloten om bij Greta te gaan avondmalen duikt een groep zwart gemaskerde *Cou-Clib-Clan* leden op. Snel en handig worden ramen en deuren met kleine hoeveelheden explosieven weggeblazen waarna drie figuren met grote vlammenwerpers de hele boel strategisch in brand steken. De open geblazen ramen en deuren zorgen ervoor dat in een mum van tijd het hele huis in volledige lichterlaaie staat. Een half uur later delen meesmuilende stadsbestuurders de

familie mee dat het Paulo Demeester huis helaas volledig uitbrandde en dat een onderzoek zal ingesteld worden naar de oorzaak. Voor het ogenblik, zegt men erbij, denkt men niet aan kwaadaardig opzet. Inês is woest, net zoals Manuel en Alexandra N'Kondo. Die vragen zich af of hun naar EuroBrussels verdwenen neven hier iets mee te maken hebben. Niemand is vergeten dat ze ooit Fernanda hadden verwittigd dat Alberta beter niet in het huis kon intrekken. Greta en Alexandre troosten de rest van de familie door hen eraan te herinneren dat de originele archieven van Paulo en diens dochters veilig onder de grond liggen opgesloten en blijkbaar aan de vernietigende aanvallen ontkwamen. Maar uiteraard zijn alle fac simili en materialen die met de Chartergroepen werden gebruikt volledig verwoest. In Megalissipo beschikken de *Zafónis* leergroepen nu over geen enkele andere ruimte meer dan de bibliotheek van de universiteit zelf. Die is minder geschikt voor het werk met Chartergroepen. En twee maanden later gaat ook die bibliotheek in vlammen op.

Uit de drie andere Mega Iberische Poleis komen via de *GNet-Z* leden verontrustende berichten binnen. Blijkbaar hebben de Cou-Clib-Clans zowat overal op hetzelfde ogenblik bibliotheken aangevallen van door *Bloomkamp* gefinancierde universiteiten. Is er een kentering op komst? Is de aanval door *Bloomkamp* zelf ingezet? Maar wat is daar de bedoeling van? Is het moment gekomen dat de absolute bezitters besloten geen Wetenden meer nodig te hebben? De vernietiging volgt hetzelfde patroon als wat eerder reeds te zien was in enkele Abya Yala polissen. Zou Erebúm aan de beurt zijn? Maar waarom eerst het eerder

onbetekenende Iberië? Een test?
Tegen het einde van het jaar is het voor de *Zafónis*-groepen duidelijk dat de vernietiging een Erebúm karakter heeft en niet enkel een Iberisch. Er zijn veel aanwijzingen dat de aanvallen gecoördineerd werden door het volledige Centrale Bestuur van EuroBrussels, waarbij het Iberische bestuur lokaal ageerde. Stuurde *Bloomkamp* de aanval of was de hele zaak ook voor hen een verassing?
De *GNet-Z* gemeenschappen stellen vast dat op dit ogenblik enkel het Rijk van het Midden bespaard blijft van dergelijke vernietigende aanvallen. Dat doet weer aan *Bloomkamp* denken. Zou de verdeel en heers politiek die men lang gebruikte om de informatie te verdoezelen rond het gebruik van de Lagrange punten en de bouw van *Elysium* nu ook dienen om de laatste productieplaatsen op Aarde te beschermen?

De actieve Ignarysis groepen stellen voor om binnen de *GNet-Z* gemeenschappen een algemene denkgroep op te zetten waar ze de naam *Convivialis Civitates* voor bedenken. Volgens hen zullen de absolute bezitters van de wereld door hun verdeel en heers politiek in verband met *Elysium* zichzelf hoe langer hoe meer isoleren. En blijkbaar doen ze dat buiten de planeet, wellicht in een poging zichzelf te behoeden tegen rampen, ongelukken, epidemieën en wat meer ze door hun hunkering naar macht en bezit teweeg brachten. Die steeds verder gaande isolatie is voor bepaalde Ignarysis medewerkers een lichtpunt. Is het mogelijk te beginnen denken aan een evolutie in de sociale omgang waarin geen door hiërarchie ingebouwde rijkdom meer bestaat? Het voorstel om de denkgroep de naam c*onvivialis*

civitates te geven heeft voor sociologen en antropogogen te maken de Illichiaanse *Convivial Society* utopie.
Een bijeenkomst via *GNet-Z* satellieten waaraan zo'n 1500 kleine gemeenschappen deelnemen hoofdzakelijk uit rurale gebieden zal later door de Ignarysis medewerkers gezien worden als een soort startpunt. Aan die bijeenkomst nemen Arjan en Henry deel samen met andere leden van hun plaatselijke gemeenschappen in Megameghnapolis en op Maanbasis 2.
"De meesten onder ons hebben wellicht ooit deel uitgemaakt van de *Hortibliek*," begint Sérgio. "Wellicht hadden we met die structuur een goede basis om samenlevingsverbanden uit te werken waarbij we akkoorden maakten zonder naar hiërarchische of vertegenwoordigende structuren te moeten grijpen."
Arjan zegt daarop: "De *Hortibliek*, ja. Mijn ouders maakten er gebruik van. Toch was er een soort algemeen basisakkoord: iedereen ging ervan uit dat individuen, groepen en staten geen bezit zouden inroepen."
"Als we aan een *Convivialis Civitas* willen werken," merkt een deelnemer uit Megasantacatarina op, "dan zullen we wellicht aan een algemeen standpunt moeten werken dat bezit gewoon niet nodig is."
"Wacht even," zegt Henry, "Hier op de Maanbasis hebben we enkel gemeenschappelijke structuren. We hebben gaandeweg een politiek uitgewerkt waarbij iedereen de beschermde overdekte moestuinen kunnen gebruiken. Daarbij probeert de een of de ander vaak het verbouwen van nieuwe groenten of

fruit uit, in functie van persoonlijke smaak. We spreken op regelmatige basis af hoe we de verbouw-vlakken indelen zodat we geen planten naast elkaar zetten die elkaars groei in de weg staan. Wie iets nieuws wil proberen kondigt dat aan en samen wordt er naar een plek gekeken waar dat mogelijk is. We weten allemaal van ieders voorkeuren en doorgaans werken we samen aan het verbouwen van die groenten en dat fruit waar we zelf graag een deel van willen oogsten. Daarbij hoeft niemand iets te bezitten, maar het gemeenschappelijk beheer van de voedselvoorziening houdt wel een goed uitgebouwd overleg in. We zijn natuurlijk een vrij kleine groep en dus kunnen we doorgaans afspraken nemen na met iedereen overlegd te hebben. Let wel, we zoeken geen consensus, we zoeken enkel de moestuinen zo te organiseren dat allen kunnen oogsten wat ze zelf graag eten. Enkel de omstandigheden kunnen een rem vormen. We zijn er nog altijd niet in geslaagd om bepaalde bladgroenten in onze maanmoestuinen te kweken."

Inês zegt hierop: "Bezit is dus niet nodig tenzij iemand van op de maan persé een bladgroente wil die enkel op aarde kan worden gekweekt. In dat geval zal je voor het transport moeten betalen en daar heb je *digits* voor nodig, dus moet je iets bezitten waarmee je die *digits* kan verdienen."

"In de huidige situatie wel," beaamt een ander deelnemer uit Megasantacatarina. "Voor het ogenblik hebben we nog geen Megastructuur waaruit alle kapitaal verdwenen is."

"En zal dat gebeuren," vraagt een Megapple deelnemer wat sceptisch.

"Het is te vroeg om hierover een idee te krijgen," zegt een

Ignarysis medewerker uit Megaparisios. “Wat we kunnen afleiden uit het ignarometrisch raamkader is dat een kosmopoliete maatschappij waarbij niet naar consensus moet gezocht worden maar naar harmonische samenleving enkel kans maakt in een maatschappij zonder hiërarchische arrogantie. Daarbij is bezitsloosheid een erg belangrijke factor. De andere belangrijke factor is het wegwerken van ignorantie. Op dit ogenblik hebben de *Bloomkampers* van de ignorantie van de wereldbevolking een werktuig gemaakt om zichzelf als wereldeigenaars te kunnen profileren. Het eenvoudige voorbeeld dat Henry gaf is enkel verwezenlijkbaar indien de gemeenschap in kwestie goede onderwijsstructuren heeft die op zich ook niet hiërarchisch zijn.”

“Wellicht zijn we terug toe aan een nieuwe vorm van kennisverspreiding,” denkt Greta. “We zullen een soort *Illuminati 2.0* moeten opstarten.”

Er wordt even gelachen. Dan zegt een collega van Fernanda: “Of misschien een *Illuminati 4.0,* zoals in het verleden, en niet de kwaadaardige maatschappij die door kerk en macht ervan maakte en die wordt uitgebeeld in Tomb Raider-films. Maar ik denk dat Greta hier een interessante richtlijn geeft. Als Wetenden zullen we heel wat werk hebben om op niet pedante wijze Onwetenden opnieuw te interesseren voor het leren. De Comeniaanse *mathetiek* is voor het ogenblik ver weg voor hen.”

“Er is ook werk aan de winkel binnen de nog bestaande gemeenschap van Wetenden,” merkt Fernanda op. “We zijn er natuurlijk wel van overtuigd dat het vandaag onmogelijk is alles te weten, zoals Comenius voorstond. Maar we kunnen wel met

GNet-Z denken aan een moderne vorm van *Res Publica Litteraria*."

Daarop zegt Gonçalo: "Ik weet niet hoevelen van jullie het werk van Georges Steiner kennen, meer bepaald zijn provocaties in verband met de geschreven teksten. Steiner heeft het over de autoriteit van een geschreven tekst, die snel tot machtsvertoon kan leiden, voeg ik eraan toe. Geschreven autoriteit kan enkel aangepakt worden met andere geschreven autoriteit. En om op de *Res Publica Litteraria* terug te komen. Indien we aan *Convivialis Civitates* willen werken, dan zullen we wellicht ook verder moeten gaan dan die *Res Publica Litteraria* wanneer het erom te doen is teksten te laten circuleren.

Steiner toont aan hoe verschillend de dialoog is in orale vorm van de dialoog in geschreven vorm. Tijdens samenkomsten zoals de onze, vandaag, kunnen mensen elkaar op denkfouten wijzen en aanpassingen maken. Zo kunnen we in ons geval de door ons gewenste diversiteit waarmaken. Maar dat kunnen we enkel omdat niemand onder ons bezit of macht voorstaat. Maar dat is geen algemene trend. Denk maar aan de rampzalige pogingen van de socialistische internationale nog maar twee eeuwen geleden. In de negentiende eeuw wilden de leden van haar opeenvolgende structuren ontkomen aan godsdienstige dogma's. Men vocht het bezit aan maar de leiders vochten nooit het machtsbezit aan. Integendeel ze maakten er de hoofddiscussie van met allerlei uitsluitingen en vervolgingen als gevolg. Een catastrofe was het. Met een hegemonisch kapitalistisch model als gevolg. Gek genoeg zijn het de *Bloomkampers* die het meest vasthouden aan de kapitalistische

structuur, die er nu aan denken de boel de boel te laten en naar *Elysium* te emigreren."
"Gek genoeg, of niet," twijfelt een deelnemer uit een rurale gemeenschap. "Wanneer we het onder ons hebben over samenwerkingsverbanden, over coöperatie, dan hebben we het steeds over onder elkaar gevonden oplossingen in relatief kleine gemeenschappen. De Zafónis groepen hebben interessante ideeën in verband met het acute probleem van de democratische vertegenwoordiging. Die ging met de reeds vermelde bezitsdrang of het nu om goederen of om macht gaat, volledig de mist in. Maar Chartergroepen waarvan vertegenwoordigers onderling samenkomen hebben aan oplossingen gewerkt. De groepen hebben natuurlijk weeral met elkaar gemeen elke vorm van bezit als een irreëele menselijke constructie te zien die dus ook kan weggenomen worden. Ik wil er wel even aan herinneren dat iedereen betrekken bij de mathetiek vandaag een enorme opgave is, waar we misschien nooit in zullen slagen. Het aantal Onwetenden is exponentieel gestegen sinds de tijd van Comenius."
Sérgio knikt heftig. "Zeg maar gerust dat de exponentiële stijging van het aantal Onwetenden ongeveer gelijk oploopt met de stijging wereldbevolking. 450 jaar geleden, grosso modo Comenius' tijd, bestond die uit een half miljard individuen. 170 jaar later was die bevolking verdubbeld. Nogmaals 120 jaar later is de bevolking viermaal zo groot. Dan duurt het slechts 45 jaar tot die wereldbevolking nogmaals verdubbelt en 4 miljard individuen telt. De snelheid waarmee ze verdubbeld is nu terug afgenomen, maar toch. In 2022, dus na nogmaals 47 jaar is er

opnieuw een verdubbeling. Vandaag ligt het aantal dichter bij de 7 dan bij de 8 miljard maar dat is nog steeds 44 maal meer dan in de tijd van de eerste christenen en ruim 14 maal meer dan in Comenius' tijd. Voor 8 miljard inwoners had je in het begin van onze eeuw grosso modo 8 miljoen wetenschappers, 1 op 1000 dus. Het is moeilijk te weten te komen hoe die verhouding lag in de tijd van Comenius, maar vandaag kom je aan een verhouding van ongeveer 1 op 2500 als gevolg van de toenemende sluiting van onderzoekscentra en het toespitsen van de wetenschap op heel specifieke gebieden. Het aantal Wetenden loopt vandaag helemaal niet in lijn met de stijging van het aantal Onwetenden, wel in tegendeel. Om te provoceren, zou ik stellen dat al onze *GNet-Z* inspanningen ten spijt, de structurele onwetendheid vandaag die van de oude rijken in het Oosten en het Westen overtreft."

Henry grijnst en zegt: "Arjan, we zullen alvast werk maken van ons programma om rurale gemeenschappen en de Drie Oorden met elkaar in verbinding te stellen. Ondertussen lijkt het erop dat wie in de Megapoleis van Erebúm in universiteit compounds leeft eraan zal moeten denken naar vluchtoorden te vertrekken. We staan klaar om te helpen waar mogelijk."

***

In het Sequoia Condominium zitten de uitvoerders van de drie grootste fondsen voor wiskunde en fysica bijeen. Het plan dat op tafel ligt is om simpelweg alle financiering aan universiteiten stop te zetten en de volledige capaciteit van het Muscle-, Azos- en Brandadfonds aan de aanvoer van materiaal en afwerking van *Elysium* te besteden. De discussies lopen hoog op. Enerzijds

zijn er de vertegenwoordigers van de begunstigden met *Elysium* die de volledige ruimtestad operationeel willen zien over twee jaar om de exodus van de Bloomberg 9+ nummers zoals gepland uit te voeren. Anderzijds is er wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de programma's die ervan uit gaan dat niet alle problemen zijn opgelost en dat het afbouwen van de relatie met onderzoekscentra duur te staan kan komen. Wanneer er bijna een consensus is over de nog te financieren centra voor theoretische en toegepaste fysica, herinnert een van de deelnemers aan een vorige beslissing om ook het ignarometrisch sociologisch onderzoek te blijven financieren. Het Windsor Condominium heeft net verslag gebracht van de toenemende moeilijkheden in Erebúm om de plaatselijke Grote Besturen onder controle te houden. Dit voorspelt omvangrijke moeilijkheden om bevolkingsgroepen te monitoren wanneer de exodus echt zal beginnen. Maar wie de harde lijn vertegenwoordigt houdt voet bij stuk. Bij grote onrust zullen de condominiums onmiddellijk ontruimd worden en die gebieden zullen met alle biologische en materiële middelen gezuiverd worden. Wanneer iemand vraagt of met zuiveren vermoorden wordt bedoeld, is het antwoord van de voorzitter van de vergadering simpel: "Uiteindelijk is de achterblijvende bevolking uitroeien een gunst. We vertrekken omdat we denken dat de planeet onleefbaar wordt. We verkorten dus de pijn van wie achterblijft. Als bonus verminderen we de totale bevolking wat wellicht de leefbaarheid terug verbetert als je geloof mag geven aan natuur extremisten."

Na afloop van de bijeenkomst wandelen twee van de

deelnemers die bleven pleiten voor het financieren van sociologische onderzoekscentra naar hun verblijfplaatsen terug.
“Dit gaat de verkeerde kant uit,” stelt Marie Anne vast. Ze is de dochter van een Bloomberg 9+ magnaat en aandeelhouder in de nog enig overblijvende *chip wafers* producent. Ze heeft haar interesse voor sociologisch onderzoek altijd wat verborgen voor haar tech-ouders. Door de strenge controles over wat tussen de condominiums en de buitenwereld circuleert heeft ze pas enkele jaren geleden bij een bezoek aan Megapple lucht gekregen van de op ignarometrie gebaseerde analyses en sindsdien is ze erin geslaagd clandestien Ignarysis nummers in te kijken tijdens haar studiereizen naar Megapple, Bradin en Megaparisios. Daarbij heeft ze grote delen van wat ze las uit het hoofd geleerd en daarna met de hand voor zichzelf opgeschreven in de dagboeken die ze bijhoudt en die ze nooit bij zich heeft. Het is de enige manier om te ontsnappen aan de alles ziende elektronische controles.
Samen met haar vriendin Carine gaat ze een restaurant binnen. Ze nemen elk een maaltijd uit de distributeur voor eerste klas maaltijden en gaan zitten.
“Het is een beetje gek dat het vermoorden van mensen zomaar ter sprake komt als oplossing voor onze problemen,” beaamt Carine.
“Een beetje gek? Dat loopt voor mij de spuigaten uit. Ik heb er genoeg van. Ik wil niet langer in onze luxe-gevangenis leven,” reageert Marie Anne heftig.
Carine kijkt haar vriendin verwonderd aan: “En waar denk je aan? Buiten gaan leven en je laten vermoorden?”

Marie Anne denkt even na. Zou ze haar vriendin ten volle kunnen vertrouwen? Misschien niet. Ze lacht en zegt: “Trek het je niet aan. Mijn ouders zeggen vaak dat ik te opstandig ben. Soms lijkt het erop of ik nog niet meerderjarig ben. Ik zou me beter beginnen voorbereiden voor wat komt. Het zal niet leuk zijn voor wie buiten *Bloomkamp* woont en ik kan het toch niet nalaten medelijden op te brengen.”

Carine ziet er gerustgesteld uit. “Ik dacht even dat je het meende,” merkt ze op.

Nadat ze afscheid nemen van elkaar loopt Marie Anne bij een van haar vrienden binnen. Hij is een techno-freak en bij hem kan ze er zeker van zijn dat hij nooit vragen stelt over wat ze uitspookt als ze hem naar een niet op te vangen buitenverbinding vraagt. Ze laat hem rustig denken dat ze een vriendje heeft sinds haar bezoek aan het Cambridge Compound enkele jaren geleden. Wanneer haar avatar-verbinding met Henry Pax tot stand gekomen is, valt ze gelijk met de deur in huis: “Er zijn gevaarlijke dingen aan het gebeuren. Wellicht zullen de drie fondsen binnenkort niets meer betalen aan de universiteiten en er wordt blijkbaar gedacht aan een soort massaverdelging van Megapoleis-bewoners.”

“Het verwondert me niet echt,” zegt Henry’s avatar. “We hadden al geruchten opgevangen in die richting. Er zijn veel experimenten aan de gang met selectieve virussen in randgebieden van enkele grote Megapoleis.”

“Henry, ik heb er genoeg van. Ik wil hier weg. Ik wil niet naar *Elysium* verplaatst worden. Ik hou het niet meer uit.”

Henry’s avatar lijkt wel even te bevriezen. Na enige tijd zegt hij

op zakelijke toon: “Dat kan natuurlijk. Organiseer een bezoek aan de universiteit compound van Megangeles. Zorg dat je er exact over twee weken bent. Je zal getraceerd worden zodra je het Condominium verlaat. Men zal contact met je opnemen voor een screening. Daarop krijg je verdere informatie. Let op, na de screening is geen weg terug mogelijk.” Op iets gemoedelijker toon gaat hij verder: “Alles komt in orde beste vriendin. Zorg gewoon dat je op tijd in Megangeles bent.”

De volgende dagen heeft Marie Anne het druk. Ze doet zo gewoon mogelijk wanneer ze Carine en haar andere vrienden opzoekt. Wel laat ze even vallen dat ze van plan is met haar vader naar Megangeles te gaan. Hij heeft er een werkbezoek bij het plaatselijk bestuur en ze wil er een paar dagen blijven om uit te blazen. De anderen lachen. “Heeft dat uitblazen iets te maken met een bezoekje naar Cambridge,” vraagt iemand. Marie Anne lacht terug. “Zo gek krijg ik mijn vader niet dat hij me piloot en vliegtuig ter beschikking stelt voor een reis naar de Oostkust,” antwoordt ze. Nee, ik wil gewoon enkele zeldzame voorwerpen en teksten raadplegen in Megangeles en daar gaf mijn vader wel de toestemming voor.” Tien dagen later zit Marie Anne in de bibliotheek van de universiteit over een jaargang van *Ignarysis* gebogen als ze door twee jongeren geïnterpelleerd wordt: “Marie Anne, je kan nu rustig met ons mee. We zullen op een openbare plek gaan zitten zodat niemand ons gesprek verdacht zal vinden.”

Op het open terrein voor het bibliotheekgebouw gaan ze alledrie op een bank zitten. De jongeren hebben een lijst vragen klaar. Ze registreren elk antwoord van Marie Anne. Wanneer ze

een half uur later de registratie-eenheid bekijken zegt een van hen: “Ok. Je antwoorden stellen ons in staat de twee laatste vragen te stellen en een handeling uit te voeren. Dit is het moment dat er geen weg terug is. Ofwel ga je nu weg en je hoort nooit meer van ons, ook niet van Henry. Ofwel ga je nu verder. Je kan op je keuze niet terugkomen.”
Marie Anne krijgt het koud maar zegt dan: “Ik ben zover gekomen omdat ik al mijn beslissing genomen heb. Ik wil niet terug naar Sequoia Condominium. Ik ga verder.”
Dan zegt de andere jonge man: “Na de volgende twee vragen krijg je tijd om alles in orde te maken in functie van de vragen. Daarop zal je ophouden te bestaan omdat we je identificatiechip zullen wegnemen en alle gegevens uitwissen. Indien je ondertussen niet komt opduiken zal je definitief geliquideerd worden. Je bent gekend als een *Bloomberg 9 nummer* en we nemen geen enkel risico. Is dat duidelijk?”
Marie Anne blijft bibberen maar knikt moedig ter bevestiging. Daarop vragen de jongeren voor hoeveel *digits* goederen ze kan kopen zonder dat haar familie dit verdacht vindt. Verder vragen ze of ze in staat is ingeplante informatie naar keuze mee te nemen. De inplanting houdt in dat ze zoveel mogelijk ervan uit het hoofd moet leren. Daarop lacht ze: “Dat tweede is niet moeilijk. Ik ken een volledig Ignarysis reeks uit het hoofd en ben bereid dat en de rest van die jaargang mee te nemen in een ingeplante geheugenkaart. Wat het eerste betreft. Mijn krediet is onbeperkt maar het is waarschijnlijk dat na een grote aankoop mijn vader me in de eerste twee uren opzoekt. Maar als jullie denken aan levensmiddelen of een niet te duur vervoermiddel,

dan komen er wellicht geen vragen."
"Goed. Geef niet meer uit dan wat vragen zou doen rijzen. Alleen levensmiddelen. Laat ze naar de plaats brengen die we je opgeven door de persoon die je zal vergezellen. Zorg voor een geheugenkaart met de informatie die je wil meenemen. Doe ook hiervoor beroep op de persoon die je vergezelt. Nadat je begeleider vertrokken is zal je zelf zo snel mogelijk naar de plaats gaan die hij je opgeeft. Daar zal je chip weggenomen worden. We vertrekken onmiddellijk hierna."
Tegen de avond heeft Marie Anne alles verzameld. Ze loopt een jachthaven in en begeeft zich de opgegeven plaats waar de twee jongeren haar opwachten. Na een plaatselijke verdoving haalt een van hen haar identificatiechip uit en vernietigt hem. Samen wandelen ze naar een klaarliggend schip. Een van de jongeren glimlacht en zegt: "Alles is in orde. We gaan zo de zee op. Hier op het schip wacht je wellicht een verassing." Hij laat haar aan boord gaan en ze komen in een ruimte waar zich nog een tiental jongeren ophouden. Marie Anne ziet onmiddellijk Carine. Beiden kijken elkaar met verstomming aan.
Ze hebben beiden dezelfde reactie: "Sorry, ik kon je niet meer vertellen!". Daarop beginnen ze beiden te lachen. Carine zegt: "Ik kreeg het even warm toen je me enkele dagen geleden zei dat je niet langer in de luxe-gevangenis wilde leven. Even dacht ik dat je aan het spioneren was en dat je te weten was gekomen dat ik van plan was Sequoia Condominium te verlaten. En je uitvlucht daarna leek me verdacht. Daarom hield ik me op de vlakte."
"En ik dacht net op dat moment dat Henry me gezegd had dat

ik nooit met iemand over mijn plannen mocht spreken, zelfs niet met mijn beste vrienden."
Daarop lacht Carine nogmaals. "Ja, Henry, hij houdt van wat drama. Hebben ze ook de hele scene opgevoerd met de twee vragen en de dreiging dat ze je ze hoe dan ook weten te vinden?"
Marie Anne lacht ook. Ze wenkt een van haar begeleiders: "Maken jullie echt van kant wie uiteindelijk niet komt opdagen, na de eindbeslissing?" vraagt ze.
De jongen grijnst: "Ik heb nog nooit iemand kwaad gedaan," zegt hij. "Maar sinds ik met *GNet-Z* werk om contacten te leggen in de universiteit compounds is er onder mijn hoede ook nog maar één iemand niet komen opdagen. Een collega kon hem twee dagen later oppikken en overtuigen naar een rurale gemeenschap uit te wijken. Dat is ons B-plan, maar we moeten het slechts zelden in werking brengen."
"En nu?" vraagt Carine. "Wat volgt?"
"We begeleiden jullie tot jullie veilig en wel in een rurale gemeenschap aankomen in de buurt van Megapanama. Vandaar zal een andere boot jullie naar de kuststreek brengen net onder de evenaar. Jullie zullen er vrienden vinden die jullie naar *Última Rosa del Desierto* brengt. Dat is een plaats voor Wandelende Boeken en Onwetenden die met Wetenden in contact kwamen en erheen verhuizen zodat ze hun kinderen en henzelf terug in de kennissfeer kunnen laten opnemen."
"Última Rosa, Wetenden, Onwetenden, Wandelende Boeken?" verwondert zich Marie Anne.
"Alles op zijn tijd," antwoordt Carine. "Henry heeft me er al iets

over gezegd. Ik vertel je alvast wat ik weet. En de rest vernemen we daar wel. Onwetend zijn wij in zekere zin ook.”

***

Fernanda Mestre rommelt in haar papieren die op haar werktafel liggen. Daarbij valt haar oog op het doosje met de Fields medaille. Bijna vier jaar zijn er al voorbijgegaan sinds ze terugkwam in het gezelschap van Joana, Elton en de Fox-familie. Haar gedachten dwalen verder af. Uiteindelijk heeft men handig van haar weten gebruik gemaakt ginds in *Bloomkamp*. Ze weet nu dat al het fysisch en technisch onderzoek en werk dat haar wiskundige constructie mogelijk maakte enkel heeft gediend om *Elysium* en het reizen ernaar toe te verwezenlijken. Volgens de vrienden op Maanbasis 2 liggen er wel grote mogelijkheden in het vooruitzicht voor andere toepassingen van quantum-computing maar niet in een door geld gestuurde maatschappij. Maar op dit ogenblik is ze vooral boos op zichzelf dat ze zich zo lang heeft laten meeslepen in wat ze uiteindelijk innerlijk al wist een illusie te zijn zonder het echt te willen toegeven.

Vandaag zit ze gekneld. Hoewel ze nog niet precies de oorzaak ervan kent is de agressie waaraan de Wetenden nu ook hier onderworpen zijn voortdurend voelbaar. Men heeft haar aangesproken om naar Bradin te verhuizen. Maar zonder haar familie. Ze ruikt onraad. Het lijkt erop dat ze een soort beschermd huisarrest zal krijgen terwijl niemand zich uitlaat over haar ouders, haar zus, haar grootmoeder, haar neven en nichten.

Ze stapt naar ouders toe en zegt: “Ik zet er een punt achter. Ik ga

het aanbod om naar Bradin te verhuizen niet aannemen. Dat zal waarschijnlijk gevolgen hebben op onze reisvoordelen en andere extra's. Ik heb met Maanbasis 2 over mogelijkheden gepraat en zowel de Pax-familie als de wiskundigen die er werken zeggen dat *Paradijs der Boeken* de beste oplossing is. Ondertussen weet ik van Alexandre dat alle N'Kondo's van plan zijn onder Fernando N'Gô's begeleiding ook daarheen te reizen, ik ga mee."

Sérgio en Inês beseffen wel dat hun leven in de Megapolis een stuk moeilijker wordt zodra er geen gefinancierde projecten meer zijn waaraan ze kunnen deelnemen. Ze weten vandaag ook dat hun onderzoek door *Bloomkamp* voor een belangrijk deel oogluikend wordt toegestaan omdat ze de ouders van Fernanda zijn. Maar hun dochters kunnen hen niet overtuigen om voor vrijwillige verbanning te kiezen. Joana roept de hulp in van grootmoeder Greta die hun gesprek aandachtig volgt. Greta zegt dat ze ondanks haar tachtig jaar van plan is met Alexandre en Manuela mee te reizen. Nu het bibliotheekhuis volledig vernietigd is heeft het voor hen geen zin meer in Megalissipo te blijven. Wat kunnen ze hier nog doen nu ze hun basis voor de Chartergroepen kwijt zijn? Het *Kerkhof der vergeten boeken* heeft in Megalissipo een letterlijke betekenis gekregen. Ze zijn verast nu ook de universiteitsbibliotheek een groot deel van haar inhoud in vlammen zag opgaan. Greta herinnert aan de woorden van Carlos Rovelli dat de universiteit de kluis is waar de menselijke kennis devoot wordt bijgehouden en tezelfdertijd de plaats waar dromen gekoesterd worden, waar jongeren die vastgelegde kennis uitdagen en de weg voor de wereld verder blijft openleggen. Het

ziet ernaar uit dat die universiteit verdwijnt. *Paradijs der Boeken* is een nieuwe hoop. Een mogelijkheid om er de menselijke kennis opnieuw te verenigen en jongeren opnieuw de mogelijkheid te geven om wat vastligt uit te dagen. Ze haalt er zelfs Steiner bij aan: om de autoriteit van een tekst uit te dagen moet je toch nog over die tekst beschikken. En Greta is ervan overtuigd dat Steiner's provocatie in verband met de orale dialoog de waarde van het geschreven woord niet teniet doet. Volgens haar kan je kan beter over schappen oude autoriteit beschikken en er uitgesteld mee in dialoog te gaan dan enkel over de dialoog in persoon te beschikken. Inês is al snel overtuigd, maar Sérgio blijft neen zeggen. Hij gaat ervan uit dat zolang er een bibliotheek van de universiteit bestaat, de gemeenschap der Wetenden ten dienste kan staan van de kinderen van de Onwetenden die in het compound verblijven. De Academie en het Lyceum indachtig kunnen leergroepen de dialoog hoe dan ook koesteren, zolang er iemand is om te modereren.

Een maand later hebben Fernanda en Gonçalo samen met Alberta en Fernando N'Gô alles geregeld. Ze denken daarbij vooral aan Jacobus en Lahn die beiden ongeveer vier zijn. Alberta zegt dat Sang alvast erg opgetogen is over de grote reis die ze zullen maken. De hele familie heeft met de beschikbare digits en dank zij de contacten die Paulo en Pedro nog hebben met vrienden in Megandalusalgarb een klein schip kunnen uitrusten. Daarmee willen ze de overtocht doen van de Zuid-Erebúm naar de Noord-Alkebulan kust in het nauw dat de Oceaan van de Middellandse Zee scheidt en dan die kust afvaren tot ze de Nijl opkunnen. Dank zij de contacten met

GNet-Z zullen ze aan de grote Nijldam opgevangen worden. In ruil voor de boot zullen ze dan met kleinere schepen tot bij de Butiaba gemeenschap gebracht worden. Daar zal Dakari of Musa hen dan opwachten met het watervliegtuig. Men gaat ervan uit dat de hele reis ongeveer twee maanden in beslag zal nemen. De familie wil als *Wandelende Boeken* naar Paradijs der Boeken vertrekken. Sang heeft twee van haar liefste kinderboeken uit het hoofd geleerd en reciteert die voortdurend. De volwassenen besluiten elk een kleine geheugenkaart onderhuids in te planten met het door hen gekozen boek in verschillende talen, waarbij ze in de afgelopen maand de voor hen belangrijkste passages uit het hoofd leren. Van de gekozen boeken gaat verder een gedrukt exemplaar mee.
Greta besluit voor *Close Encounters with Humankind* van Sang-Hee Lee en Shin-Young Yoon. Daarbij leert ze de hoofdstukken die over de relatie grootouders en kleinkinderen gaan uit het hoofd. Joana twijfelt tussen verschillende werken die handelen over quantum-mechanica, kosmologie en de oorsprong van de tijd, maar besluit uiteindelijk voor *Het mysterie van de tijd* van Carlo Rovelli. Fernanda gaat ervan uit dat collega's van haar al voor de basiswerken voor theoretische wiskunde en fysica hebben gekozen. Ze gaat liever een andere weg op en focust op het enorme werk van Douglas Hofstadter *Gödel, Escher, Bach*. Ze gaat ervan uit dat dit werk nieuwe generaties jongeren enthousiast kan maken om wiskundige interesses op te wekken.
Hun moeder Inês kiest voor *Pela mão de Alice. O social e o político na pós-modernidade* van Boaventura de Sousa Santos. Dat werk is vooral gekend in de Latijnse talensfeer maar veel

minder in de Germaanse, laat staan in het Arabisch of Chinees. Inês denkt dat het elementen bevat die andere auteurs die het hebben over post-kapitalistische samenlevingen vervolledigen. Bij het uit het hoofd leren legt ze zich vooral toe op de Noord-Zuid verhoudingen, communicatie en subjectiviteit uit het laatste hoofdstuk van het deel dat handelt over burgerschap en emancipatie. Elton neemt het boek *Niet voor de winst. Waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft* van Martha Nussbaum op zich. Gonçalo kiest voor *Kleine Filosofie voor niet-Filosofen* van Albert Jacquard. Hij denkt hierbij aan komende leergemeenschappen met kinderen en jonge mensen waarvoor teksten uit dit boek eventueel nuttig kunnen zijn.

Greta's neven Alexandre en Francisco kiezen ook voor werken uit hun interessesfeer. Net zoals de anderen gaan ze ervan uit dat de de grote basiswerken reeds door andere *Wandelende Boeken* opgenomen zijn. Alexandre laat dus voor de hand liggende titels weg en kiest voor het werk van de Angolaan José Mena Abrantes *Uma breve história geral do teatro* Daarbij legt hij zich vooral toe op het hoofdstuk over het theater in Alkebulan. Zijn broer laat zijn keuze vallen op de partituren en een originele biografie van zijn inspiratiebron de componist Frank Nuyts met de titel *Het Verkeerde Been*. Hun partners kiezen voor literaire werken. Manuela blijft bij *Het Evangelie volgens Jesus Christus* van José Saramago. Amy denkt net als Gonçalo aan de volgende generaties kinderen en opteert voor *Het oog van de wolf* van Daniel Pennac. Paulo N'kondo twijfelt lang over zijn keuze. Met zijn interesses in biologie en communicatie zijn er heel wat kandidaten. Maar uiteindelijk kiest hij *Een kleine*

geschiedenis van de intelligentie van Max Bennet. Wat onverwacht kiest zijn partner Pedro voor *Schreeuwen in de Stilte* van Emmanuelle Laborit. Dat ligt duidelijk buiten zijn werksfeer, maar niet buiten zijn interessesfeer, beweert hij. Daarbij vertelt hij hoe hield van de gesprekken met Paulo's grootmoeder Joana en zich door haar liet leiden om niet alleen de ignarometrische analyse te begrijpen maar ook door haar inzicht in het werken met diversiteit in de biologische wereld van mens en dier, waarin doofheid en blindheid normafwijkingen zijn voor wie eng denkt. Fernando Ngô neemt het op zich om het boekje van David van Reybrouck *Tegen Verkiezingen* uit het hoofd te leren. Hij kwam het op het spoor na een ander boek van de historicus en archeoloog te lezen geïntrigeerd door de titel *Zink*, waarvan hij dacht dat het met zijn beroepsactiviteiten als mijningenieur te maken had. Hij vond beide boeken in een gereserveerde afdeling in Bradin, toen hij er de eerste maal kwam na een speciale toelating tijdens zijn verblijf in EuroBrussels. Na lang twijfelen heeft Alberta tenslotte gekozen voor een boek van Lamberto Maffei met de titel *Elogio della parola*. Van de Portugese versie leert ze vier van de acht hoofdstukken uit het hoofd.

De groep nieuwe Wandelende Boeken komt op een mooie late zomeravond aan bij een van de havens van Megandalusalgarb waar de vrienden van Paulo en Pedro klaarstaan om hen verder te begeleiden. Onmiddellijk na het vernietigen van de identificatiechips gaan ze aan boord van het door hen uitgeruste schip. Ze volgen ongeveer dezelfde route als Ivan, Sergei en Sana en komen veilig in Butiaba aan, waar Dakari hen zoals

afgesproken opwacht.

Die morgen loopt de spanning hoog op in de vergaderzaal van Windsor Condominium waar een crisisberaad aan de gang is. Men wil weten hoe het mogelijk is dat Fernanda Mestre plots volledig verdween kort nadat *Bloomkamp* de voorzorgen nam haar naar Bradin de laten verhuizen. Uit het Sequoia Condominium komen harde beschuldigingen in verband met de Inlichtingendienst van Erebúm. Die zou haar werk niet doen. Eerst was er de niet geplande aanval op bibliotheekhuizen en universiteiten die voor de *Bloomkamp* fondsen voor het ogenblik nog als onaantastbaar gelden en nu zijn op korte tijd mijningenieurs, vulkanologen en zelfs geïnfiltreerde informateurs zomaar verdwenen nadat hun chip-spoor uitdoofde. De ploeg Windsor spionnen die voor Bradin en voor Megalissipo werken krijgt te horen dat ze naar Mars en Ganymedes zullen uitgestuurd worden. Het hoofd van dienst moet binnen de 24 uur met een plausibele verklaring aankomen om niet ook verbannen te worden naar de buitengebieden. Na het beëindigen van de satellietverbinding met Sequoia wendt de Windsor-bestuurder zich tot het hoofd van de informatiedienst: “Zoek in godsnaam uit wie verantwoordelijk is voor de steeds grotere lekken naar *GNet-Z*. Het netwerk van de Wetenden overstijgt steeds meer onze eigen capaciteit. Dat kan niet enkel het gevolg zijn van Erebúm incompetentie. En zoek alsjeblief een goede zondebok voor onze kant, anders kan je je ticket naar *Elysium* wel vergeten. Er zijn genoeg Bloomberg 8 nummers die er al hun bezittingen voor over hebben.”

Kort na de middag krijgen de twee broers van Fernanda en

Joana het bevel zich aan te melden bij de veiligheidsdienst van EuroBrussels. Ze worden ervan beschuldigd geheime informatie doorgegeven te hebben aan hun familie in verband met *Elysium* en Fernanda verwittigd te hebben niet naar Bradin te komen. Hoewel ze beiden met klem ontkennen iets met de verdwijning van de familie te maken te hebben, krijgen ze de keuze tussen gevangenis of verbanning naar Lagrange 3 om er in een service module dwangarbeid te verrichten. Zonder verdere mogelijkheid tot onderhandelen kiezen ze voor het laatste. Dezelfde dag vertrekken ze naar één van de lanceerbasissen van *Bloomkamp*. Het onderzoek in EuroBrussels brengt aan het licht dat de hoofdverantwoordelijke voor de niet toegestane aanvallen van Cou-Clib-Clan eenheden op verschillende plaatsen in Erebúm het werk is van het Grote Bestuur zelf. Nadat de top ervan anoniem inside informatie doorgespeeld kreeg, wellicht via *GNet-Z*, dat er op *Elysium* geen plaats zou zijn voor de hoge functionarissen en leden van de grote besturen besloot die tot een soort kamikaze-strategie en gaf opdracht zoveel mogelijk kwaad te berokkenen. Het hoofd van de inlichtingendienst probeert uit te vissen hoe *GNet-Z* in de eerste plaats aan dergelijke informatie kwam. Er schijnen twee lekken te zijn ontstaan richting Maanbasis 2. Het eerste komt wellicht vanuit Windsor en heeft te maken met de verdwijning van de Cheboi familie. Het tweede lek is paradoxaal een cadeau. Er zijn sluitende bewijzen dat dit van Sequoia Condominium zelf afkomstig is en te maken heeft met de verdwijning van twee familieleden van een Bloomberg 9 en een Bloomberg 11 nummer.

Vierentwintig uur later legt het hoofd van de inlichtingendienst

haar conclusies voor aan de verzamelde *Bloomkamp* top. Wanneer duidelijk is dat het belangrijkste het gevolg is van de verdwijning van familieleden van twee van de machtigste Sequoia bewoners verandert de toon van de vergadering. Men bedankt het hoofd van de Windsor inlichtingendienst voor haar onberispelijk onderzoek en de snelle plaatselijke afhandeling. Wat Sequoia betreft, zullen maatregelen getroffen worden om het Condominium hermetisch af te sluiten tot de algemene uittocht over anderhalf jaar. Verder beslist men zo snel mogelijk het volledige Erebúm Grote Bestuur te elimineren.
Enkele dagen later duikt er in EuroBrussels en twee aanliggende compounds een nieuw moorddadig virusvariant op. Tien dagen later is 97% van die drie polisgedeelten overleden. De kleine groep virus resistente overlevenden wordt uitgezet in rurale mijngebieden. De officiële propaganda meldt verbijstering en leedwezen onder de wereldmachten ten aanzien van het feit dat zelfs in één van de best beschermde compounds van Erebúm toch door een letaal virus kon binnendringen. Niemand is nog veilig, zo heet het. Er is een voorlopig bestuur in werking gezet in de centrum compounds van Megaludein en alle compounds van de megapoleis zullen tot nader order hermetisch afgesloten zijn van de buur compounds tot er zekerheid komt over de wijze waarop de besmetting zich kon verspreiden.

Op Maanbasis 2 heeft men de ontwikkelingen op Aarde, meer in het bijzonder in Erebúm gevolgd en geanalyseerd. Daarop neemt Henry Pax contact op met elk van de Drie Oorden afzonderlijk. Er wordt nog druk gewerkt aan een sluitende beveiliging van de satellietverbindingen tussen de maanbasis en

die drie plaatsen simultaan. Enerzijds wil Henry Kwame en zijn ploeg verwittigen dat er veranderingen kunnen komen in de hulpverlening voor vluchtenden die Paradijs der Boeken willen bereiken. Er is ook een speciale waarschuwing voor de familie Cheboi. In principe is die door de chip-uitname onvindbaar, maar je kan met de *Bloomkampers* vandaag niet voorzichtig genoeg zijn. Op de maanbasis vreest men dat wraakplannen mogelijk zijn. Men sluit niet uit dat een spion zich laat opnemen in een groep vluchtenden met de bedoeling Dakari Cheboi te lokaliseren. Dat zou dan tezelfdertijd ook de precieze plaats van *Paradijs der Boeken* onthullen alle elektronische afscherming ten spijt. Verder gaat het gesprek over de bijeenkomst rond *Convivialis Civitates.* Henry spreekt af met Kwame dat zodra de Ignarysis groep waar ook Greta Campos en Fernanda Mestre bij horen in Paradijs aankomen, het gesprek hierover op gang zal gezet worden met alle inwoners van de Drie Oorden. De maanbasis zal hierbij andere rurale gemeenschappen en Zafónis-groepen in de Megapoleis betrekken.
Met Juan Márquez bespreekt Henry verder de discussie rond het probleem van de wereldbevolking die nog steeds maar moeilijk onder de 8 miljard blijft en over de noodzaak komaf te maken met het begrip bezit, zoals ook in de eerste *Convivialis Civitates* samenkomst ter sprake kwam. Tijdens dat gesprek stelt Juan Marie Anne en Carine voor aan de deelnemende leden van de Maanbasis 2. Men is uiteraard verheugd met hun veilige overtocht naar *Última Desierto*. Toch maakt Henry van de gelegenheid gebruik om zijn bezorgdheid uit te drukken over wat de vlucht van dochters van een Bloomberg 9 en 11

nummer teweeg bracht. Het ziet ernaar uit dat *Bloomkamp* heel wat agressiever zal optreden ten aanzien van de Wetenden wanneer ze niet direct voor hen werken en van *GNet-Z* tot de exodus naar *Elysium* start.

***

Kwame, Sergei en Musa keren terug naar huis na een groepsoverleg over de nieuwe uitbreiding van Paradijs der Boeken met concrete afspraken tussen de verschillende hulpploegen voor het bouwen van nieuwe woningen en het aanleggen van nieuwe collectieve voorzieningen voor moestuinen en de kweek van gevogelte. De toekomst van Paradijs der Boeken begint vorm te nemen. Voor de energievoorziening is de plaats al een tijd niet langer afhankelijk van de Maanbasis. En sinds de groep ingenieurs groter geworden is ook de hele elektronische afscherming nu stevig in handen van de plaatselijke bevolking.

Cynthia De Brito komt hen tegemoet met de kleine Denzel op haar arm. Musa krijgt zoals steeds een warm gevoel zodra hij zijn partneres en zijn zoontje ziet wat zijn Dakari overkwam ietwat verzacht. Sergei geeft hem een vriendschappelijke klap op zijn schouder. “De in Paradijs geboren generatie blijft toenemen. Over een jaar spelen onze Malcolm en jouw Denzel samen, onder het toeziend oog van Jelani.” Ze halen Sana en Kwame’s familie op om samen hun middagmaal te bereiden.

Musa kijkt in de richting van het meer, waar tot voor kort het watervliegtuig lag. Ze zullen nooit precies weten wat Dakari overkwam. Had Henry van Maanbasis 2 het bij het rechte eind? Was het ongeluk met het vliegtuig waarbij Dakari en vijf

passagiers om het leven kwamen een wraakactie geweest van Bloomkamp? Of was het enkel een noodlottig ongeval geweest zonder sinistere bijkomstigheid? Ze zullen het wellicht nooit weten. Musa omhelst zijn moeder die bij hem komt staan en samen beginnen ze de bladeren van de groente te spoelen.

Herwonnen verloren paradijs (2100-2106)

Fernanda en Gonçalo spelen met de vijfjarige Jacobus in de tuin van de kleine woning. Inês heeft net de andere kinderen die deel uitmaken van de Chartergroep waar ook Jacobus in is opgenomen naar huis gestuurd. Ze vertelt haar dochter en schoonzoon over de observaties van planten en dieren door de kinderen onder haar begeleiding. Die gaan nu samen met Inês en Greta voorbereidingen treffen voor het familiemaal.

Gonçalo heeft samen met enkele nieuwe vrienden voor de databasis van Paradijs der Boeken een nieuwe ingang gemaakt voor de sociologie. Hierin zal ook alles worden opgenomen dat met *Ignarysis* te maken heeft.

Fernanda leerde in Paradijs ingenieurs kennen die vooraleer ze naar Paradijs vluchtten betrokken waren bij het opstarten van een groot project met anyonen quantum-elektronische intelligentie in de ruimte. Vandaag heeft ze samen met hen de plannen bekeken voor een verbeterde versie ervan waarbij Maanbasis 2 een cruciale rol in speelt. Fernanda weet ondertussen dat de meeste gevluchte ingenieurs door hun medewerking aan de bouw van *Elysium* niet alleen de structuur kennen van de ingebouwde zelf ontwikkelende elektronische intelligentie maar ook dat de *Elysium* top van dit eigen project niets afweet. Het project vond haar oorsprong in de ontwikkeling van gesofisticeerde robotten om zeldzame metaal ertsen te ontginnen op de maan en op meteoren.

"Ik ben ervan overtuigd dat we de juiste beslissing namen," zegt Fernanda. Inês knikt en zegt: "Ja, het is een verademing te zien

hoe de ploeg volwassen die de kinderen in onze leergemeenschap begeleiden hen voortdurend prikkelt om hun kindervragen om te zetten in leerprojecten, zonder enige remming. Het is wonderbaarlijk hoe iedereen tijd maakt om kinderen te helpen leren."

Gonçalo merkt op: "De omgeving waarin we leven helpt natuurlijk mee. We beschikken over voldoende plaats om als gemeenschap in onze basisbehoeften te voorzien, iedereen leert bij aankomst al snel hoe groenten en pluimvee te kweken. Opgevangen nieuwkomers worden snel opvangers dankzij de stevige begeleiding van de eerste plaatselijke bevolking. Kwame sprak me over de evolutie van Paradijs de laatste tien jaar. De Hunt-gemeenschap heeft de eerste jaren veel mogelijk gemaakt. Met elke nieuwe groep die toekomt neemt de heterogeniteit toe terwijl de afhankelijkheid van de Maanbasis afneemt."

Greta zucht: "Het is sinds mijn kinderjaren zowat de eerste maal in mijn lange leven dat ik me opnieuw vrij voel van de arrogante verstikkende druk die de *Bloomkampers* opdreven ter bescherming van eigen bezit en macht. Mijn geluk zou vollediger zijn mocht mijn koppige zoon niet hebben willen achterblijven in Megalissipo."

Er tekent zich een treurige glimlach af op het gezicht van Inês. Ze zegt: "Ja, dat verrekte optimisme van hem om te denken dat hij door ter plekke te blijven nuttiger zou zijn dan door met ons mee te komen. Wellicht heeft hij ondertussen al ingezien dat hij in Megalissipo nog weinig kan doen. Vroeg of laat duikt hij hier op, ik ben er zeker van."

De laatste maanden hebben ze het allemaal vrij druk gehad. Bij

aankomst was hun eerste taak de meegebracht informatie veilig op te slaan. Hoewel de gedrukte exemplaren van het werk dat ze meebrachten verloren waren gegaan toen één van kano's tijdens het laatste deel van hun reis kapseisde, bleken de onderhuids ingeplante geheugenkaartjes in goede staat. De elektronische infrastructuur in Paradijs is vandaag erg stevig en na een tweetal weken konden ze het bewaren, nakijken en optimaliseren van de informatie beëindigen.

Ondertussen hielpen de opvangers hen met het afwerken en inrichten van de voor deze groep in gereedheid gebrachte woningen. Zelf besloten ze een woning in gebruik te nemen in de wijk waar vooral sociologen en historici zich vestigden. Die was per fiets ongeveer een tiental minuten verwijderd van de wiskunde wijk maar vlakbij de ingenieurs. De N'Kondo's kozen voor de literatuur wijken op bijna een uur fietsafstand. In Paradijs zelf zijn er nog geen plaatselijke draadloze verbindingen. Er zijn enkele centrale lokalen voor beschermde verbindingen per satelliet met Maanbasis 2. Die centrale lokalen zijn ook per kabel met elkaar verbonden. De installering en de beperkte plaatselijke verbindingen maakt hierdoor dat de beide families die samen de tocht naar Paradijs maakten elkaar sinds hun aankomst nog maar éénmaal terugzagen.

De buren zorgden dat de kinderen van de nieuwkomers snel in leergroepen konden worden opgenomen en zoals altijd wanneer een nieuwe groep toekomt, werden nieuwe afspraken gemaakt over het gebruik van de collectieve fietsen voor wie zich moest verplaatsen om aan collectieve projecten mee te werken of om een Chartergroep uit een andere wijk te begeleiden.

Op die korte tijd werden ze van opgevangen nieuwkomers opvangers van nieuwkomers. Joana en Elton komen binnen met een mand groenten als bijdrage voor het familiemaal. Joana vertelt enthousiast over de nieuwkomers die ze vandaag hielpen bij het afwerken van hun woning. Ze zegt erbij: “Het is wel leuk om te beseffen hoe we nu in staat zijn iemand te helpen om de eerste beginselen van het onderhouden van een moestuin onder de knie te krijgen. Enkele maanden geleden wist ik nauwelijks zelf hoe ik er ooit in zou slagen zaaisel in eetbare groenten te veranderen!”

***

Arjan maakt een verbinding vanuit Megameghnapolis met Henry op Maanbasis 2. Hij feliciteert Henry met de geboorte van diens zoon Carl. Daarop vraagt hij: “Hebben jullie nog onlangs contact gehad met *Paradijs der Boeken* en *Schitterende Parel*? Het ziet ernaar uit dat het aantal vluchtende Wetenden naar die beide plaatsen aan het toenemen is.”

“Zijn jullie daar zeker van?”

“We zijn vandaag in staat in ons centrum om alle informatie uit de Megapoleis van Erebúm, het Heilig Orthodoxe Rijk der Russische Natie en het Rijk van het Midden samen te brengen over de evolutie van de chip-uitschakelingen. Zoals je weet gebeurt dat maar in twee gevallen: wanneer iemand sterft of wanneer iemand verdwijnt. We hebben tegenwoordig accurate extrapolatie modellen. Wie al in rurale gemeenschappen leeft beschikt niet over zo’n chip en wie verdwijnt gaat niet automatisch naar een vluchtplaats. Het aantal verdwijningen van Wetenden neemt snel toe. Onze berekeningen laten

uitschijnen dat ongeveer de helft ervan als *Wandelend Boek* of *Beschermer van Documenten* naar *Paradijs* of *Parel* zal trekken."

"We zullen beide gemeenschappen op de hoogte brengen," zegt Henry.

"Henry, en dan is er nog iets. Weet je hoe we de massale chip-uitschakeling volgden toen EuroBrussels zo goed als volledig uitstierf? We zien hetzelfde fenomeen opduiken op andere plaatsen in deze delen van de wereld. Het gaat om grote epidemieën. We zijn perfect op de hoogte van de moorddadige capaciteit van de hoogste *Bloomkamp* top. Ik vrees dat ze een soort pandemische virale aanval voorbereiden of reeds aan het verwezenlijken zijn. We zijn hier nog niet in staat de voor ons trans-oceanische continenten te analyseren. Kunnen jullie navraag doen aan wie dat in beeld brengt?"

"Als wat je zegt waar is zitten we met een hels probleem. Door *Elysium* heeft ons clandestien werk om ook een exodus vloot voor te bereiden om niet *Bloomkampers* af te voeren flink wat achterstand opgelopen. Dit betekent dat we Onwetenden zullen moeten aanmoedigen de polis te verlaten."

"Ja, en dat maakt dat we evacuatieplannen zoals *GNet-Z* ze eerst uitdacht misschien volledig moeten herwerken. Hele compounds evacueren is al een grote opgave, maar om meer verspreidde rurale gemeenschappen op te halen op grote schaal zullen we de eerste pakweg vijftig jaar gewoon de middelen niet hebben."

"We blijven voortwerken, Arjan. We zullen doen wat we kunnen. Hier begint men alvast te denken aan Maanbasis 3."

Met die enigszins bemoedigende woorden sluit Henry de

verbinding af.

***

Sérgio heeft het steeds moeilijker om de isolerende schema's dat het nieuwe Grote Bestuur opzet te doorbreken. Interne en externe verbindingen zijn zo goed als onmogelijk geworden. Hij ziet in dat Chartergroepen vandaag enkel een fantasie zijn in Erebúm Megapoleis.

Ook de beveiligde verbindingen met *GNet-Z* zijn vandaag een stuk moeilijker omdat zelfs in het universiteitscompound de energietoevoer artificieel laag gehouden wordt. Het duurde maanden nadat de familie wegtrok tot hij een korte verbinding met Maanbasis 2 kreeg waardoor hij wist dat ze enkele tijd geleden Paradijs hadden bereikt. Rechtstreekse contacten zijn gewoon onmogelijk.

Niet lang hierna weet Ferdinand Fox hem te vertellen uit betrouwbare bron te hebben vernomen dat er plannen zijn om Sérgio gevangen te nemen. Dat zou kunnen zijn omdat *Bloomkamp* de verblijfplaats van Fernanda wenst te bemachtigen of om hem als gijzelaar te gebruiken om *GNet-Z* te verplichten Fernanda over te dragen. Ferdinand beweert dat Sérgio de waarschuwing heel ernstig moet nemen. De familie Fox, zo zegt hij, is van plan de benen te nemen. Daar zijn de gebeurtenissen in EuroBrussels niet vreemd aan. Bovendien kreeg Ferdinand informatie van Gerald Pax over de verdwijning van de verbinding tussen de Butiaba-gemeenschap en Paradijs. Om Paradijs te bereiken moeten de vluchtelingen die de Nijlroute nemen tegenwoordig enkele honderden kilometers te land afleggen op bijna onbestaande wegen. En zowel Sérgio als

hijzelf worden ook een dagje ouder. Als ze zich dus met vrienden en familie willen verenigen, dan kunnen ze best niet te lang meer wachten. Vandaag kan de reis best een jaar of meer duren…

Uit Megalissipo ontsnappen is meer zo niet eenvoudig als vroeger. Hoewel Ferdinand en zijn familie een deel van hun *digits* nog kunnen omzetten in reismateriaal, is dat voor Sérgio onmogelijk. Hij vreest dat indien hij een aankoop doet die vragen doet rijzen, hij zal gevangen genomen worden. Hij weet dat hij voortdurend in het oog wordt gehouden. Met de hulp van medewerkers van een Zafónis-groep kan hij op een avond ongezien andere vluchtelingen, waaronder de familie Fox bereiken. Zijn chip wordt gedeactiveerd tijdens de vlucht waarna een ingewikkelde vluchtroute zijn spoor bijster maakt. De tocht te voet gaat noordoostwaarts tot ze zo'n dertig kilometer verwijderd zijn van Megalissipo. Daar steekt de groep de rivier over. Met een kleine roeiboot kunnen ze van de grind- en zandbanken aan de rechteroever oversteken naar de zandbanken die tegen de linkeroever aanliggen. Dan gaat de tocht verder. Daarbij maakt de kleine groep gebruik van verplaatsingen van leden van rurale gemeenschappen, om minder op te vallen. Ze voelen zich slechts enigszins veilig als ze ver genoeg van de Iberische Megapoleis zijn verwijderd bij hun aankomst in *Porta das Pias*. Het plan is om hier een tweetal weken te blijven om terug op krachten te komen. Ferdinand Fox legt contacten. Volgens *GNet-Z* zou het van hieruit mogelijk zijn verder te reizen met paard en kar en zo de Middellandse zee te bereiken buiten Megandalusalgarb. Sérgio geniet de gastvrijheid van een ouder koppel. Elke dag gaat hij

mee naar hun moestuin waar hij gefascineerd toekijkt hoe zijn gastheer een oude irrigatietechniek toepast. De moestuin helt lichtjes af vanaf het punt waar hij over een waterput beschikt. Vanaf die put is er een heel netwerk van in aarde opgeworpen walletjes tussen de te bevloeien planten. Met zijn schoffel opent en sluit de landarbeider aarden poortjes waardoor hij het water de tuin laat invloeien zonder dat er een druppel verloren gaat door te grote uitwaaiering. Hij stuurt het water precies naar elk van de kanaaltjes die het moeten krijgen. Daarbij legt hij aan Sérgio uit hoe hij uit het hoofd bijhoudt welke planten wanneer water kregen en wanneer hij ze de volgende keer moet begieten. Dat is niet voor alle planten hetzelfde en het hangt ook af van de bewolking die de planten al dan niet beschermt van te felle rechtstreekse zon.
Twee weken later is Sérgio al zelf in staat tot eenvoudige bewerkingen van het aarden poortjes labyrint. Wanneer ze daarop in het gezelschap van trekkende ruilhandelaars per kar verder zuidwaarts trekken zegt hij in *Portas das Pias* onderwijs genoten had dat hem even belangrijk leek als wat hij als jongeman kreeg op de universiteit van Megaludein.

***

De verdwijning van Fernanda Mestre en van de wiskundigen die met haar en met de ruimte-ingenieurs met de deels ontrafelende geheimen van de kwantum-zwaartekracht bruikbare experimenten opzetten zorgde voor grote paniek in *Bloomkamp*. De toestellen om een snelle verplaatsing van de Aarde naar Lagrange 3 te verzorgen in rechte lijn op 2 AE van elkaar verwijderd blijven er onafgewerkt door. Het enige

werkende model dat gebruik maakt van wat de ingenieurs lokale ruimtebubbels noemen vertoont gebreken bij welbepaalde afbuigingen. Na ettelijke bemanningen en toestellen te hebben verloren, zijn de problemen vandaag in kaart gebracht. Volgens de technici die nog voor *Bloomkamp* werken, is het gebruik van de ruimtetuigen nu even veilig als een klassieke helikoptervlucht op Aarde zolang de verhouding tussen de klassieke gravitationele acceleratie en de verbuiging van de ruimtebubbel door het toestel opgewekt onder de kritieke waarde blijft bepaald door het *getal van Rovelli-Mestre*.

Het vertrek van de rijksten onder de rijken en machtigen naar *Elysium* is dus eminent. De verregaande afzondering waarin wie zichzelf uitkoos om naar de ruimtestad te verhuizen heeft de *Bloomkamp* Condominiums een soort mythisch aureool gegeven. Honderdduizenden Onwetenden dwalen er constant omheen. De wildste en onmogelijkste verhalen gaan rond over hoe de bewaking te omzeilen om die luxe-oorden binnen te dringen. Maar elke poging eindigt in regelrechte veldslagen met de bewakende milities en eisen een hoog dodentol. Ondertussen ondervinden in de condominiums en universiteit compounds de Wetenden die tot nog toe *Bloomkamp* trouw bleven hoe snel ze afgestoten worden zodra ze niet meer nodig zijn. Sommigen vervoegen de rangen van *GNet-Z* waarbij ze waardevolle informatie meenemen. Anderen willen blijven vechten voor een plaats in de ruimtestad. Maar enkel hoogopgeleide technici nodig om de ruimtestad te monitoren krijgen de verzekering dat ze goed verzorgde service modules ter beschikking krijgen net buiten de ruimtestad. In ruil voor hun diensten krijgen ze de

toelating in de buurt te verblijven van de machtigsten en rijksten die ooit op Aarde leefden. De uitgestotenen die zich hier niet bij neerleggen vervoegen de belegeraars van *Bloomkamp* Condominiums. Één groep erin slaagt om zich te vermengen met de gekozen technici uit het Sequoia Condominium om vervoerd te worden naar één van de service-modules. Een attente spion ontmaskert de groep net op tijd met als gevolg dat alle leden ervan geëxecuteerd worden. Daarop besluiten de controlediensten die het verschepen naar de ruimtestad begeleiden dat alle uitgekozen technici naast chip-identificatie ook een iris-identificatie zullen voorleggen. Kort daarna besluit de *Bloomkamp*-top dat elke persoon die aan boord gaat een volledig ADN profiel moet voorleggen.
In de zomer van 2101 vertrekken de eerste Bloomberg 11 nummers. De verplaatsing gebeurt per rangnummer en per condominium.

De bewoners van Paradijs der Boeken vernemen van Maanbasis 2 dat de verhuizing van *Bloomkamp* bewoners naar *Elysium* van start is gegaan. Er is sprake van door Onwetenden ondernomen pogingen om Condominiums binnen te vallen en de vele doden die hierbij vallen. De berichten van buitenaf geven een impuls aan de debatten rond *Convivialis Civitates*. In het algemeen blijft men het persoonlijk bezit en de wil tot persoonlijke verrijking zien als wat gewapende conflicten aanzwengelt. Veel van de uit Megapoleis afkomstige Onwetenden leven nog steeds volgens het maatschappelijk model waarin alles bezeten wordt en alle transacties een monetair aspect hebben. Ondertussen ontwikkelen de rurale

gemeenschappen steeds meer een vorm van gedeeld gebruik van werktuigen en producten dat steeds meer afwijkt van wat economisten met ruileconomie aanduiden. Nu de banken zo goed als verdwenen van het aardoppervlak en de *digits* enkel nog een nummer zijn op een elektronische fiche gelinkt aan de chip van wie in megapoleis woont vervaagt het begrip geld steeds meer. Voor kinderen en jonge mensen uit rurale gebieden is het zelfs een zinloos begrip.

Ondertussen is *Paradijs de Boeken* wat in oppervlakte toegenomen. Nieuwe woningen worden geïntegreerd in de omliggende bebossing. Om van de westkant naar de oostkant te gaan moet je tegenwoordig op een voettocht van meer dan een halve dag rekenen, van noord naar zuid neemt de tocht ook al snel bijna een halve dag in beslag. In de westelijke zone leggen ingenieurs en ambachtslui zich toe op het ontwikkelen van gemakkelijk te onderhouden fietsen, terwijl er op de centrale plaats een groter depot voor collectief gebruik aangelegd wordt. Het Paradijs ontwikkelt zich als een knooppunt voor het vredelievend gebruik van de wetenschap. De gesprekken met *GNet-Z* leden op Maanbasis 2 zorgen ervoor dat de Paradijsgemeenschap zich niet isoleert. Veel debatten gaan over en weer naar *Última Rosa* en naar *Schitterende Parel*, hoewel *De Drie Oorden* geen rechtstreekse verbindingen met elkaar onderhouden uit schrik voor lokalisatie door *Elysium*-spionnen die zich op Lagrange 4 ophouden.

Fernanda en Gonçalo zijn dolgelukkig met de geboorte van Emmy Lehrman op 1 April 121.01 in *Paradijs der Boeken.* Ze behoort daarbij tot de eerste generatie kinderen van *Paradijs*. Fernanda

neemt het idee over van enkele collega's om dit feit een symbolische betekenis te geven door Emmy's geboortedatum uit te drukken volgens de Holocene kalender waar steeds meer Ignarysis medewerkers van gebruik maken, nadat ze erover hoorden tijdens een debat met Maanbasis 2 die het voorstel zelf overnamen uit *Última Rosa*. De groep afkomstig uit Megasantacatarina werkte datzelfde voorstel uit na een aantal debatten in Chartergroepen. Die kwamen toevallig het oude idee van Cesare Emiliani op het spoor toen de gemeenschappen overeenkwamen een minder op één bepaalde godsdienstige kultuur gebaseerde kalender aan te nemen.
Enige tijd later verneemt Greta het overlijden van Alexandre N'Kondo. Ze slaagt erin Manuela Neves te ontmoeten in het Centrale deel van Paradijs. Samen halen ze herinneringen op over het decennium lange werk in het Paulo Demeester huis in Megalissipo. Greta is blij te vernemen dat Manuela's kinderen en neef een Chartergroep voor kinderen aan het opzetten zijn en praat over de groep die ze met Inês begeleidt. Ze zegt haar zoon te missen. Ze weet enkel dat hij uit Megalissipo is vertrokken, maar niemand weet precies waar hij op dit ogenblik terechtgekomen is. Zowel Greta als Manuela zijn slechte fietsers en hoewel ze afspreken elkaar af en toe op te zoeken, zullen ze elkaar de volgende jaren maar tweemaal terugzien.

In *Última Rosa* beëindigen de Chartergroepen die zich buigen over wat het voorstel voor een meer universele kalender is het debat. Men is opgetogen te vernemen dat zowel op Maanbasis 2 als in de twee andere van de Drie Oorden na een jaar werken aan het voorstel, het ook daar aangenomen werd. De hele

discussie bracht ook een bijkomstige interesse boven in verband met het gebruik van “oer”woorden, zoals die van de Continenten. Vandaag ging het gesprek over de verdere zoektocht naar oerwoorden. Juan Márquez denkt dat de groepen in directe democratie aan inzicht en bedachtzaamheid hebben gewonnen. Het ziet ernaar uit dat de groepen zich meer bekommeren om een vredescultuur op te zetten waarbij communicatie een middel is en geen doel op zichzelf. Wellicht is het niet nodig naar het *Werelds*, of het *Planeets*, of het *Aards* te evolueren als taal indien er maar tijd genoeg uitgetrokken wordt om de dingen door te praten.
Juan en Marie Anne komen hun woonst binnen waar Juan’s zus rustig zit lezen bij de kleine Pepe die in zijn bedje ligt te slapen. Het is alsof de baby voelt dat zijn ouders binnen kwamen. Hij wordt wakker en even later legt Marie Anne hem aan de borst.

De lente heeft zich ingezet in Zuid Iberië. Het is nu bijna twee jaar dat Sérgio en de familie Fox besloten uit Megalissipo te verdwijnen. In al die tijd zijn ze nog steeds niet verder geraakt dan een rurale gemeenschap tegenaan de Middellandse Zee. Hoewel ze regelmatig zeggen dat ze verder moeten trekken, houdt de rurale groep hen bezig. Bij hun aankomst werden ze eerder achterdochtig bekeken. De gemeenschap bestond toen vrijwel uitsluitend uit niet arrogante ignoranten. Dit liet de groep toe praktische kennis samen te leggen en vrij snel een hechte groep te maken waarbij de heterogeniteit in haar voordeel werkte. De hele groep had een aspect gemeen en dat was het instinctief wantrouwen tegenover Wetenden. De meeste elementen van de groep waren gewoon nog onder de invloed

van jaren contra-informatie in de poleis waar ze vroeger leefden. Verder hadden enkelen onder hen contact gehad met vrij arrogante wetenden die in plaats van dialogiserend op te treden nogal misprijzend deden ten aanzien van wie zich had laten overhalen geen deel te nemen in leergroepen.
De rurale gemeenschap heeft hier echter op minder dan twee jaar tijd haar eigen *Convivialis Civitas* uitgewerkt. Sérgio en zijn vrienden nemen graag deel aan de gemeenschapsgesprekken. Elke twee dagen is er een bijeenkomst voor ieder die dat wil. De onderwerpen van gesprek zijn permanent aangekondigd in de centrale plaats. De gemeenschap installeerde zich in een verlaten dorp en die centrale plaats is vroeger een balzaal geweest en dus groot genoeg om plaats te bieden aan iedereen. De besproken onderwerpen leiden tot een besluitvorming die onder de vorm van voorstel gecommuniceerd wordt aan iedereen, ook wie niet aanwezig was. Indien het besluit regelgeving inhoudt, dan heeft iedereen een maand de tijd om te vragen het onderwerp terug ter sprake te brengen. Na die maand of de verlenging ervan treedt de regel dan in werking voor iedereen, tot het terug onderwerp van gesprek is of tot iemand ondervindt dat de regel ongemak meebrengt voor de groep of voor leden van de groep dat de algemene rust in gevaar kan brengen. Sérgio luistert meer dan dat hij tussenkomt. Hij maakt nota's voor hemzelf, maar zijn capaciteit om accuraat verslagen te maken heeft er wel voor gezorgd dat hij graag aanvaardde deel uit te maken van de groep schrijvers die voor de algemene communicatie in de gemeenschap zorgen. Wat hem vooral boeit is om te zien hoe deze groep waarvan de

meesten enkel basisinstructie kregen en slechts weinigen van een leergroep, laat staan een Chartergroep deel hadden uitgemaakt de *Convivialis Civitas* vrij gemakkelijk in de praktijk bracht. Twee factoren hielpen hier wellicht bij. Het ging om een groep niet arroganten en sinds de leden ervan hun oorspronkelijke polis verlieten had niemand nog *digits* gebruikt. Op enkele maanden tijd was men van ruilen overgestapt naar gemeenschappelijk gebruik. Sérgio denkt aan wat hij ooit van Bregman las. Zou er van zijn geschriften nog exemplaren bestaan? Zou je van een soort Bregmaniaanse tussenstap kunnen spreken tussen de op geld gebaseerde waardewereld en de op interactie gebaseerde gebruikende wereld? Hij mist Inês, met wie hij hierover zou willen spreken. Misschien moeten ze toch beginnen denken aan verder reizen. De familie Fox vroeg wel nog enkel maanden te wachten tot baby Aldo wat ouder is.

In *Paradijs der Boeken* is Emmy ondertussen al twee jaar. Jacobus is acht en maakt deel uit van de Chartergroep waarin naast Inês en Fernanda ook een psychologe, een antropoloog, een geschiedschrijver en enkele ambachtslui zich met de kinderen bezighouden om hun leerprojecten uit te werken. Greta geeft af en toe advies aan de groep en bekijkt ondertussen met Inês hoe lacunes kunnen worden opgevangen in de volgende leergroep, waar Emmy over een tweetal jaar zal deel van uitmaken. Fernanda en Gonçalo zijn sinds kort in contact met Sergei Auctor. Malcolm zal ook toetreden bij die nieuwe leergroep. Ook voor Jelani Zoungrana wordt plaats voorzien en wanneer Musa hiervan hoort vraagt hij of er plaats is voor Denzel. Terwijl de toekomstige groep kinderen zich vormt,

bekijken de ouders de omkadering ervan.

Begin 2104 is de groep van Sérgio eindelijk in staat verder te trekken richting *Paradijs der Boeken*. Twee families vissers stemmen toe om de reizigers mee te nemen indien die bereid zijn hen te helpen bij de toch wel moeilijke oversteek. De rurale vissers gebruiken enkel zeilen en mankracht. De motoren met inwendige verbranding zijn allang in onbruik geraakt en elektrische vaartuigen belegd met zonnepanelen zijn eerder zeldzaam. Beide vissersfamilies willen de kust van Noord-Alkebulan afvaren op zoek naar nieuwe visgronden. Ze hoorden ook verhalen over een rurale gemeenschap waar ondertussen terug kennis genoeg is om elektrisch voortgedreven boten te bouwen.
Sérgio en Bertrand Fox krijgen enkele basis instructies van Bertrand z'n ouders die ooit een zeilboot bezaten toen ze in de buurt van wat toen nog Maine heette woonden.
De overvaart verloopt goed en de reizigers kunnen zelfs meevaren tot vrij dicht bij de Nijlmonding. Daar ontmoeten ze een vrij heterogene rurale gemeenschap. Onder hun leden zijn er ook kameeldrijvers die een reis voorbereiden naar een oasis in de buurt van de grote Nijldam. Enkele ingenieurs die in deze gemeenschap onderkomen zochten reizen mee. Bij de vorige halfjaarlijkse reis waren afspraken gemaakt om in die Oasis een zender te installeren zodat beide groepen gemakkelijker contact kunnen houden ondermeer omdat meer vluchtenden tegenwoordig over land reizen.

De *Bloomkamp* Condominiums zijn een nieuw soort No Man's Land geworden sinds de laatste toegelaten Bloomberg 8

nummers naar *Elysium* verhuisden anderhalf jaar geleden. Als een soort troostprijs kregen de achterblijvende milities zonder toelating om de ruimte in te reizen de nu vrijwel volledig verlaten condominiums cadeau. Alles bij elkaar is het leven er nog steeds luxueuzer dan in de beschermde compounds waar de Grote Besturen leven. Maar het leven is er niet erg vredevol. Nog steeds woeden er regelmatig echte veldslagen tussen de vooruitgeschoven posten van de milities en Arrogante Ignoranten die de condominiums proberen binnen te vallen om ze te plunderen. De eerste maanden na de uittocht van de hoogste Bloomberg nummers hadden zelfs een aantal Grote Besturen niet door wat er aan het gebeuren was. Ondertussen weten de leden van die marionetten-besturen hoe ze misleid aan hun lot werden overgelaten onder een steeds meer verpauperde bevolking. Het daaropvolgende jaar moedigden die besturen dan ook leiders van spontane revoltes aan om hun woede te richten naar de condominiums. Maar gaandeweg vernamen die belegeraars dat de rijken de Aarde verlieten. Sommigen blijven proberen voor zichzelf delen van de nog steeds beschermde condominiums te bekomen.

***

In Megameghnapolis zoekt Arjan contact met de Hunt-gemeenschap. Naast de dreiging van de Cou-Clib-Clans ten aanzien van de kleiner wordende gemeenschap Wetenden duikt er een nijpender probleem op. De benedenstad met de universiteitsgebouwen die de beschermde satellietverbinding met *GNet-Z* huisvest dreigt volledig onder water komen te staan, nu de rivierdijken het stijgende zeewater niet meer

tegenhouden. Arjan en zijn collega's hebben hulp nodig om discreet de installaties over te brengen naar een hoger gelegen deel van de polis. Maar de Hunt-gemeenschap lijkt wel in rook opgegaan. Ten einde raad roept men de Maanbasis 2 op, waar Henry Pax bevestigt dat niemand contact krijgt met die gemeenschap. Men denkt dat de gemeenschap tijdens de laatste verbindingen reeds niet meer in de buurt van de Aarde was. Niemand weet wat er aan de hand is.

Arjan legt uit dat stilaan delen van Megameghnapolis onder water lopen. De ingenieurs van beide plaatsen nemen de technische problemen door om de beveiligde communicatie te waarborgen. Er komt een installatie van een nood-aggregaat enkel voor audio-berichten in een geschikt universiteitsgebouw in de bovenstad.

***

De Bloomberg top woont nu reeds drie jaar in *Elysium*. De eerste tijden waren opwindend. Een ruimtestad met plaats voor zo'n veertig duizend bewoners laat heel wat exploratie toe. Maar na maanden, zeg maar jaren exploratie, zijn de grenzen wel gekend. Hier zijn geen uitjes mogelijk naar andere plaatsen, zoals op Aarde kon voor wie over geld en macht bezat. Buiten de ruimtestad is er alleen zwarte leegte en dood. Van de Aarde komen enkel berichten door via Lagrange 4 en die zijn niet bepaald rooskleurig. De meeste condominiums zijn vandaag slagvelden. De populatie van de Megapoleis blijft de planeet verzieken maar sterft niet uit. Ondertussen lijken kleine plaatselijke gemeenschappen in ruraal gebied van de afwezigheid van geld en economische activiteit weinig last te

hebben. De onrustwekkende informatie is dat die groepen het best goed stellen zonder de markteconomie. Kortom, men vreest dat het verblijf in *Elysium* begint te lijken op een soort vrijwillige verbanning en dat die verbanning erg lang duurt. Wie gewoon was om de dagen door te brengen met het analyseren van beursberichten en met investeringsschema's met als enig doel meer *digits* te verzamelen verveelt zich. Dat is de harde waarheid: er is weinig te doen in *Elysium* en de meest opwindende casinospelen veroorzaken niet de adrenaline stoot die het beursspel op Aarde teweeg bracht. De Fondsbeheerders steken de hoofden bij elkaar. Uiteindelijk zijn er twee problemen: de wereldpopulatie moet gevoelig dalen willen de *Elysianen* ooit terug naar de Aarde keren en de verveling kan leiden tot gevaarlijk gedrag.
Samen met de beheerders van de gok-afdeling ontwikkelt men een plan. Met de hulp van de meest arrogante militieleiders die de Bloombergtop onvoorwaardelijk volgen kan men in het kader van operatie PLOK scenario's uittekenen waarbij locale besturen, steden, Onwetenden en Wetenden in rampsituaties gezet worden komen waar ze moeten weten uit te ontsnappen of ten onder gaan. Rijke Elysianen kunnen hierover weddenschappen aangaan. De mogelijkheden zijn vrijwel onbeperkt: wat doet het bestuur? Wie overleeft? Hoeveel doden zullen er zijn bij een virusaanval? Wie vindt een oplossing? Wat is het gevolg voor de Wetenden? Voor de Onwetenden? Welke Cou-Clib-Clan wint in originaliteit?
Een andere uitdaging waarover gegokt kan worden: wanneer en hoe zullen de voor *Elysium* werkende technici op Lagrange 4

erin slagen de rurale gemeenschappen in de Equador-gordel te onthullen? Die liggen nu al bijna twee decennia onder een elektronische bescherming die tot vandaag door geen enkele Bloomberg-spion kon worden blootgelegd.
Kort daarop nemen de paniekreacties bij de Grote Besturen toe. Er is een stroom van tegenstrijdige informatie. Daarbij is er een constante verwijzing naar het gevaar voor invallen tussen Poleis. De Cou-Clib-Clans zijn in bepaalde streken helemaal niet meer in de hand te houden. Virussen komen plots opdagen, zelfs in de verboden compounds. Meer en meer zetten Besturen megapoleis tegen elkaar op. Sommige plaatsen schijnen plots over meer middelen te beschikken dan andere. Niemand weet waarom. En ondertussen blijven Wetenden en niet arrogante Onwetenden de poleis verlaten, waarbij velen als bij wonder 'verdwijnen' tussen de keerkringen.

In het *Paradijs der Boeken* starten in het jaar 2105, of 121.05 volgens de holocene kalender die de Drie Oorden meer en meer gebruiken, nieuwe leergroepen. Het Charter van de lerende mens zit er integraal in verwerkt en elke gemeenschap beschikt over groepen volwassenen die de leerprojecten van de kinderen kunnen begeleiden in zowat elke tak van de wetenschap. De vierjarige Emmy maakt snel vrienden en vriendinnen in de groep waarin ze wordt opgenomen. Op enkele uren gaans ontfermt een andere leergroep zich onder meer over de nu negenjarige Lahn N'Gô. Sang is net vijftien geworden en verdeelt haar tijd tussen begeleidde zelfstudie in de Centrale Bibliotheek en begeleiding van de jongste kinderen in de Chartergroep waar ze tot twee jaar geleden zelf deel van uitmaakte.

Dwiterodekmomehns van dat jaar heeft de familie Mestre het erg moeilijk. Greta Campos overlijdt op bijna 96-jarige leeftijd. Ze is omringd door haar familie. De avond voordien had ze Inês lang bij de hand genomen waarbij ze zei: “Mijn koppige zoon zal binnenkort terug bij ons zijn, lieve. Ik voel het in mijn botten.”
Toch zal het nog ongeveer een jaar duren vooraleer Sérgio en de Fox-familie eindelijk in het Paradijs toekomen. Toevallig worden ze opgevangen door Sang N’Gô en twee andere vrijwilligers die van haar ploeg deel uitmaken. Ze brengen Sérgio per fiets naar de sociologie-wijk waar hij Inês eindelijk terug ziet. Zijn diepe droefenis wanneer hij hoort dat zijn moeder vorig jaar stierf is in groot contrast met de emotie om zijn kleindochtertje Emmy op zijn schoot te kunnen nemen. Tijdens de reünie vertelt Sang dat haar overgrootmoeder Amy stierf, blijkbaar kort na het overlijden van Greta. Fernanda stelt vast dat van de generatie van haar grootmoeder enkel Manuela en Francisco nog in leven zijn en belooft Sang zodra ze kan is een bezoek te brengen aan de kunsten-wijk van Paradijs der Boeken.
Kort daarop worden de eerste elektrische fietsen in gebruik genomen in Paradijs. Dat vergemakkelijkt de verplaatsingen tussen de verschillende wijken. Er wordt gestart met het aanleggen van een netwerk van laadstations die aangesloten zijn op het op het meer liggende zonnepanelen en twee windmolens aan de oever ervan.

Op maanbasis 2 beseft de ploeg die *Elysium* observeert dat de toenemende agressiviteit tussen verschillende polis-groepen het gevolg is van de gokspelen die de beheerders van het Muscle-fonds, het Brandad-fonds en het Azos-fonds samen met de

beheerders van het *Elysium*-casino opstartten. Daarbij gebruikt men het relais-station op Lagrange 4 als observatiepost en informatie-eenheid.

Gemoedelijke ingrediënten (2107 - 2130)

De bewoners van *Paradijs der Boeken* zijn opgetogen over de coöperatie in hun nieuwe woonplaats die samen uitbouwen. Kort na Sérgio's aankomst begint er een belangrijk debat over de basisstructuur van wat gaandeweg aan het uitgroeien is tot een middelgrote stad. Het onderwerp is de organisatie in wijken die mensen samenbrengen met dezelfde interesses of achtergronden.
Bij de eerste uitbreiding, herinneren ondermeer de families Zoungrana en Cheboi, hield men vooral rekening met de Wandelende Boeken. Het was voor hen gemakkelijker om een eerste opvang te vinden onder wie gelijkaardige documenten uit het hoofd leerde, wanneer die stukken opnieuw moesten worden neergeschreven. Toch is er wie bezorgd is dat hierin gevaar kan schuilen om teveel te gaan homogeniseren. Maar veel nieuwkomers hebben dat gevoel niet. Ze vinden het fijn na hun tocht opgevangen te worden door geestesgenoten en niemand krijgt het gevoel verplicht te zijn om zich in een bepaalde wijk te installeren.
In *Paradijs der Boeken* is niemand tot iets verplicht. Ieder huis heeft een moestuin en buren komen spontaan samen om groenten en fruit uit te wisselen. In verschillende wijken is van uitwisseling al geen sprake meer, het gaat meer om het samen bereiden van maaltijden. Vaak lopen die maaltijden lang uit en veel gesprekken hebben uiteraard te maken met vroegere beroepsbezigheden en met interessevelden.
Hoewel iedereen nogal wat tijd steekt in het onderhouden van de tuin, het kweken van kleinvee of om op visvangst te gaan,

willen heel wat bewoners meer doen, gewoon omdat ze dat prettig vinden. Wie taken opneemt vraagt niets in ruil. Toch zijn bepaalde taken van levensbelang voor de hele gemeenschap. Dat is in de eerste plaats het geval voor het onderhoud van het energienetwerk dat onder meer nodig is om de nodige beschermende schilden tegen ongewenste observatie in goede staat te houden. In het algemeen zorgen de technische *Wandelende Boeken* ervoor dat de ingenieurs voldoende over voldoende ondersteunende instrumenten beschikken.

Inês is steeds opnieuw verbaasd te zien hoe vanzelfsprekend de meeste mensen taken op zich nemen, gewoon omdat ze er zin in hebben. En de wijkorganisatie is hierin een pluspunt. Ambachtslui en ingenieurs die in de westelijke wijken wonen wijzen erop dat het een groot gemak is alle gemeenschappelijke werktuigen gegroepeerd te vinden. Ook het bijhouden van enkele grondstoffen en van recuperatiemateriaal wordt er eenvoudiger door. Kunstenaars hebben het dan weer naar hun zin aan de oostkant van Paradijs, dicht bij het meer. Ook daar vergemakkelijken de gemeenschappelijke voorzieningen het creatieve werk van wie daar zin in heeft.

Bij de start van *Paradijs der Boeken* was er de centrale plaats voorzien, toen nog een soort bunker, waar alle toekomende Wandelende Boeken en Documentenbewaarders konden nagaan of wat ze meebrachten in goede staat was om ze daarna behoorlijk op te slaan. Gaandeweg werd duidelijk dat slechts zelden meegebrachte werken, vooral als het om in de huid ingeplante geheugenkaarten ging, door de tocht naar het Paradijs onherstelbaar aangetast was. Gedrukte werken leden

meer. Toch vond men dat restauratie nuttig was en voor de werken waarvan geen gedrukte exemplaren het Paradijs bereikten zocht men naar een oplossing. Ingenieurs en kunstenaars staken de koppen bij elkaar en heel snel had Paradijs der Boeken laserprint mogelijkheden voor allerlei soorten draagvlakken en verschillende visualisatie toestellen ervoor.

Dezelfde logica die het bijeenbrengen van gemeenschappelijk materiaal in wijkgebonden ateliers vergemakkelijkte leek ook interessant voor het bewaren van Kennis en Wetenschap. En dat was toch eerste grote doel van *Paradijs*. Daarom is ook niemand echt verrast met een gemeenschappelijk besluit dat uit het debat errond te voorschijn komt. Op en naast de centrale bunker waren reeds verschillende gebouwen verschenen. Die zouden nu tot een geheel verwerkt worden met mogelijkheid tot uitbreiding. Daarom is ook iedereen akkoord rond die centrale plaats een ruime niet bebouwde zone te bewaren zodat toekomstige uitbreidingen mogelijk zijn. Die centrale plaats huisvest de buitenverbinding, op dit ogenblik enkel met Maanbasis 2. Er is wie zegt interesse te hebben in het uitbouwen van een eenvoudig netwerk zodat elke wijk elektronisch aangesloten zou kunnen zijn op die centrale plaats. De fietsenbouwers zijn hier enthousiast over. Ze leggen uit dat ze nog steeds elektrische fietsen produceren maar dat het voor sommige leden van de gemeenschap wellicht een goede zaak is de centrale plaats te kunnen raadplegen zonder zich steeds te verplaatsen. Iemand vraagt of het mogelijk is een soort *person-to-person* net te bedenken een beetje zoals de vroegere telefoon of de mobiele

telefonie zoals in de Poleis tot de compounds volledig geïsoleerd werden. Daarop legt een communicatie expert uit dat mobiele *person-to-person* verbindingen lokalisatie signalen inhouden. Iemand vraagt of er geïnteresseerden zijn om met haar na te denken over een systeem van plaatselijke lokalisatie signalen zonder satelliet verbindingen. Er komen afspraken over de autonomie van de werkgroep in verband met het gebruik van recuperatie materiaal.
Sérgio die niet aanwezig was op dit debat leest het verslag erover waarmee de deelnemers de hele gemeenschap op de hoogte stellen om te weten of er een tweede debat moment moet zijn. Hij denkt na over de wijze waarop hier in *Paradijs der Boeken* oplossingen gezocht worden voor wat ze in de *Zafónis*-groepen de directe democratie noemden. Hij denkt dat de term pluralistische besluitvorming misschien een goede beschrijving en benaming is van de wijze waarop de gemeenschap tot besluitvorming komt. Daarop vraagt hij aan Inês of het geen tijd wordt om een debat aan te vragen over de wijze waarop de bewoners van *Paradijs der boeken* een eenvoudige basisstructuur kunnen geven aan de Chartergroepen. Veel ouders van in *Paradijs* geboren kinderen lezen voorstellen van de Ignarysis-leden waaronder Sérgio en Inês in verband met de relatie tussen mathetiek en didactiek. Ondertussen beginnen Sérgio, Inês en de andere volwassenen van Emmy's Charterleergroep de kinderen stelselmatig te betrekken bij het confectioneren van de groepsmaaltijden. Een van de ouders merkt op onlangs in de Centrale Plaats een oud boek te hebben teruggevonden van Maria Gabriela Llansol [Zie *Massale Middelmatigheid*]. Het is een soort dagboek over een periode toen

ze om politieke redenen in het vroegere België leefde. Samen met andere politieke vluchtelingen zocht ze hoe een kindergroep te begeleiden onder de vorm van een soort commune waarbij de kinderen aan verschillende productie processen deelnamen. In die tijd van betaalde activiteit was het produceren van voedsel een wijze om de gemeenschap behalve eigen maaltijden ook een kleine bron van inkomsten te bezorgen. In *Paradijs der Boeken* zoals zowat overal op de planeet tegenwoordig is het idee van inkomsten vergaren niet meer van pas. Het principe om samen maaltijden te bereiden is evenwel een interessant gegeven. Wat aarzelend besluiten de volwassenen van deze kindergroep er de naam Llansolgroep te geven.

Sérgio en Inês integreren een kleine groep vrijwilligers die elk hun verhaal vertellen en uiteindelijk neerschrijven over hun reis naar *Paradijs der Boeken*. De meer recente reizigers hebben duidelijk meer avonturen beleefd en hebben ook meer ontmoetingen gehad met rurale gemeenschappen. Hierbij maken ze vergelijkingen tussen organisatievormen die ze er vast stelden en de organisatievorm van het Paradijs zelf. De aanwezige Ignarysis leden brengen het geheel van teksten samen. Ze helpen tijdens de debatten verband leggen onder het geheel aan *Convivialis Civitates*.

Tijdens een van de bijeenkomsten van de reisgroep hoort Sérgio dat de moeder van Alexandra en Manuel N'Kondo overleed. Hij en Inês bezoeken hun verre neven. Ze spreken met hun oom Francisco, de enige nog levende nazaat van de drie kinderen van Catherine en Joana Demeester. Hij is bezig zoveel mogelijk documenten samen te brengen die ooit door zijn moeder Joana

werden geschreven. Daaronder is ook een origineel exemplaar van het *Charter van Lerende Mens*. Ze vragen Sérgio of hij bij gelegenheid in de Centrale Plaats kan nagaan wat er van de zusters Demeester al gecatalogeerd is in de databasis en de informatie verder aan te vullen. Sérgio is zelf aan het proberen om een volledig overzicht van het tijdschrift Ignarysis in te brengen en belooft de nodige verbindingen te maken telkens hij artikels vindt die de ignarometrie en de ignarometrische analyse als onderwerp hebben.

Enkele nieuwkomers in *Paradijs* melden dat de zeespiegel van de Middellandse Zee gerezen is en dat het Rhône-estuarium nu Megasul heeft bereikt. Een deel van die Polis ligt nu permanent onder water.
Kwame vraagt een verbinding aan met Maanbasis 2. Henry Pax bevestigt dat verschillende kuststreken definitief van vorm veranderden. Ongeveer de helft van het polderland en het ingedijkte gebied van Megabelgium is volledig ondergelopen. In Iberië zijn er grote volksverhuizingen aan de gang nu Megandalusalgarb zo goed als onbewoonbaar is. Maar ook andere kustgebieden zoals Megalissipo zijn grotendeels onbewoonbaar. Heel de vlakte tussen de rivieren Tejo en Sado is nu een grote binnenzee terwijl het kustgebied boven de Tejo vandaag bestaat uit een aantal rotsige eilanden.
Ook in Megameghnapolis is Arjan Chakma met heel de familie ingetrokken in een leegstaand hotel in één van de compounds waar vroeger een onderzoekscentrum van de universiteit was gevestigd. Samen met Maanbasis 2 en met enkele ex-Sequoia Condominium bewoners slagen ze er eindelijk in gebruik

makende van gesofisticeerde elektronische intelligentie de verbinding lam te leggen tussen Lagrange 4 en *Elysium*. Ze kregen hiervoor wel wat onverwacht een steuntje van de natuur dank zij een piekactiviteit van zonnewinden die de verbindingsstraal tussen het station en de ruimtestad definitief onklaar maakte. Het Lagrange 4 station is niet bemand. De ex-Sequoia bewoners lokaliseren de volgstations op Aarde en de technici die er in zekere zin gevangen zitten krijgen de keuze tussen een verplaatsing naar Maanbasis 2 of de opname in een rurale gemeenschap met beperkte communicatie infrastructuur.
Hiermee neemt de door de gokkers op *Elysium* gestuurde destabilisatie op Aarde af. Dat neemt niet weg dat het door de Maanbasis 2 opgestelde rapport van de situatie op het Noordelijk Halfrond weinig rooskleurig is. In heel het Noordpoolgebied is de ijskap nu permanent verdwenen. De kuststreken zijn drassige moerasgebieden en zo goed als onbewoonbaar. Naast natuurlijke plagen veroorzaakt door de verregaande vernieling van plaatselijke ecosystemen hebben de door de *Bloomkamp*-gokkers geïntroduceerde contra-informatie en virussen de populatie op het Noordelijk Halfrond zwaar getroffen. Volgens ramingen van de observatieposten op Maanbasis 2 zou de door plaatselijke conflicten en epidemieën verzwakte wereldbevolking nu onder de zes miljard zijn gezakt.

In de loop van het hectojaar 121.08 komt de familie Lector toe in *Paradijs der Boeken*. Pierre Lector laat zich opnemen in de vrijwilligersgroep waar ook Bertrand Fox en Musa Cheboi diensten verlenen. Samen werken ze aan de concretisering van enkele duurzame plaatselijke netwerken waarover de laatste tijd

heel wat is gedebatteerd. Een jaar later bereikt een draadloze netwerk tussen vaste publieke communicatie eenheden alle wijken van het Paradijs der Boeken. Het gemeenschappelijk gebruik van dit soort eenheden is heel wat energie-vriendelijker dan individuele eenheden. Bovendien kunnen de verbindingen tussen de vaste eenheden door twee plaatselijke antennes worden geregeld en is er geen enkel gevaar dat GPS of andere satelliet signalen zouden worden opgepikt.

Half 121.10 sterft Francisco N'Kondo. Dat was het laatste lid van de Demeesterfamilie die nog geboren werd in het Europa zoals Paulo Demeester dat had gekend: een unie van Staten met verkozen regeringen waarin de burgers zich vrij konden verplaatsen zolang ze over *digits*, toen geld of valuta genaamd, beschikten en hun tijd niet volledig bepaald werd door verplicht betaald werk om in hun levensonderhoud te voorzien. Voor de generatie van achterkleinkinderen waaronder Emmy, Jacobus, Lahn en Sang lijkt dat al verre geschiedenis. De jongste kinderen zoals Emmy hebben *Paradijs der Boeken* als enige referentie. Voor de wat oudere kinderen is herinnering aan het leven vóór het Paradijs eerder vaag en vaak meer gemarkeerd door de reis die ze met hun ouders ondernamen om in *Paradijs* toe te komen.

En hier zijn de interne netwerken nu volledig gestabiliseerd. Dat maakt de debatten onder grotere groepen bewoners gemakkelijker. De interacties zijn gebaseerd op het vertrouwen dat kenmerkend is voor een eender welke eerste generatie na een traumatische verandering. Er is de laatste tien jaar heel wat werk geleverd om in de Chartergroep-structuur voor kinderen

de coöperatie als basis voor het wederzijds vertrouwen in te bouwen. Sociologen, psychologen en antropogogen zijn het erover eens dat het verdwijnen van de *digits* en de aanpassing van de volwassenen aan een samenlevingsvorm op basis van gemeenschappelijk gebruik van de middelen in plaats van het persoonlijk bezit ervan hierbij een enorm voordeel zijn. Fernanda is opgetogen te zien hoe meer en meer op dialoog gebaseerde onderwijsprojecten opstarten nu het aantal in *Paradijs* geboren kinderen snel toeneemt. Ze sluit aan bij een groep geleerden die voorstellen om de kinderen van *Paradijs der Boeken* te stimuleren in een pluralistische, empathische wijze van denken en handelen. Die wordt blijvend verbonden met technische en natuurkundige kennis, zonder proza en poëzie uit het oog te verliezen. Deze groep legt hiermee twee door de gemeenschap voorgestelde ideeën ter uitvoering: alle kennis beschikbaar voor iedereen en een toenoemende symbiose tussen natuurlijke en artificiële geheugens. Hoewel de oude pansofische gedachte van Comenius heel wat dogmatische beperkingen inhield waar het de oorsprong van de wereld en de kosmos betreft, is de basisgedachte om alle kennis toegankelijk te maken voor iedereen een belangrijk principe voor een pluralistische samenleving. Het is uiteraard niet mogelijk voor een menselijk wezen om over alles een diepgaande kennis te bezitten dus is het idee van elektronische hulpbreinen een conditie en geen obstakel voor een plurale wereld.

Deze noodzaak tot gebruik van, maar ook de controle over, robotica en automatisering, zal Fernanda tot haar dood blijven oriënteren in haar onderzoekswerk. Volgens Maanbasis 2 is

Paradijs der boeken vandaag heel zeker een van grotere nederzettingen waarin de verdere ontwikkeling van niet-oorlogszuchtige wetenschap werkelijkheid is.

Naarmate het maken van afspraken tussen vrijwilligers uit verschillende wijken van *Paradijs der Boeken* gemakkelijker wordt neemt het aantal uitstapjes van de Llansolgroep en bezoeken aan andere wijken flink toe. Zodra ze twaalf is en tot ze achttien wordt heeft Emmy de gelegenheid *Paradijs* grondig te leren kennen en met heel wat andere jongeren van haar eigen leergroep of van andere leergroepen debatavonden door te brengen in haar eigen wijk of in andere wijken. De uitstappen naar de Oostkant van Paradijs houden daarbij ook vaak concerten, toneel, vertier en kookateliers in. Gaandeweg maken Malcolm Auctor, Jelani Zoungrana, Claude Poulain, Emile Lector en Aldo Fox deel uit van haar vaste vriendenkring. Ze moet zo'n zeventien geweest zijn wanneer haar leergroep tijdens een van die uitstappen naar de geschiedenis en informatica wijk in contact komt met enkele volwassenen die een tweetal jaar geleden neerstreken in het Paradijs. Het gaat om voormalige Bloomberg 8 nummers die ooit de hoop koesterden naar *Elysium* te kunnen reizen maar al in 2102 (121.02) wisten dat ze niet hoog genoeg geëvalueerd waren om ooit kans te maken op een ticket naar de ruimte.
Ondertussen zijn we vijftien jaar verder en wanneer de jongeren uitleg vragen over de betekenis van Bloomberg nummers en evaluatie geeft één van hun gastheren meer uitleg.
"Jullie moeten weten dat wij lange tijd hebben gewoond in de buurt van Megaludein op het Noordelijk Halfrond van de

planeet. Dat was en is nog steeds één van de grote Polissen van het eiland Groot-Brittanië. We waren gewoon te denken in functie van het persoonlijk bezitten van dingen of diensten, waarvoor je steeds betaalde. Om te betalen moest je over *digits* beschikken en die kreeg je door ervoor te werken of door te investeren in bedrijven of diensten waarvoor anderen werkten. Om over zoveel *digits* te beschikken als wij deden was enkel werken voor anderen geen optie. Je moest er ook voor investeren of zelf bedrijven voor oprichten of onderhouden. En hoe beter je daarin was, hoe rijker je werd. Rijker worden betekende over meer *digits* beschikken. Jullie hebben wellicht ouders of grootouders horen praten over *Bloomkamp* of *Bloomkampers*. Dat komt omdat er een tijdschrift was dat de waarde berekende van mensen door na te gaan over hoeveel digits ze beschikten. Vroeger gebruikte men daarvoor een munt, de dollar. Maar de laatste honderd jaar was één *digit* gewoon gelijk aan één dollar. En men maakte een logaritmische schaal om aan ieder een waarde toe te kennen. Dat betekent dat iemand met Bloomberg nummer 8 over maximum 10 tot de achtste macht digits beschikte. In vergelijking met anderen beschikte een Bloomberg 8 in 2090 over heel veel *digits*. Slechts iets meer dan half een duizendste van de bevolking maar toch goed voor bijna 50.000 volwassenen. Daarom woonden we in aparte gebieden. Velen waren bang om te leven onder wie veel minder had. Er was wie mishandeld of vermoord werd door anderen die *digits* poogden te stelen. En ondertussen had wie over heel veel *digits* beschikt het idee dat het wellicht beter zou zijn een tijd in een ruimtestad te gaan wonen, wanneer het op

de planeet Aarde te erg zou worden. Maar in zo'n ruimtestad kon niet iedereen binnen. Men dacht aan plaats voor 35.000 volwassenen, dat was wat men in 2080 toen men aan de bouw van de stad begon te denken. Nu waren er toen ook Bloomberg 9, 10 en 11 nummers die dus tot 10, 100 of 1000 keer meer *digits* hadden dan wij. Die hadden voorrang om naar de ruimtestad te vertrekken. Nadat zij hun plaats hadden opgeëist boven er nog wat minder dan 10.000 plaatsen over. Dus kon het grootste deel van de Bloomberg 8 nummers er niet in. Wie nog in Condominiums woonde verliet ze al snel nadat de milities steeds meer de gesloten plaatsen voor zichzelf opeisten. Nu de absolute heersers weg waren kwamen voedsel- en energievoorziening vaak in het gedrang.

Wie in de bestuurlijke en betere compounds woonde stond al snel voor dezelfde problemen. De *digit* overdrachten werkten vaak niet als gevolg van grote energieonderbrekingen. De banksystemen beschikten over minder technici. Generatoren en eigen elektriciteit voorzieningen vertoonden grote gebreken waardoor de actualisatie van *digit* informatie vaak niet correct werd uitgevoerd. Bloomberg 8 nummers die zich enkele maanden geleden nog beschouwden als de nieuwe heersers op aarde stelden vast dat de beschrijving van hun bezit louter virtueel was. Ze konden er vaak de werkkracht die ze nodig hadden niet mee kopen. Hoe langer hoe minder Polis-bewoners waren geïnteresseerd voor anderen te werken tegen overdracht van *digits* waarvan niemand wist wanneer ze beschikbaar zouden zijn of wat je ermee kon doen. De grote voedselketens hadden problemen met toelevering, zowel naar hun centrale

opslagplaatsen als van die plaatsen naar de consumenten, die op hun beurt ook nooit de zekerheid hadden dat ze hun aankopen effectief hadden kunnen betalen en zelfs indien de betaling was gebeurd of de leverancier de goederen ooit zou laten afleveren. Naarmate delen van de Poleis ontvolkten werden vrijgekomen tuinen en parken omgeturnd tot moestuinen en veel Polisbewoners vonden het verstandiger zich te laten opnemen in georganiseerde groepen die op eigen houtje voor voedsel zorgden. Binnen de Poleis waren die groepen meestal hiërarchisch georganiseerd, maar net zoals in bepaalde rurale gebieden waar er nog aan mijnbouw werd gedaan of in het Rijk van het Midden waar bepaalde productieketens in stand werden gehouden, was het Bloomberg nummer geen eerste criterium meer voor de organisatieketen. Vaak arrogante ignoranten konden de overhand nemen en dan was er van coöperatie geen sprake. Je kon beter spreken over verplichtte collaboratie. Wie in zo'n groep terecht kwam kon beter met zijn oud Bloomberg nummer niet te koop lopen.
Onder de Bloomberg 8 nummers had je natuurlijk ook een belangrijke groep vertegenwoordigd door ideaal-types op de centrumplaatsen van de ignarometrische schaal. Wanneer ze bij hun verplaatsing van een Condominium of een Compound in contact kwamen met een rurale gemeenschap die één of ander vorm van een *Convivialis Civitas* aannam dan gebeurde het vaak dat ze zich gaandeweg ontpopten als interessante en geïnteresseerde coöperanten. Ze begrepen al snel dat hun waarde voor de groep niet meer bestond in een onzeker virtueel bezit van onbereikbare plaatsen of producten vertaald in

aandelen uitgedrukt in niet omwisselbare *digits* maar in hun kennis en hun capaciteit om met anderen concrete problemen aan te pakken en er voorlopige oplossingen voor te vinden.

Tijdens de verschillende bezoeken aan andere delen van *Paradijs der Boeken* en een uitstap naar de Bukoba-gemeenschap trekken Emmy en Malcolm steeds meer met elkaar op. Emmy wil verder kinderen en Chartergroepen begeleiden. Ze leest wat ze kan vinden over Llansol, maar daarbij komt ze ook in contact met documenthouders die geschriften bewaren onder de titel *Moderne School*. Ze leest Ferrer en Freinet en legt al snel de verbinding met de ignarometrie waar haar moeder en haar grootvader het vaak over hebben. Ze snapt het verband met de institutionele antropogogie. Meer dan bij Ferrer en de Institutionele Antropogogie ziet ze hoe ook bij Freinet het maaltijdaspect aanwezig is. Dan raadt men haar aan om te zoeken naar teksten geschreven door sociaal-anarchisten. Ze vraagt Malcolm om hulp. Die zegt dat de rurale *Civitas* en *GNet-Z* verschillende uitwerkingen zijn van wat hij verstaat onder sociaal-anarchisme. Hij citeert Errico Malatesta waarvan zijn vader documenten meebracht naar *Paradijs der Boeken* en die het verband zag tussen de economische emancipatie en de politieke emancipatie. Wanneer slechts één van beide emancipatiebewegingen in gang schiet krijg je onvermijdelijk ofwel staatssocialisme (socialisme zonder anarchie) of een nieuw soort recht van de sterkste (anarchie zonder socialisme). Volgens Malcolm zijn er in de loop van de twintigste eeuw en eigenlijk tot aan de opkomst van de *Zafónis*-groepen een aantal kleine bewegingen geweest die zich op het sociaal-anarchisme

beriepen maar het vaak niet verder brachten dan agitatie, kleine bezettingen van bedrijven of panden en zelfs kruimeldiefstallen. Die *Zafónis*-groepen zijn volgen Malcolm de erfgenamen van Malatesta. “De ignarometrie waaraan je grootvader veel tijd besteedt,” vervolgt Malcolm, “legt ons uit hoe die twee emancipatiebewegingen waar Errico Malatesta het over heeft elkaar kunnen ontmoeten om lage arrogantie met lage ignorantie te verbinden. De ignarometrische matrix spreekt niet over sociaal-anarchisten, maar over pluralisten met een cosmopolitische ethiek en anti-macht intellectuelen. Die vormen zich niet spontaan. Je hebt er onderwijs voor nodig. Francisco Ferrer en Domela Nieuwenhuis gaven er de naam libertair onderwijs aan en Célestin Freinet vatte er de essentie van wanneer hij de Moderne School van Ferrer nieuw leven inblies door zich te verwijderen van de burgerlijke nieuwe school en kinderen in coöperatie liet leven en werken. Voor mij is de Llansolgroep daar een vorm van. Het idee om van het kweken van voedsel en het samen bereiden van maaltijden een ingebouwde activiteit te maken in de Chartergroepen geeft een stevige basis om collectief gebruik van de natuur in plaats van collectief bezit van de natuur te verbinden met coöperatieve besluitvorming in plaats van collaboratieve besluitvorming.”

Daarop zegt Malcolm nog dat hij van plan is het maaltijdprincipe als startpunt te nemen in de nieuwe Charterleergroepen voor volwassenen die hij wil opzetten samen met een groep vrijwilligers die de taak op zich willen nemen om in het spoor van de Wetenden toekomende vluchtelingen op te vangen. Ze besloten die opvanggroepen

voorlopig de naam *Paulo Freire cirkels* te geven.
Tussen 121.20 en 121.25 neemt de vluchtelingenstroom van Wetenden en Onwetenden naar het gebied van de equator toe. Dat legt ook een grotere druk op de Drie Oorden. Andere plaatselijke gemeenschappen groeien ook en de vrijwilligers die zich met de begeleiding van leerprojecten van kinderen en volwassenen bezig houden hebben heel wat te doen.
Twee decennia na het verdwijnen van de rijkste *digit*-eigenaars naar hun zelf bedruipende ruimtestad valt de economische motor definitief stil. Volgens berichten in *Schitterende Parel* en de gemeenschappen errond en informatie van de weinige vluchtelingen uit het Oosten die *Paradijs der Boeken* vervoegen blijft het Rijk van het Midden een residu op de wereld waar je nog van een vorm van op kapitaal gebaseerde economische activiteit hebt en waar goederen en diensten nog met *digits* betaald worden.
Op veel vluchtplaatsen komen jongeren en kinderen aan zonder enige familie. Ze brengen verhalen mee over agressieve en moordende milities in wat overblijft van de megapoleis waar de markteconomie stilviel. Malcolm leidt uit hun verhalen af dat op die plaatsen de poverste vorm van egocentrische anarchie de wet van de sterkste installeert waarbij de leidende figuren anderen verplichten voor hen te stelen, te moorden en te werken. Veel van de jongeren vertellen hoe hun ouders zich vaak opofferden om hen de kans te geven te ontsnappen aan milities en bewapende luide schreeuwers. Sérgio ziet er de verschillende ideaal-types in op rechterbovenhoek van het ignarometrisch kader.

Tijdens die periode komt Alika M'Bala in het Paradijs toe vergezeld van haar zus en broer. Ze hebben een traumatische vlucht achter de rug. Tijdens hun reis werd hun groep verschillende malen aangevallen waarbij veel ouderen het leven lieten. Alika vestigt zich aan de oostzijde van het Paradijs en vervoegt de leergroep voor volwassenen van Alberta N'Kondo en Fernando N'Gô waar ze Lahn leert kennen.
In *Schitterende Parel* komt een groepje aan uit het Australische continent. Daaronder bevinden zich Anui en Taiana Southpath. Enkele weken na hun aankomst vieren ze de geboorte van hun zoontje Keanu.

***

In *Elysium* valt het de gokkers zwaar dat er geen permanente verbinding meer mogelijk is met de planeet Aarde. De technici slagen er niet in de elektronische intelligentie terug onder controle te krijgen na de succesvolle ingrepen van de ploeg onder leiding van Arjan Chakma en Henry Pax.
Het bestuur van *Elysium* is ondertussen in handen van een egocentrische figuur. Hij heeft een soort hofhouding rond zich verenigd die de tijd doorbrengt met het organiseren van feesten en orgieën. De Fonds-beheerders hebben hun handen vol met het onderhoud en herstel van defecte onderdelen van de ruimtestad. De tijd die ze vrij hebben investeren ze in het zoeken naar oplossingen tegen het voorzienbare einde van *Elysium*. Volgens de in de satellieten verblijvende technici is de ruimtestad ongeveer in de helft van haar levensduur. Daar is niet veel aan te veranderen. Drie scenario's tekenen zich af: een terugkeer naar de Aarde nadat eerst de wereldbevolking verder

gekrompen is. Dat houdt mijnbouw buiten de planeet, minstens op de maan en eventueel ook verder gezien de wijze waarop men in de twintigste en eenentwintigste eeuw is omgegaan met de beschikbare grondstoffen. Een tweede scenario zou zijn om te trekken naar waar die grondstoffen beschikbaar zijn. Mars. De Terraformatie van de planeet is wel stopgezet nadat de *Bloomkampers* naar *Elysium* vertrokken maar kan op elk moment terug opgestart worden. Dat betekent wel een tijd van aanpassing in woonkoepels zoals die op de maan gebruikt worden. En dat is het derde scenário. Zolang de Aarde en Mars geen aantrekkelijke plaatsen zijn, zou *Elysium* naar de Maan kunnen verhuizen. Minder luxueus, maar minder moeilijk te onderhouden dan de ruimtestad waarvan de fondsbeheerders vandaag inzien waarom de technici zo vaak met het hoofd schudden bij het zien van het lastenboek dat de Rijksten der Aarde ervoor hadden opgesteld.
Over de Caligula-achtige figuur die op dit ogenblik zowat het grootste deel van de ruimtestad en haar bewoners tot zijn speeltuin met hofhouding maakte maken de fondsbeheerders zich eigenlijk niet veel zorgen. Men leeft nog steeds in de waan dat de graad van rijkdom de hiërarchie bepaalt, maar de beheerders van de drie hoofdfondsen zijn er vandaag van overtuigd dat zij samen met de technici op eender welk moment de touwtjes in handen kunnen nemen, gewoon omdat ze over de wetenschappelijke know-how beschikken dank zij die kleine groep Wetenden die aanvaardde samen met de *Bloomkampers* de ruimte in te trekken. Paradoxaal is misschien ook dat mocht er werkelijk iets grondig fout lopen, de *Globaal Net-Z* leden niet

totaal vijandig tegenover de ruimtestad-bevolking zal staan. En daar kan handig van gebruik gemaakt worden…

Op Aarde hebben de *GNet-Z* leden bijna al hun aandacht gericht op de steeds meer voorkomende kleinschalige rurale gemeenschappen. Alle gemeenschappen waar vormen van coöperatief overleg, directe democratie, gemeenschappelijke besluitvorming of andere vormen van bestuur zonder uitgesproken leider en waar er geen individueel bezit meer bestaat, krijgen sinds enkele tijd de algemene aanduiding *Convivialis Civitates.* De *GNet-Z* leden en de Ignarysis groepen bestuderen die verschillende vormen op basis van de verslagen die ze krijgen van wie toekomt in der Drie Oorden of op Maanbasis 2. Er is een opvallende diversiteit onder de gemeenschappen hoewel overal twee aspecten naar voren komen: het samen beheren van beschikbare hulpmiddelen en het delen van alle voedsel waardoor er geen overschotten zijn maar ook geen nutteloze overproductie.

Er is voor het eerst sinds jaren een korte verbinding tussen de Drie Oorden en de maanbasis. Het *Paradijs der Boeken* en *Schitterende Parel* slagen erin het gesprek direct door te sturen naar alle wijken. In *Última Rosa* en op de Maanbasis 2 komen grote delen van de inwoners naar de centrale plaats om het gesprek bij te wonen, terwijl ook daar afspraken gemaakt worden om het gesprek naderhand publiek beschikbaar te houden voor alle bewoners. Het eerste deel van het gesprek dient hoofdzakelijk om informatie uit te wisselen over het concept *Convivialis Civitates*. Deelnemende geïnteresseerden spreken af verder te werken met het in kaart brengen van de

gemeenschappen. Ook de begeleiding van uit de meer gewelddadige Poleis gevluchte Onwetenden komt hierbij ter sprake als een punt van interesse. Daarop is er een meer technisch gesprek nadat Henry en Carl Pax uitleggen dat dank zij de samenwerking met een groep ingenieurs onder begeleiding van Arjan Chakma in Megameghnapolis *Elysium* de Aarde niet meer kan bereiken en beïnvloeden. Dit zou gaandeweg de zware epidemieën moeten doen afnemen. Toch denkt Henry dat het verstandig is ervan uit te gaan dat hun collega's op *Elysium* vroeg of laat de juiste tegenmaatregelen kunnen treffen. Er zou werk moeten gemaakt worden van een zo goed als onopspoorbare permanente verbinding tussen de Drie Oorden en Maanbasis 2. Aan dit gesprek nemen Taiana Southpath deel vanuit *Schitterende Parel,* Musa Cheboi vanuit *Paradijs,* Marie Anne en Carine die vanuit Sequoia naar *Última Rosa* reisden en zich ondertussen vormden als ingenieur. Ze spreken af aan oplossingen te werken samen met hun eigen gemeenschappen. Maanbasis 2 stelt voor Arjan Chakma hierbij te betrekken en zal voor de nodige verbinding zorgen.

In *Paradijs der Boeken* is men opgetogen met de op gang zijnde herorganisatie van steeds meer mensen in eerder kleine gemeenschappen. Alberta denkt aan haar grootouders en aan Greta Campos. Die zouden deze ontwikkeling toegejuicht hebben. Ze zegt aan Fernando dat het de hoogste tijd is om op bezoek te gaan bij Gonçalo en Fernanda. Het is al weer een tijd geleden dat ze elkaar ontmoetten behalve dan in die vergaderingen waarin over de Chartergroepen is gepraat. Toch zal het weer langer duren dan ze denken voor ze elkaar

opnieuw ontmoeten "*en famille*". Bij Lahn en Alika is een dochtertje geboren. Ze krijgt de naam Jamille.

In 2125 vinden de Wetende bewoners van *Elysium* dat het nu welletjes is geweest. De hele bestuurlijke hofhouding komt onder strenge controle. De gokkers spelen steeds gevaarlijker spelletjes. Twee vrij ernstige incidenten waarvan eerst gedacht was dat het om sabotage ging waren het gevolg van een weddenschap. Daarbij bleef een deel van de persoonlijke verblijven van bij de tweehonderd bewoners voor bijna een half jaar onbewoonbaar. De grote fondsbeheerders trekken aan de alarmbel. De hofhouding komt onder strenge controle en de amusement industrie creëert nieuwe virtuele werelden waarin spelers zich bijna onbeperkt kunnen ophouden.
Maar ook de economische supervisor is ongerust. Sinds bijna twee jaar nu neemt de koop en verkoop van ruimteobjecten onrustwekkend toe. Dat kan gaan om water- en ertshoudende meteoren, delen van manen van de grote gasreuzen, terwijl de prijzen van de grond op Mars en Ganymedes een grote vlucht nemen. De verhandeling van ruimtebezit lijkt verdacht veel op een zoveelste tulpenbollen speculatie. Het juridische systeem in de Ruimtestad beschikt nu over een regeling van werkstraffen. Het werk houdt soms behoorlijke gevaren in. Dat lijkt eigenaardig genoeg de juiste oplossing te zijn om de adrenaline van agressieve jongeren uit de rijkste families onder controle te houden.
De jongere generatie Fondsbeheerders zoekt ondertussen naar mogelijkheden om meer financiële controle te krijgen in heel *Elysium*, wat ook hun beslissingsmacht zou verhogen. Nieuwe

rapporten verleggen de uiterste grens van houdbaarheid van de Ruimtestad tot 2155. Ondertussen zijn er aanwijzingen dat de Wetenden die op Aarde bleven nieuwe maankoepels bouwen. Iets om in de gaten te houden. Misschien kunnen de drie grootste fondsen samen de gronden en nieuwe maankoepels opkopen zodra ze bruikbaar zijn…

Op maanbasis 2 gaan de gesprekken over de geplande uitbreiding en de aanleg van nieuwe maankoepels. Over kosten praat men uiteraard niet in een omgeving waar geen *digits* meer voor handen zijn. Men heeft een precies beeld van de collectief beschikbare materialen en van de ploegen geïnteresseerden om nieuwe plaatsen op de maan te ontginnen. Het is mogelijk om met gecontroleerde explosies van achtergebleven krachtige wapens nog 4 artificiële grotten aan te leggen. Ideaal zouden er 5 maanbasissen komen die als tussenopvang zouden dienen zodra een grotere evacuatie van de Aarde nodig zou blijken. Klimaatspecialisten, virologen en seismografen blijven elk op hun terrein vrij bezorgd. Het is niet duidelijk hoe de planeet zal evolueren maar het lijkt erop dat vroegere vaststellingen dat het gebied tussen de keerkringen, de vele eilanden niet te na gesproken, wellicht de meeste kansen biedt voor de installering van rurale gemeenschappen. Maar je kan er geen zes miljard mensen naar verhuizen zonder opnieuw grote sociale problemen te creëren. Wat zijn de oplossingen? Is het ethisch verantwoord om Onwetenden uit hun compounds te halen, naar de maan te sturen en van daar naar Mars of Ganymedes? Wat met de agressieve milities? Of is het ethisch meer verantwoord de planeet achter te laten en de bevolking van de

Drie Oorden te laten vertrekken samen met een aantal *Convivialis Civitates*? En wat met de groepen minder arrogante Onwetenden die in Chartergroepen terecht komen?

Bij Jelani Zoungrana wordt Simba geboren. De groep waarmee de Zoungranas en ook de Chebois regelmatig overleggen en samenwerken willen de nieuwe voorstellen in verband met huizenbouw en de aanleg van moestuinen doornemen. Er is nu een algemene afspraak om de huizen niet hoger te bouwen dan een gelijkvloers met bovenbouw. Die gelijkvloerse verdieping kan in de praktijk wat hoger komen te liggen dan het grondniveau vooral aan de oostkant waar het meer soms hoger komt te liggen als gevolg van regenval. De bovenbouw is dan een soort hoge eerste verdieping. Er wordt een eenvoudig vrij breed stratenpatroon aangenomen wat een gelijkgrondse snelle tramverbinding zal mogelijk maken in de toekomst. Voorlopig blijven de verplaatsingen per fiets en elektrische fiets gebeuren. Er zijn enkele bakfiets-modellen bijgekomen om gemakkelijker goederen te vervoeren. Ondertussen zijn de ingenieurs klaar met de bouw van een elektrisch voertuig dat kan dienen om grotere infrastructuur zoals vooraf gebouwde opvangtanks voor regenwater te verplaatsen. Elk huis is voorzien van een stuk grond dat geschikt is gemaakt om er groenten op te kweken. Er zijn geen grenzen tussen de moestuinen zodat buren gemakkelijk samen kunnen overleggen wat ze waar zullen aanleggen. Het vergemakkelijkt ook het samen houden van pluimvee. Voor de aanleg van de moestuinen zijn de raadgevingen van rurale gemeenschappen en vroegere bewoners van specifieke polis-compounds erg

nuttig. Men kan buigen op een lange ervaring met volkstuinen. Een andere uitdaging is de organisatie van het water en energie-net. Drinkwater komt uit het meer en dat moet behandeld worden. De behandeling staat onder supervisie van elektronische intelligentie. Men werkt nu ook aan een volautomatisch systeem voor de verdeling van het water. Het opzetten van een plaatselijk elektrisch netwerk stelt heel wat technische vraagstukken. Een goede mix van centraal gestuurde productie en individuele invoer die gemakkelijk opgestart en stil gelegd kan worden is de oplossing om pieken op te vangen en overproductie die het hele net in gevaar kan brengen te vermijden. Voor de centrale verzamelplaats voor de Kennis, waar een meer gesofistikeerde aanleg van informatica nodig is, zijn voor het ogenblik waterstof-generatoren voor handen.
Arjan Chakma komt met de hele familie toe in *Paradijs der Boeken*. Ze brengen een schat aan technische informatie mee die Arjan en Samir gelijk delen met de groep waarin ook Musa en Cynthia Cheboi meewerken. Arjan legt uit dat enkele van zijn naaste medewerkers verkozen *Schitterende Parel* op te zoeken waar ze met Taiana en Anui willen samenwerken. Ze hebben een aantal uitdagingen. De grootste is wel om een permanente draaggolf aan te leggen tussen Maanbasis 2 en de Drie Oorden.

Antropogogen en sociologen in de Drie Oorden en in rurale gemeenschappen zijn vragende partij voor die permanente draaggolf die de communicatie op lange afstand zal vereenvoudigen.
In afwachting bekijken de Llansol en Freire gemeenschappen in *Paradijs der Boeken* samen verschillende aspecten van de

voedselproductie, de coöperatieve bereiding van maaltijden en de duurzame kennisvergaring.
Uiteindelijk slagen de technici een vrij zuinige en stabiele verbinding te verzorgen door gebruik te maken van wat tegenwoordig bekend staat als AGD of Aangepaste Ganymedische Draaggolven. Het vernieuwde contact met de Hunt-gemeenschap in combinatie met het verdergaande theoretische wiskundige werk waaraan Fernanda Mestre bijdroeg geven de ingenieurs eindelijk het inzicht om dergelijke draaggolven te gebruiken voor het transporteren van energie. Over het vervoeren van materie blijft veel twijfel bestaan.
Nu contacten gemakkelijker verlopen maken de antropogogen druk gebruik van de nieuwe permanente communicatie mogelijkheden om samen een soort blauwdruk op te stellen voor ondersteunende structuren voor kinderen.
Het basisidee van de Drie Oorden was om de Wandelende Boeken en de Houders van documenten in logische groepen te organiseren. Er bestond geen enkele verplichting om zich te vestigen in de kenniszone die overeenkwam met de persoonlijke kennis maar nieuwkomers werden wel aangeraden contact te zoeken met Wandelende Boeken en Houders van hun interessesfeer. Na 121.25 werd alle bewaarde en nieuw geproduceerde kennis, literatuur en kunst op verschillende media gezet, in de Drie Oorden die zich blijven beschermen tegen *Cou-Clib-Clan* en Elysianen.
Er is nood aan het leggen van linken tussen houders van Wetenschap om een overzicht te krijgen over wat er nog bestaat op de wereld aan reserves en hoe een duurzaam beleid aan te

pakken met de kinderen. Men wil nu werk maken van het samenbrengen van Wetenden uit verschillende takken van de wetenschap om een soort overzicht te krijgen van wie er in *Paradijs* beschikbaar is. En wat doen met *Elysium*?
Emmy en Malcolm nemen aan bijna alle gesprekken deel die een sociologisch of antropologisch karakter hebben. Bij de vaste groep duiken Pepe Márquez en Anui Southpath op. De laatste is vaak vergezeld van Taiana waarvan de technische interventies erg op prijs worden gesteld. Ook Lahn en Sang melden zich regelmatig aan bij de groepsbijeenkomsten.
Vanuit de praktijk opgedaan in de Drie Oorden en in enkele *Convivialis Civitates* leiden de debatterende antropogogen af dat de sociale verbondenheid tijdens het groeiproces van kinderen door de stimulatie in de omgeving zowel tot coöperatie als tot collaboratie kan evolueren. Om een succesvolle conviviale gemeenschap te verkrijgen is het erg belangrijk om de coöperatie in te bouwen in de Chartergroepen. Daarvoor is de notie van diversiteit als complementariteit nodig.
Er zijn gelijklopende ideeën over hoe de coöperatie te stimuleren onder jonge kinderen. Gelijke taken voor iedereen is uit den boze. Het is erg belangrijk op basis van concrete problemen groepen te stimuleren naar oplossingen te zoeken. Hierbij zijn er geen beste antwoorden maar wel efficiëntere oplossingen in functie van de omstandigheden waarin het probleem is gesteld. De meeste volwassenen die met zelfs jongere kinderen bezig zijn stellen vast dat iets samen maken gewoonlijk interessante problemen zijn met grote opvoedkundige waarde zolang de differentiatie in aanpak mogelijk gemaakt wordt. Emmy en Malcolm vragen naar

ervaringen van anderen in verband met het bereiden van maaltijden en vertellen zelf over hun observaties in Llansol en Freire groepen. Gaandeweg komt er een beschrijving van de antropogogische betekenis van het samen bereiden en nuttigen van maaltijden. Emmy stelt voor er een soort leidraad van te maken bij het opzetten van eender welke leergroep in een bestaande of in wording zijnde *Convivialis Civitas*. De groep definieert dit als het maaltijdprincipe. Het idee wordt breder verspreid onder de bewoners van de frequent deelnemende rurale gemeenschappen en van de Drie Oorden. Er zijn steeds meer verhalen over ervaringen in rurale gemeenschappen tijdens de reizen naar de Drie Oorden of naar de *Convivialis Civitas* van iemands keuze. Daarbij bespreken de deelnemers ook op welke manier leergroepen te stimuleren waarbij initiatiefnemers vermijden paternalistisch over te komen. Daarbij kruisen ze het geheel aan praktijkervaringen met beschikbare teksten en documenten in de Centrale Plaatsen van de Drie Oorden over participatie, sociaal-anarchisme en onderwijsmodellen waarin de lerenden als co-auteurs van hun leerproces beschouwd worden.

[Geschreven door Lev] In het jaar 2127 of 121.27 in de holocene tijdrekening zag ik het levenslicht in *Paradijs der Boeken*. Mijn ouders Emmy e Malcolm waren toen 26 en 28 jaar oud. Uiteraard herinner ik me persoonlijk niets van dit en de volgende jaren. Mijn vroegste herinnering die niet afhangt van horen vertellen gaat terug naar het bezoek aan mijn leergroep van grootmoeder Fernanda die met ons wiskunde spelletjes speelde. Dat moet in 2130 (121.30) of 2131 (121.31) geweest zijn. Daarover later.

Veel van wat Maria en ik in de rest van dit deel opnemen komt van eigen herinneringen, van wat mijn moeder me vertelde en van wat mijn kleindochter Catherine terugvond toen we onze bijdrage aan deze saga voorbereidden.
In die tijd spraken de bewoners van *Paradijs der Boeken* zelden over hun leven vóór het Paradijs. Een uitzondering was wanneer er nieuwe Wandelaars toekwamen. Daar is het gesprek dat volgt een voorbeeld van. We vonden de opname ervan vele jaren later terug, na ons verblijf op de Maanbasis, en onze terugkomst op Aarde. Mijn vader catalogeerde op een dag geheugenkaarten waarop hij de debatten met andere sociologen en met antropogogen pleegde op te nemen tijdens de laatste jaren van de Pré-Heropbouw. Op dit specifieke kaartje stond geen enkele aanduiding en toen we de audio opstartten, slaakte mijn vader een verwonderde kreet, waarop hij zei dat het om een soort proefopname ging waarmee hij zijn nieuwe apparatuur wilde uittesten. Volgens hem werd het gesprek opgenomen in onze toenmalige woonst in de sociologie-wijk van *Paradijs der Boeken*.

Ik geef het gesprek hier integraal weer.
"We hoorden van Jelani Zoungrana dat jullie graag in de sociologie-wijk wilden opgevangen worden," zei mijn moeder Emmy. "Waar komen jullie vandaan?"
"We komen uit Megasul, meer precies uit de streek waar vroeger de stad Toulouse lag," antwoordt Emile Lector.
"En waarom wilden jullie hier opgevangen worden?" vraagt Malcolm.
"Ik heb me altijd geïnteresseerd voor sociologie," zegt Claude. "En ik hoorde van Jelani dat jullie jullie bezig houden met

ignarometrische analyse. Zelf heb ik enkele teksten meegebracht van Joana Demeester. Het zijn artikels die we konden redden van de algemene verbranding van de universiteitsbibliotheek van Toulouse, waar Joana in haar jeugdjaren een jaar doorbracht."

"Heb je die mee kunnen brengen naar hier," vraagt Emmy, waarbij duidelijk de emotie in haar stem doorklinkt. "Wat een ongelooflijk toeval en wat een ongelooflijk geluk. Je moet weten dat ik een rechtstreekse nazaat ben van Joana Demeester's zus Catherine Demeester. Catherine was de grootmoeder van mijn grootvader langs moeder zijde!"

"Wat een toeval, inderdaad," antwoordt Claude. "We hebben alles bij om een van de volgende dagen in de Centrale Plaats veilig op te bergen. Als je wil, ga met me mee, dan kan je gelijk kijken naar wat ik meebracht."

"Het is grappig dat je gelijk sprak over Toulouse," zegt Malcolm.

"Ja," merkt Emile op, "Ik hoorde mijn ouders altijd spreken over Toulouse. Ze haatten die nieuwe politiek die steden deden versmelten tot in compounds opgedeelde megapoleis."

"Zijn jullie ouders hier ook?" vraagt Emmy.

Er is even een stilte en dan zegt Emile: "Het ligt nog steeds moeilijk. Claude haar ouders wonen voor zover we weten nog steeds in Megasul. Mijn ouders ondernamen de reis met ons. Mijn vader overleed onderweg naar hier en mijn moeder wilde toen niet verder reizen. Ze bleef achter in de Rurale Gemeenschap waar mijn vader begraven ligt. Ze zei dat ze liever daar bleef, waar ze zijn aanwezigheid kon voelen."

"Ver van hier?" vraagt Emmy.

“Dat hangt ervan af hoe je reist,” antwoordt Emile. “Ze bleef achter in een *Convivialis Civitas*, in de buurt van de grote dam op de Nijl.”
“Hebben jullie ouders de stad nog gekend voor Megasul ontstond?” vraagt Malcolm.
“Nee, daar waren ze net te jong voor. Jullie ouders toch ook?” zegt Claude.
“Opa Sérgio en Oma Inês hebben elkaar leren kennen toen Barcelona al opgenomen was in Megabarça en London in Megaludein. Tussen haakjes, opa is de kleinzoon van Catherine en hij en oma hebben ook Joana goed gekend. Spreek met hen over Toulouse, het zal hen plezier doen,” zegt Emmy.
Er zijn voetstappen van iemand die de kamer binnenkomt. Daarop hoor je duidelijk mijn moeder die haar broer voorstelt aan wie hem niet kent.
Jacobus vraagt: “Is Megasul niet waar ruimteschepen ontwikkeld werden of worden? Ik werk samen met de kleinzoon van Dakari Cheboi die hier terechtkwam via het Nougaro Condominium bij Megasul.”
Er is een schrikreactie te horen en Emile roept uit: “Een *Bloomkamper*? Hier??”
Mijn vader spreekt geruststellend. “Er staan je nog wel enkele verassingen te wachten. Hier in *Paradijs* heeft het weinig belang waar je vandaan komt en wat je deed voor je hier woonde. Je zult in de leer- en opvanggroepen oud-militieleden vinden, oud-*Bloomkampers*, heel wat Wetenden en nog veel meer Onwetenden. Claude, als je belangstelling voor sociologie ook uitgaat naar de studie voor het verstevigen van *Convivialis*

Civitatis, zal je hier veel te doen krijgen."
"Wel wel, *Bloomkampers* in *Paradijs*… wat de ruimtetuigen betreft. Ze werden tot voor kort geassembleerd in Megasul deels in het Nougaro Condominium" antwoordt Emile. "Mijn vader maakte deel uit van de ploeg die voertuigen in elkaar staken van het soort waarmee de *Bloomkampers* naar *Elysium* vertrokken. Dat was voor algemeen geweten werd op welke grove manier *Bloomkamp* de wetenschappelijke en technische wereld enkel voor haar eigen interesses deed werken. Nadat de rijken met hun *digits* verdwenen, is er vrij snel een grote reorganisatie gekomen en namen de ingenieurs en de gespecialiseerde werklui de ontwikkeling in handen van een geavanceerd prototype die zich in ruimtebubbel verplaatst waarvoor we gebruiken wat we reeds begrijpen van de quantum-gravitatie. Mijn vader hield zich daar ook mee bezig."
Er is een korte stilte en dan zegt Claude lachend: "Já, Megasul is een eigenaardig gebied. De streek heeft een lange traditie van mutualiteit en coöperatieve organisatievormen, al sinds het einde van hectojaar honderdachttien. Misschien zijn er hier al documenten over die periode. Heb je al sociologen ontmoet die zich met de geschiedenis van de arbeidersbeweging bezig houden?"
Die vraag was blijkbaar aan Malcolm gericht want daarop zegt hij: "Er lopen er hier enkele rond, ja. Je moet weten dat mijn sociologische kennis over de wereld buiten *Paradijs* schaars en enigszins vertekend is. Ik ben hier geboren, Emmy trouwens ook. Ik heb door Jelani de Bukoba-gemeenschap leren kennen. Van de Butiaba-gemeenschap ken ik enkele reizigers die ernaar

terugkeerden na een tijd in het Paradijs te hebben doorgebracht. Ik ben er zelf tweemaal geweest. Mijn kennis van de rest van de wereld komt uit de literatuur die er hier bestaat en uit wat hebben kunnen terug samenstellen van het *Ignarysis* archief. Dat laatste groeit gelukkig geleidelijk aan, vooral nu we een vaste connectie hebben tussen de Drie Oorden."

Er klinkt verassing in Emile's stem: "Die vaste connectie is er dus al? Dat is goed. Jacobus, ben je geïnteresseerd in de techniek van de bouw van ruimteschepen?"

Jacobus zegt: "Ik woon hier in de buurt, in de ingenieurswijk. We zijn samen met Maanbasis 2 aan het werk aan een toestel dat heel sterk lijkt op wat je daarnet zei. Carl Pax verwittigde ons dat we gaandeweg alle werking errond zouden samenbrengen in de Drie Oorden en dat andere gespecialiseerde werkers op komst waren. Ben jij daar een van?"

"Mijn vader was beter onderlegd dan ik, net zoals twee van zijn collega's die onze reis wel overleefden. Maar ik maak deel uit van die ploeg."

"Wat ik niet goed begreep," gaat Jacobus verder, "is waarom Maanbasis 2 aandrong om alle wetenschappelijk en technisch werk naar de Drie Oorden over te brengen."

Claude zucht. "Jullie leven hier echt veel meer in *Paradijs* dan je kan vermoeden. De *Bloomkampers* begonnen vanuit *Elysium* de operatie PLOK te gebruiken om weddenschappen af te sluiten over de aard en de omvang de rampen die daaruit ontstaan. Hun invloed kon beperkt worden sinds het verbindingsstation onklaar gemaakt werd."

"Door *GNet-Z* leden die Lagrange 4 stil legde," beaamt Jacobus.

"Oh, daar zijn jullie al van op de hoogte. Goed," gaat Claude verder. "Maar de vernieling en de ontreddering gaat door. Megasul is een waar slagveld, je houdt het niet voor mogelijk. Hoewel de milities geen nieuwe wapens of munitie meer krijgen moorden ze erop los met wat ze zelf in elkaar steken en met het ongecontroleerd loslaten van nog bestaande virusculturen. We vernemen dat andere plaatsen van Megameghnapolis tot aan de golf van Mexico eveneens sterk belaagd zijn."
Daarop zegt Emile: "De milities willen de hand leggen op bruikbare ruimtevoertuigen omdat ze zelf de manschappen niet hebben om er te maken. Dus zijn we op wereldvlak met de hulp van Maanbasis 2 zo snel mogelijk materiaal en personeel aan het verplaatsen. We kunnen daarbij gebruik maken van RESULT daar waar het nog operationeel is. Naar *Paradijs* gaat het verder per boot en voor het laatste stuk wordt er zoals jullie weten ondertussen een betere verbinding tussen de Butiaba- en de Bukoba-gemeenschap over land. *Schitterende Parel* kan per boot bereikt worden en de gemeenschap van *Última Rosa* is de laatste hand aan het leggen aan een spoorlijn van de kust tot San Juan."
"Maar willen de Polis-milities de ruimte in?" vraagt Jacobus.
"Een generatie-lang zijn de *Bloomkampers* vanuit *Elysium* de arrogante Onwetenden, Cou-Clib-Clans en militieleiders blijven bestoken met propaganda," antwoordt Claude. "Jullie weten dat bij *GNet-Z* een zekere consensus bestaat dat de *Bloomkampers* met de hoogste waardenummers blijven fantaseren om de planeet verder te ontvolken en daarna opnieuw aan te leggen als een soort grote tuin. Daarom blijven ze die rare relatie

onderhouden met kleine groepen Wetenden. Maar hun aanhang is hoe langer hoe kleiner. Nu een steeds grotere gemeenschap Wetenden aantoont hoe we duurzame projecten kunnen verwezenlijken zonder dat hierbij macht of geld nodig is, maar enkel discussie, debat en het samenstellen van werkgroepen loopt dat aantal nog verder terug. We zijn ook hoe langer creatiever met het gebruik van schaarse grondstoffen. En onze ruimtebubbel reizen laten ons toe te denken aan ontginning van de veel belovende meteoren-gordel waarbij we gebruik kunnen maken van de steeds grotere interactie tussen elektronische en biologische intelligentie. Zo ver, zo goed. Maar we moeten op onze hoede blijven voor de *Bloomkampers*."

"Soms denk ik dat ze hun ideeën alleen maar halen uit oude SF-verhalen," merkt Malcolm op. "Dat tuin-idee nu weer. Dat doet sterk denken aan een roman van Philip Dick *The penultimate thruth*. Wellicht las niemand het laatste hoofdstuk."

"Waarom zeg je dat?" vraagt Emmy.

"Als ik me goed herinner hebben in dat boek de machtigen de wereld in villa's met tuinen verdeeld en leeft de mensheid onder de grond. Men houdt hen in de illusie dat er een wereldoorlog aan de gang is en dat bovengronds leven dodelijk is. Maar op het einde loopt het mis voor de machtigen wanneer ze ontmaskerd worden."

"Goed. Maar mijn vraag was meer in het algemeen."

Daarop zegt Malcolm: "Ik heb vanuit onze Centrale Plaats wat opzoekwerk gedaan, omdat jouw moeder het op een dag over *WARP* had. De zoektocht naar snelle ruimteverplaatsingen lijkt een mengsel te zijn van creatieve verbeelding van wetenschappers

en SF-schrijvers. Soms zijn SF-schrijvers wetenschappers. Je moeder's onderzoek baseert zich deels op ideeën uit de SF-serie Star Trek die vorige eeuw erg populair was. We weten al lang dat de *Bloomkampers* de naam *Elysium* voor hun ruimtestad uit een SF-verhaal overnamen. EuroBrussels gaf de naam Bradin aan de Universiteit-compound in MegaBelgium, een naam uit een SF-serie van Felix Thijsen over het leven van de ruimteverkenner Mark Stevens. De organisatie van de *Cou-Clib-Clan* is duidelijk geïnspireerd door Fahrenheit 451 van Ray Bradbury. Zelfs de Wetenden lieten er zich door inspireren toen ze de term *Wandelende Boeken* overnamen voor wie naar een van de Drie Oorden vluchtte. En de naam Paradijs der Boeken is hier ook niet vreemd aan. En nu we het over ons hebben. We weten dat James Hogan de geestelijke vader was van Victor Hunt. Maar over het leven van Victor zelf weten heel weinig. We spreken over Hunt Jr zonder dat we echt weten of hij inderdaad afstamt van Victor Hunt. We weten van het onderzoek van Hunt en zijn tijdgenoot Danchecker die sluitende bewijzen voorlegden voor het bestaan van niet Aardse intelligentie. Wie met verplaatsingen in ruimte en tijd bezig is spreekt over Ganymedische technologie, maar niemand weet echt waar de grens ligt tussen wat de Hunt-gemeenschap weet, kan en doet, en waar de fantasie begint van Victor Hunt's geestelijke vader."

Jacobus en Emile lachen en beginnen gelijktijdig: "En vorige eeuw…". Ze lachen opnieuw. Jacobus zegt: "vertel maar, Emile."

Daarop zegt Emile: "Vorige eeuw was een andere serie erg populair, die heette *Star Wars*."

Daarop lacht heel het gezelschap waarna Emmy zegt: "Gelukkig

begint dat verhaal met '*heel heel lang geleden in een heel ver afgelegen galaxie, was eens …*' Onze *Bloomkampers* namen dat wellicht letterlijk op en hadden beslommeringen dichter bij huis. Stel je voor dat ze in plaats van Elysium een *Death Star* hadden laten ontwikkelen…"

Nadat we samen naar die opname hadden geluisterd, vertelde mijn vader me dat de betere verbindingen tussen de Butiaba-gemeenschap en het grote meer, langs de Bukoba-gemeenschap snel ruchtbaarheid kreeg. Wetenden uit heel het vroegere Erebúm en Centraal Waçúm gingen die richting uit en in hun spoor ondernamen ook meer onwetenden uit de Poleis de reis richting *Paradijs der Boeken*.
Dat stelde volgens hem twee problemen.
Je had agressieve stedelijke groepen natuurlijk. Die hadden zelf geen belangstelling om de reis naar equatoriale gebieden te ondernemen omdat ze ervan uit gingen dat ze te vaak in aanraking zouden komen met beter georganiseerde rurale milities die de streek beter kenden en hen dus gemakkelijk konden overwinnen en tot vormen van dwangarbeid verplichten. Hoewel *GNet-Z* dit soort verhalen niet verspreidde, sprak ze ze ook niet tegen. Gewoonlijk was het voldoende de milities vrij spel te laten in verlaten stedelijke compounds en condominiums.
Maar ook met minder agressieven waren er soms problemen. De meeste minder agressieve Onwetenden gingen meestal gewoon op zoek naar gemakkelijker levensomstandigheden. Maar met hen was het nodig jarenlange desinformatie aan te pakken. Gezien onderwijs en instructie gaandeweg vervangen was door

een niet afhoudende stroom van korte berichten, eerst nog via individuele apparatuur zoals smartphones en gaandeweg enkel nog via alomtegenwoordige elektronische uithangborden hadden een nieuwe mythevorming ontwikkeld en hierbij namen de pseudo-wetenschappen een hoge vlucht. De angst voor het niet gekende werd, net zoals ook vroeger, opnieuw bedwongen met behulp van feeën, goden en magische formules die de laatste vijftig jaar steeds meer de vorm hadden aangenomen van avatars, buitenaardse wezens en de heropleving van allerlei magische bezweringen. Bovendien kwamen de meeste vluchtenden in zich organiserende *Convivialis Civitates* terecht, waarbij het nodig was ze gaandeweg te betrekken bij de besluitvorming en coöperatie. Veel van hen hadden getekend voor niet-participatie. Indien het om jonge mensen ging dan hadden ze gewoon nooit mee beslissingen genomen of de mogelijkheid gekregen hun interesses echt te ontwikkelen. Mijn vader vertelde me hoe moeilijk het soms was om de eerste contacten te leggen, om argwaan weg te nemen of om mystische waanbeelden te ontkrachten zonder de mensen af te schrikken. Men moest voortdurend nieuwe Chartergroepen opstarten op vele van de vluchtroutes, vooral in de buurt en geïntegreerd in lokale groepen die zich een nieuw leven uitbouwden in het gebied tussen de keerkringen.

Mijn moeder's grootvader Sérgio Mestre die toen 82 was maakte voor de eenentwintigste eeuw een model van toen bestaande maatschappijen in functie van de ignarometrische matrix. Het zou op basis hiervan zijn dat mijn moeder de volgende jaren aan haar schema voor onze eeuw zou werken en hierbij de ignarometrische matrix van enkele nieuwe ideaal-types voorzien.

Kort na hun aankomst in *Paradijs der Boeken* werd bij Emile en Claude hun dochter Sara geboren. Heel veel jaren later zal ik vernemen dat Alika en Lahn enkele tijd voordien hun zoon Kendi kregen. Ik kan me niet herinneren of we elkaar in onze jeugdjaren, voor we naar Maanbasis 2 vertrokken elkaar ooit kruisten.

Mijn ouders vertelden me later, toen ik in een Chartergroep opgenomen werd hoe in die tijd Maanbasis 2 druk bezig was met het installeren van bijkomende Maanbasissen bestaande uit aan elkaar gesloten koepels. De basissen lagen soms meer dan 200 km van elkaar verwijderd, omdat er bij de bouw voorzichtig moest worden omgesprongen met de explosies om het ondergrondse gedeelte voor te bereiden. De werken voor Maanbasis 3 werden deels gecoördineerd door Carl en Jane Pax wiens dochter Paula ik veel later zal leren kennen. De bewoners van Maanbasis 1 gingen er toen van uit dat de uitbreiding nodig was omdat er in de toekomst problemen zouden kunnen opduiken met huisvesting voor de satellietbewoners *Elysium*, indien er nieuwe problemen zouden opduiken met de automatische levensvoorzieningen in *Elysium* zelf.

Ik was drie toen mijn broer Leon werd geboren. Datzelfde jaar stierf mijn overgrootmoeder Inês. Uiteraard was dat voor mijn overgrootvader een zware klap. Hij bracht veel van zijn tijd door met het neerschrijven van gebeurtenissen uit hun gezamenlijk leven. Zijn nota's waren van onschatbare waarde voor Pablo en Sayen [Zie *Arrogantie en Ignorantie*]. Volgens grootmoeder Fernanda had Grootopa Sérgio verder enkel wat belangstelling voor de Chartergroepen waar zijn achterkleinkinderen aan

deelnamen.
Mijn ouders hadden toen veel omhanden, meer met het onderwijs aan volwassenen dan met de Chartergroepen voor kinderen. De Drie Oorden werden echte consulenten voor heel wat rurale gemeenschappen. Wie zich bezig hield met die taken was heel voorzichtig. Voortdurend werd er herhaald dat de Wetenden die hier verbleven enkel de wetenschap deelden die in de Centrale Plaatsen was opgeslagen. Voor de rest was vooral Paulo Freire en alles wat na hem geschreven was eerst in het kader van de kritische pedagogie, daarna in het kader van de kritische en institutionele antropogogie een bron van inspiratie voor de debatten over hoe te doen om een planeet Onwetenden terug lust te doen krijgen om te leren. En uiteraard konden de Chartergroepen niet iedereen bereiken. Daarover later meer.
Mijn ouders en de ploegen waarmee ze debatteerden hadden twee grote voordelen in vergelijking met wie Chartergroepen begeleidde voor de graduele verdwijning van het op geld en daarna *digits* gebaseerde economische model. Het eerste was dat in de *Convivialis Civitates* en de proto-*Convivialis Civitates* geen markteconomie bestond. In al die gemeenschappen was er steeds een vertrekpunt dat op zijn minst bestond uit het uitwisselen van goederen, maar heel vaak al gebaseerd was op het samen gebruiken en niet op het individueel of collectief bezitten van goederen. Het tweede was dat in elke leergroep gelijk bij de start kon worden vastgesteld dat de oppositie Wetenden - Onwetenden een valse oppositie was, een legaat van de wijze waarop de bezittende maatschappijen hiërarchieën opbouwden onder de mensen. In elke leergroep was het

mogelijk een overzicht te maken van wat elk lid van de groep kon en kende, en wat elk lid van de groep niet kon en kende. Zo werd lezen en schrijven in haar juiste proporties gebracht in het menselijk kunnen, naast spreken, zingen, pluimvee houden zonder dat de kuikens niet gelijk dood gaan, een moestuin in conditie houden en zo voort. Het was volgens mijn ouders bijvoorbeeld erg interessant opnieuw te ontdekken hoe nuttig het was om een voormalige universiteitsprofessor en dokter in de geneeskunde te laten samenwerken met wie in een rurale gemeenschap ziektesymptomen kon aanpakken op basis van niet tot medicamenten gesynthetiseerde natuurlijke producten. Dit soort samenwerking had niet enkel voor de vulkanische winter belangrijke voordelen. Naderhand waren ze fundamenteel om nieuwe fabricatie-processen op te zetten zoals we die vandaag kennen.

***

[*Niet door Lev zelf beleefd*] Simba Zoungrana is ondertussen vijf jaar en integreert een van de Chartergroepen waar ook Emmy aan meewerkt. Bij Samir Chakma wordt Faisal geboren. Samir heeft ondertussen contact gezocht met wiskundigen en informatici, zowel in *Paradijs der Boeken* als op afstand. Hij legt contact met enkele vroegere medewerkers van zijn vader. Samen met de theoretische fysici en met de ingenieurs van Maanbasis 2 spreken ze over de mogelijkheid om een deeltjesversneller te bouwen op de maan nu de toekomst van het gebruik van gelijkaardige installaties op aarde zo goed als stil ligt.

De familie Vluchthaas heeft een erg moeilijke periode achter

de rug. Het begon vijf jaar geleden, toen de stijging van het zeewater niveau van de Middellandse grote veranderingen bracht in het delta-gebied waar Jan en Chantal Vluchthaas woonden. De vloedlijn heeft schorre en zelfs hoger gelegen gebied ingepalmd. Dat zorgt voor een kilometer lange onregelmatige vlakte met diepe uitsnijdingen waarin het opkomende zeewater op bepaalde plaatsen snelheden bereikt van soms 20 km per uur haalt. Die veranderde omstandigheden die bovendien van maand tot maand kunnen verschillen maken van het verzamelen van zeevruchten een erg gevaarlijke bezigheid. Ook bij de familie Vluchthaas sloeg het noodlot toe. Piet en Helga werden bij zo'n pluk verrast en verdronken beiden in de door het snel opkomende water gevormde draaikolken. De verslechterende toestand in het gebied van de *Mas du Petit Jean* waar zich sinds enkele tijd veel agressiever milities hebben geïnstalleerd doen Jan en Chantal besluiten verder zuidwaarts te trekken. Ze hebben al regelmatig van andere doortrekkers gehoord dat er op het Alkebulan continent rustiger opvangplaatsen bestaan. Ze ondernemen de reis met twee andere koppels. De bootovertocht over de middellandse zee slaagt, maar dan begint er een helse tocht te voet, steeds in de buurt van de kust in oostelijke richting. Tot driemaal toe ontmoeten ze een plaatselijke gemeenschap. In één van die gemeenschappen brengen ze zelfs meer dan een jaar door voor ze besluiten toch verder te trekken op zoek naar beter. Vijf jaar na hun vertrek komen ze eindelijk in een gemeenschap terecht waar ze snel vriendschap sluiten met een reisgroep die hier tijdelijk verblijft. Van de groep maken drie filologen deel uit die

oorspronkelijk uit Abya Yala afkomstig zijn. Ze vertellen dat ze zo'n dertig jaar geleden als jonge onderzoekers naar een samenkomst kwamen in een universiteitscompound in de Nijldelta. Na de bijeenkomst stelden ze vast niet meer naar huis te kunnen omdat ondertussen alle oceaanverkeer onderbroken was. Naderhand bleek de opschorting samen te vallen met de piek verplaatsingen naar *Elysium*. Uiteindelijk bleven ze in de Nijldelta wonen waar ze lang het *GNet-Z* hielpen met het begeleiden van vluchtelingen. Nu zijn ze bijna klaar met het helpen opzetten van twee Chartergroepen in de rurale gemeenschap waar ze voorlopig verblijven.
Jan zegt erg weinig af te weten van zijn familiegeschiedenis. Hij weet alleen dat zijn grootvader uit het noorden afkomstig was. Hij en Chantal zijn blij dat ze tot rust kunnen komen en verkiezen bij de filologen te blijven en helpen waarmee ze kunnen. En dus wordt Chaytan ergens in een kleine rurale gemeenschap geboren tijdens de zoektocht van de familie naar een opnemende gemeenschap. Wanneer Jan naar een naam vraagt die ook zijn "redders" eert, stelt de oudste van beide filologen Chaytan voor, die in de oorspronkelijke taal van zijn voorvaderen verwijst naar een roofvogel. Het houdt een symbolisch belofte in om de drager van de naam een scherp zicht te geven op wat rondom hem gebeurt.

[Lev vertelt verder] Vanaf 121.32 werken mijn ouders Emmy en Malcolm aan een belangrijk ondersteunend programma voor de samenwerking met de Ignoranten. Dat gebeurde samen met andere rurale gemeenschappen. Hierover hadden ze voortdurende conferenties met *Última Rosa* en *Schitterende*

Parel. Tijdens die maanden wisselden vooral Pépé en mijn moeder heel veel informatie uit.
Chaytan moet zo'n goede twee jaar geweest zijn toen hij met zijn ouders Jan en Chantal *Paradijs der Boeken* bereikte. De filologen die met hen meereisden installeerden zich in de linguïstiek wijk en Jan en Chantal betrokken een woonst in hun buurt. Niet veel later had mijn moeder een reeks gesprekken met een groep filologen. Dat was toen de discussie opnieuw op gang kwam om de namen van de maanden te hervormen en in een zekere zin in te passen in de filosofie van een holocene kalender. Hierbij zou het begin van het jaar verschoven worden naar één van de twee equinoxen. Er was wie een eenvoudige nummering der maanden voorstelde. Dat gaf weer aanleiding tot een vraag of het mogelijk zou zijn zoveel mogelijk terug te gaan naar de oorsprong van de naamgeving van de getallen van 1 tot 12. Tijdens één van de gesprekken waren Jan en Chantal met de kleine Chaytan aanwezig en ze kregen een uitnodiging voor een bezoek aan de Chartergroep waar ik ook bij hoorde.

Ik was net geen zes, toen mijn overgrootvader Sérgio stierf. Ik herinner me veel tranen bij grootmoeder Fernanda en bij mijn moeder. Ik weet vaag op een dag erg teleurgesteld te zijn omdat niet niet mijn grootmoeder een spelletje met ons kwam spelen maar een man met een baard waarvan ik de naam niet meer weet. Veel later, dank zij het opzoekingswerk van Maria en Catherine, begreep ik dat dit kort na het overlijden van Sérgio Mestre moet zijn geweest en dat mijn grootmoeder in die periode een bezoek bracht aan Alberta N'Kondo. Misschien spraken ze over het verleden en misschien ook wel over hun

kinderen en kleinkinderen. Maar dat is giswerk. We vinden niets geschreven terug, behalve een paar krabbels in een notaboekje van mijn moeder. Dat was toen we stelselmatig alles van mijn grootouders en van mijn moeder doornamen enkele jaren na de ontsluiting van de Paulo Demeester bibliotheek in de ruïnes van Megalissipo om bepaalde vondsten te proberen te duiden. Daar stond ook een vermelding van een bezoek van Alberta, twee jaar later.

Een woord dat toen vaak in de gesprekken tussen mijn ouders, Jelani en vrienden van de Ignarysis groep van mijn vader opdook was het woord *Dwalers*. Ik kende ze als de ouders van nieuwe vriendjes die we doorgaans hartelijk opnamen in onze leergroep, terwijl hun ouders blijkbaar hun eigen leergroepen hadden. De Dwalers waren gewoon Onwetenden die tijdens hun omzwervingen nadat ze de Poleis verlieten in contact kwamen met de Wandelende Boeken. Die waren natuurlijk in de eerste plaats begaan zo snel mogelijk één der Drie Oorden te bereiken. De Dwalers hadden over het algemeen geen specifieke plannen. Sommigen onder hen waren erg handig bij het aanpakken van allerhande obstakels en moeilijkheden die ze op hun weg tegenkwamen. Onder de Wandelende Boeken bevonden zich dan weer vaak vroegere initiatiefnemers van Charterleergroepen. De samenwerking tussen Dwalers en Wandelende Boeken resulteerde vaak goed.

Nogmaals veel later vernam ik dat de verloren gewaande grootouders van Kendi en Jamille deel uitmaakten van een groep *Dwalers* door Paradijzenaars opgevangen aan de oever van het meer. Kendi moet toen zo’n zeven jaar oud zijn geweest.

Kendi vertelde me onlangs dat hij zich als kleine jongen nog de emotie herinnert van zijn moeder en van zijn grootouders, die hij Pap en Mam noemde, zoals zijn moeder deed. In die periode van vluchten en rurale gemeenschappen opzoeken, was iemand kwijtraken tijdens de reis bijna altijd definitief.

***

[Niet door Lev en Maria beleefd] In *Elysium* duikt een nieuwe crisis op. De Fondsbeheerders spreken over de Derde Grote Verveling. Steeds meer jongeren zorgen voor rellen en verwarren Virtuele Realiteit met werkelijkheid, waardoor hun acties opnieuw gevaar opleveren voor de Ruimtestad. Als onmiddellijke reactie zetten de Fondsbeheerders de grootste lastposten vast op twee hulpsatellieten waar ze met drugs onder controle worden gehouden. Maar de groep jongeren die in de Ruimtestad geboren zijn en niet altijd ware beloftes hoorden dat ze in een nabije toekomst over onbeperkte ruimte zouden beschikken zodra de *Bloomkampers* naar de Aarde zouden terugkeren neemt toe. De Derde Grote Verveling kan snel uit de hand doen lopen. De Fonds-beheerders denken eraan discreet contact op te nemen met *GNet-Z* om te vragen op welke manier ze zich van die figuren kunnen ontdoen eventueel richting Mars of Ganymedes zoals vroeger ook wel eens gebeurde.

Het komt tot een gesprek vanuit een onderhoudssatelliet van *Elysium* en een kleine maankoepel gekoppeld aan Maanbasis 1. De vertegenwoordigers van *GNet-Z* verklaren daarbij duidelijk dat het niet in de lijn van hun werk ligt om <u>over</u> mensen beslissingen te nemen maar dat ze eventueel wel kunnen meewerken aan een opleiding voor jongeren van *Elysium* om

zinvol humanitair werk te doen op eender welke plaats waar menselijke aanwezigheid is. Dat zou eventueel ook op Aarde kunnen maar in dat geval zouden ze wel werken onder voortdurende supervisie en na een zwaartekracht aanpassing. De opleiding zou gebruik maken van de Virtuele Realiteit spelen en geleidelijk overgaan op een face-to-face opleiding. Dat kan in *Elysium* zijn, maar indien de Fonds-beheerders dat liever zien, kan er ook gezocht worden naar plaatsen op de Maan, Ganymedes of Europa. Dat is nodig zijn voor wie in de Ruimtestad geboren is en wiens lichaam nooit iets anders kende dan een door rotatie veroorzaakte “valse” zwaartekracht. Zelfs de zwaartekracht op Mars die slechts een derde is van die op Aarde zouden de in *Elysium* geboren bewoners niet aankunnen zonder een aanpassingsperiode waarvan nog niemand weet hoe lang die zou duren.

Maar in in het jaar 2134 (21.34) is Halley terug. De komeet nadert de aarde tot een afstand van slechts 0,09 astronomische eenheid (ca. 13 miljoen kilometer)! Zo'n nabije passage is sinds de verschijningen in 374 en 837 AD niet meer voorgekomen. Vanaf het Noordelijk Halfrond is de zichtbaarheid van komeet Halley erg slecht. Op 7 Dwiterómehns 121.34, de dag van de dichtste nadering tot de aarde, bedraagt de declinatie van de komeet -77°. Dat betekent dat komeet Halley in de periode van de dichtste nadering alleen op het zuidelijk halfrond zichtbaar is. Maar de dagen ervoor en erna zijn best spectaculair. En geven een enorme boost aan wie overtuigd is dat je beter massaal zelfmoord kunt plegen nu de apocalyps waarheid is geworden. De erbarmelijke Ignorantie slaat nogmaals toe.

Een verhelderende verduistering (2135 -2136)

Grootvader Gonçalo stierf onverwacht op 65 jarige leeftijd. Ik was toen 8 en ik herinner hoe verslagen grootmoeder Fernanda en mijn ouders waren van het ongeluk op het meer. Dicht bij de kust was een boot met toekomende *Dwalers* gekapseisd bij een plotse hevige regenval. De groep vissers op de oever kwamen dadelijk ter hulp. Mijn grootvader bevond zich onder hen en een hij verloor wellicht het bewustzijn toen een vallende boomtak zijn hoofd raakte. Hij stond in het water om drenkelingen naar de oever te leiden. Volgens ooggetuigen liet het regengordijn op dat ogenblik bijna niets zien zodat het even duurde voor hij gemist werd. Toen de regen ophield vond men zijn lichaam wat verder op de oever. Tot ik iets meer dan tien was had ik toen nachtmerries gehad waarin de regen altijd een rol speelde. Ik herinner me ook dat er in die periode bijna altijd bezoek was bij grootmoeder Fernanda. Grootvader Gonçalo en zijzelf waren erg goed gekend in het Paradijs der Boeken omdat ze al lang meewerkten aan de uitbouw en organisatie ervan. Groottante Joana en grootoom Elton woonden een tijdje bij haar in. Door grootmoeder's Fernanda notaboek weten we vandaag ook dat Alberta N'Kondo en Fernando N'Gô haar toen opzochten.

Kort na die familiale ramp was er een forse toename van aankomende *Dwalers*. Mijn vriendjes en ik spraken erover omdat plots veel ouders bezorgd rondliepen. Het waren de maanden tussen de equinoxen van Sedmomehns 2135 en Promehns 2136. De aankomende Dwalers brachten berichten mee over de volledige ineenstorting van de Grote Besturen en

van toenemend geweld in alle nog bestaande Megapoleis. Men sprak ook over uitgebreide moordpartijen wat nog meer mensen op de vlucht deed slaan. Hoewel volgens mijn ouders de toestand in de Megapoleis al lang de Drie Oorden verontrustte, was de Halley-doortocht en een jaar later een eenvoudige zonsverduistering voldoende om alles ineen te laten storten. De astronomen hadden die eclips uiteraard al lang voorzien. Die zou op bepaalde plaatsen van *Zone 2* volledig zijn op 7 Sedmomehns. En dat was zichtbaar op het centrale deel van Erebúm. De verduistering trok een zwarte band met een breedte van tussen de 170 en de 230 km over de eilandengroep waartoe Megaludein behoorde en verder over Megabelgium en alle Megapoleis richting Zwarte Zee, Midden-Oosten om te eindigen in de buurt van *Schitterende Parel*.

De arrogante ignoranten en mystieke doemdenkers die de plak zwaaiden in veel compounds maakten verstevigden met de eclips de klassieke angstverschijnselen van een jaar eerder onder de steeds meer onwetende en arme bevolking. Wie nog over enige plaatselijke vorm van geldmiddelen beschikte of over waardevolle objecten ruilden die tegen 'bescherming'. De enorme paniekgolf was de definitieve doodsteek voor op *digits* gebaseerde transacties met uitzondering van enkele delen van het Rijk van het Midden. Maanbasissen 2 en 3 en *Schitterende Parel* bevestigen de algemene destabilisatie.

Wat ik toen niet bewust wist maar wel meemaakte is hoe Pépé Marquez en Tala Quispe vanuit Última Rosa een oproep lanceren tot een groot debat onder alle *Convivialis Civitates* gemeenschappen om te bespreken hoe de strijd aan te binden

tegen het obscurantisme en het daaraan gekoppelde fatalisme, defaitisme en destructieve arrogantie. Als kinderen waren we ons dus wel bewust dat de volwassenen met iets ernstigs bezig waren. Ik weet nog goed hoe onze Chartergroep kort nadat ik 9 was geworden praatte met andere groepen op andere plaatsen met een goede straalverbinding. Ik zie nog hoe bij ons in de groep de vader en grootvader van Faisal Chakma, mijn ouders, de moeder van Amadu Cheboi ons kwamen helpen. Ik herinner me vaag een voor mij wonderlijk gesprek met anderen op een groot scherm. Er waren namen zoals Anui en Mei Kato. Verder spraken we met andere kinderen. Ik herinner me de naam Keanu. En ook zie ik nog Miguel Márquez in het gezelschap van iemand die Aiyana heette. Ik herinner me ook een mama op de maanbasis 2 met haar dochtertje op haar schoot. Dat waren wellicht Jane Forrest en Paula Pax. We deden kleine experimenten. Op een dag observeerden we de hoek waarmee de zonnestralen op elk van onze woonplaatsen neerkwamen. De volwassenen hielpen ons hiermee de omtrek van de Aardbol te berekenen zoals ooit Eratosthenes deed bijna 2400 jaar voor ons. We maakten zonnehorloges en vergeleken onze observaties.

Er was een speciaal moment toen we op een dag bezig waren en een eigenaardige figuur kwam opdagen. Sommige volwassenen spraken hem aan met Victor, anderen met Hunt III. Enkele jaren later, toen we op de maanbasis verbleven, sprak ik er met met mijn moeder over. Ze zei me dat er over de Hunt gemeenschap altijd een soort waas van geheimzinnigheid had bestaan sinds de oorsprong van de Drie Oorden. Die persoon die toen

blijkbaar voor wat beroering had gezorgd, was volgens sommigen een nazaat van Victor Hunt, maar volgens anderen was de gemeenschap op zich het legaat van die wetenschapper die zelf geen kinderen zou hebben gehad. Mijn moeder vertelde me toen ook dat Oma Fernanda lang gewerkt had op wiskundige interpretaties van de Ruimte-tijd en dat er onder haar vroegere collega's waren met heel eigenaardige ideeën over de relatieve perceptie van ruimte en tijd wat nog andere exotischer hypotheses toelaat. Ruimte-tijd blijft een enorme wetenschappelijke uitdaging.

Mijn moeder zei me wel dat ik me wel een heel bijzonder moment herinnerde van onze Chartergroep. Het effect van een eenvoudige zonsverduistering was een teken voor alle antropogogen die met leergroepen bezig waren om het toenemende obscurantisme dringend aan te pakken. De Dwalers en de Wandelende boeken stonden hierbij op de eerste rij om de steviger samen te werken. Zonder *digit*-economie werd het eindelijk iets eenvoudiger om de Onwetenden te onttrekken aan de manipulatie van de mystici. En wie dacht over rijkdom te beschikken had maar weinig macht op de planeet Aarde die in zekere zin onbereikbaar was. Er kwam een algemene richtlijn uit de debatten dat elke *Convivialis Civitas* Onwetenden zou verwelkomen en uitnodigen zichzelf te documenteren en daarbij van alles wat hen verteld werd steeds na te gaan wat de bronnen waren. Dat was een grote hulp om het verschil te leren maken tussen drie zaken: pure uitgevonden fictie, op bepaalde canons gebaseerde dogma's en op hypotheses steunende falsifieerbare wetenschap. Bij dit gemeenschappelijk werk bleek

het dialogiserend leren een steeds centraler plaats in te nemen.

[Niet door Lev zelf beleefd] Varun Sampath leefde in een vrij rustige gemeenschap tot de zonsverduistering een deel van zijn omgeving in complete hysterie zette. De gemeenschap werd bijna volledig uitgemoord door een fanatisch genootschap wiens leider ervan uitging dat alle onwetenden die geen soldaten van de apocalyps waren de Aarde nu moesten verlaten om onmiddellijk van de eeuwige vrede te genieten. Net voor zijn familie van die eeuwige vrede bediend zou worden kon ze over het water vluchten. Enkele dagen nemen een soort kluizenaars in een kleine oase de familie op tot ze terug op krachten is. Daarna besluit ze de tocht te wagen in de richting van de bufferzone tussen woestijn en begroeid gebied. Die bufferzone was één van de pogingen van rurale gemeenschappen om leefbare gebieden te scheppen doorheen het Alkebulan continent zowat halfweg tussen de kreeftskeerkring en de evenaar. Daarbij maakte ze gebruik van een mislukt project toen men zo'n goede honderd jaar geleden probeerde een groene muur aan te leggen,.

Zonsverduisteringen en kometen zijn niet de exclusiviteit van één bepaald continent. Ze zijn ook niet gestuurd door ongekende machten, hoe graag de Nieuwe Mystici dit ook verkondigen aan de totaal Onwetende massa die enkel een elementaire on-line instructie kreeg en nooit de gelegenheid had gehad om in Chartergroepen of andere leergemeenschappen opgenomen te worden.

Ook op het Abya Yala Continent duiken steeds meer kleine rondtrekkende groepen op, geleid door mystici met

apocalyptische voorspellingen. Net zoals op het Erebúm en Waçúm Continent hebben veel vroegere milities en Cou-Clib-Clan leden die groepen vervoegd. Vanuit *Schitterende Parel* en Maanbasis 2 komen bevestigingen binnen dat deze enorme golf nu ook het Rijk van het Midden desorganiseerde. De laatste plaats op aarde waar banken nog met locale *digits* werkten werd vernietigd deels omdat de banken zelf insolvent waren geworden. De materiële reserves van grondstoffen die borg stonden voor het digitale betaalmiddel waren aangewend bij de fabricatie van technologische instrumenten en de rest was door *GNet-Z* leden verborgen sinds *Bloomkamp* al haar commerciële ondernemingen verloor toen rechtstreekse communicatie tussen *Elysium* en de Aarde ophield te bestaan.

In de ruimtestad wordt de informatie over wat op Aarde gebeurde als gevolg van een simpele komeet-passage en zonsverduistering met groot ongeloof gehoord en geanalyseerd. Vandaag beseft men de enorme gevolgen van de strakke hiërarchie en het aanhouden van arrogante Grote Besturen om de rijkdom te kunnen blijven concentreren in de handen van weinigen. Hoewel de *Bloomkamp*-analisten de Ignarysis-groepen steeds afdeden als vijanden van het kapitalistische model — wat niet helemaal juist is — en alle Bregmaniaanse voorstellen voortdurend hadden afgewimpeld als gevaarlijk voor de economische evolutie van de planeet [*Zie Arrogantie en Ignorantie*] moeten ze nu schoorvoetend toegeven dat het ombouwen van de schoolsystemen tot on-line platformen voor individuele instructie een desastreus neveneffect was van de gevoerde politiek sinds de opkomst van de compounds in de

Megapoleis tot het vertrek van de *Bloomkampers* naar de ruimtestad.

De Mestre-broeders zijn inmiddels rond de zestig. Ze krijgen net als iedereen in de ruimtestad en haar werksatellieten een verlaat beeld van de toestand op Aarde. Ook zij kijken ongelovig op wanneer ze vernemen dat de laatste economische activiteit in het Rijk van het Midden volledig verdween. Wie als zij meer dan de helft van hun leven onder dwang in de satellieten van *Elysium* doorbrachten stellen met een soort bittere satisfactie vast dat de Aardebevolking zich verder in nesten werkte zelfs na het stopzetten van de meest perfide activiteiten van de *Elysium*-gokkers tijdens de Eerste Grote Verveling. Maar deze berichten maken ook duidelijk dat het hun generatie wellicht nooit meer zal lukken naar de Aarde terug te keren. Angst en woede maakt dat ze zich laten snel binden aan een groep jonge technici waar ze vanuit hun satellietfunctie regelmatig contact hebben. Die stellen voor met plaatselijke revolte het bestuur van de ruimtestad over te nemen. Maar de spionnen van de Fondsbeheerders krijgen snel lucht van de zaak. En hoewel die beheerders niets liever willen dan zich te ontdoen van de 'Caligula-groep' kunnen ze revoltes op die schaal niet toelaten. De hele groep opstandelingen gaat richting manen van Jupiter in een experimentele ruimtebubbel. Niet alleen is daarmee een potentieel gevaar in de kiem gesmoord, maar de verbanning laat ook toe vanuit de ruimtestad een eerste proef te nemen om mensen een lange reis te laten maken in dergelijk ruimtevoertuig. Alles bij elkaar gaat het nog steeds om een reis van iets meer dan twee jaar en onderweg kunnen uiteraard heel

wat problemen opduiken. Indien de reis slaagt dan zal die een boost geven aan de plannen om over tien tot vijftien jaar *Elysium* te ontruimen. De nog bestaande aardbevolking van de bewoonbare delen van de Planeet moet de ruimte in, liefst zonder iedereen te doden, waarna de *Bloomkampers* de Aarde terug in bezit kunnen nemen om er een dun bewoond natuurgebied van te maken.

Een nieuwe vulkanische winter (2137-2139)

Jelani Zoungrana, Pepe Márquez, Mei Kato en mijn vader debatteerden in latere jaren over de gevolgen van de korte tijdspanne tussen de door de komeet en de zonsverduistering losgemaakte reacties en de hevige tectonische activiteit die bijna twee jaar later losbarstte. De drie natuurfenomenen samen zorgden niet enkel voor nog meer Einde van de Wereld verhalen onder ontredderde en vaak moorddadige groepen rondtrekkende gemeenschappen. Ze versterkten ook de wil van de *Dwalers* die met Wandelende Boeken en *Convivialis Civitates* in contact kwamen om de mantel van onwetendheid van zich af te werpen.

Maar wat gebeurde er eigenlijk. Ik was tien toen we in onze leergroep hoorden hoe een soort kettingreactie van drie vulkanische uitbarstingen en zware tectonische activiteit in zones waar de diep ondergrondse mijnbouw artificiële tunnels had gecreëerd grote delen van de hemel in het Noordelijk Halfrond van een constante grijze laag stof en as voorzag.

We kregen het bezoek van twee volwassenen die zich al heel lang met seismologisch onderzoek bezighielden en waarmee mijn grootvader *Sergei* in *Paradijs der Boeken* op verschillende plaatsen seismologische instrumenten had geïnstalleerd. Ze legden ons uit dat die tectonische activiteit niet onverwacht was. Ik was gefascineerd door wat ze toen uitlegden hoe continentale platen zich bewegen. Ze vertelden ons ook hoe de zoektocht naar dieper gelegen mineralen wellicht op bepaalde plaatsen op Aarde de natuurlijke spanningen hadden versterkt met artificieel gecreëerde spanningen maar ook het explosiegeweld van uit het

magma vrijkomende gassen verhoogde.
Ik herinner me ook goed hoe we als kinderen opgetogen waren over het woord vulkanische *winter* tot we begrepen dat zo'n 'winter' ons geen sneeuw zou brengen. Ik weet niet goed hoe we we wisten wat sneeuw was, maar ik vermoed dat we verhaaltjes lazen waarin over sneeuw werd gesproken.
Iets anders wat we onder kinderen erg leuk vonden was de afwerking van de eerste en tweede binnenring van de oppervlaktemetro (het latere GAT-netwerk). Tussen beide binnenringen was men nu diagonaal sporen aan het aanleggen. We vonden het vooral fijn dat we nu veel sneller dan per fiets naar de Centrale Plaats konden waar we de filmotheek bezochten. Verder gingen we vaak op bezoek in verschillende delen van het Paradijs der Boeken. Gewoonlijk trok ik bij die bezoeken op met mijn broer Leon en met Simba Zoungrana die twee jaar ouder was. Faisal Chakma was pas zeven maar ging bijna altijd mee op bezoek. Zijn moeder was een van onze vaste begeleiders. Op een bepaald moment dook de zesjarige Fara op, waar we allemaal gek op waren.

Terwijl wij met onze Chartergroep met de oppervlaktemetro en met fietsen het hele grondgebied van *Paradijs* exploreerden was mijn grootmoeder Fernanda zich voor de tweede maal in haar leven aan het voorbereiden op een beslissende reis. Ze raakt betrokken bij een Drie Oorden-werkgroep die de reële mogelijkheden onderzoekt om de magnetische controle op aandrijvingmechanismen te combineren met de zelfgemaakte ruimte-tijd-bubbels. Daarbij is de Sequoia-groep uit *Última Rosa* betrokken net zoals Carl Pax en Jane Forrest. Het ontwerp

vertoont grote gelijkenis met het model dat *Elysium* testte voor de reis naar de Jupiter-manen. Aan beide modellen werd een begin gemaakt in het Sequoia Condominium. De betrokken ontwerpers gingen kort daarop uit elkaar.
Ik kan me enkel voorstellen wat grootmoeder's gedachten kunnen geweest zijn na dergelijke gesprekken. Ze vertelde me toen we op de maan verbleven hoe ze dikwijls de evolutie doornam sinds het begin van dit hectojaar de term voor eeuw, gebruikt door wie zich van de holocene kalender bedient. Nog geen veertig jaar geleden had ze al haar overredingskracht nodig gehad om haar koppige ouders mee te krijgen tijdens de vlucht naar *Paradijs der Boeken*. Ze slaagde er slechts met grootmoeder Greta in om haar moeder te overtuigen. Haar vader kwam hen pas jaren later achterna. En eind 121.37 zag het ernaar uit dat ze ditmaal haar kinderen ging moeten overhalen dat de Aarde verlaten wellicht de beste oplossing zou zijn zodra de vulkanische winter op aarde meer streken moeilijk of niet bewoonbaar ging maken. Ze had toen al begrepen dat er in *Paradijs der Boeken* evenveel bewoners dachten te moeten wegtrekken als er waren die dachten te moeten blijven. Dat was met de meeste *Convivialis Civitates* het geval. Het is uiteraard niet eenvoudig een nieuwe zelfgebouwde structuur als *Paradijs* zomaar te verlaten waarna het zonder meer in handen valt van wie er toevallig toekomt en die er de jonge geschiedenis niet van kent. Maar wat indien de vulkanische winter verder om zich heengrijpt, of erger, indien de tectonische activiteit zich ontpopt tot een vernietigende kracht die de aardkorst zelf in gevaar brengt? Eens, toen ze zo over haar bedenkingen, barste ze in

lachen uit om haar eigen gedachten. Toen mijn broer en ik haar aankeken, vertelde ze dat precies als een mysticus sprak die het einde van de wereld weeral eens voorspelde. Ze had er zelfs een gehoord die zijn eigen grove onwetendheid toonde door te vertellen dat wetenschappers al lang wisten dat de verschuiving van de tectonische platen zou leiden naar het Nieuw Pangea. Dat komt er nu aan en zal wellicht tot grote biologische afsterving zal leiden. Hij maakte hierbij wel een berekeningsfout van om en bij de 250 miljoen jaar…

[Niet door Lev zelf beleefd] De families Quispe en Márquez maakten de berekeningsfout niet maar zijn wel erg bezorgd. Ze hebben steeds meer informatie dat de toenemende tectonische activiteit het gevolg is van de onbezonnen wijze waarop de laatste vijftig jaar met agressieve mijndelving is omgegaan. Het veldlaboratorium van Aiyana en Pepe gekoppeld aan een klein netwerk van een twintigtal andere meetpunten op vooral in breukgebieden geven eerder bedreigende voorspellingen. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat er in bepaalde gebieden waar aan diepzee-delving is gedaan ongecontroleerd magma over de zeebodem loopt. Na een zestal maanden observatie en vele herberekeningen besluiten Aiyana en Pepe de rest van *GNet-Z* te verwittigen in een wereldwijd debat. Ze gaan ervan uit dat in een tijdsperiode van twee tot vijf jaar de planeet grotendeels onbewoonbaar zou kunnen zijn.

Om teveel paniek te vermijden probeert men het debat te voeren met wie over voldoende kennis beschikt om verdere paniek en doemscenario’s te vermijden. Maar hoewel men de activiteit van de Drie Oorden en van de *Convivialis Civitates*

probeert te omkaderen trekt men onvermijdelijk toch ook de aandacht van andere gemeenschappen van Ignoranten. Astrologische studies en het vastleggen van gebeurtenissen in de landen van het Noorden maken het niet moeilijk om duidelijk maken dat er een seismische activiteit met grote impact wordt voorspeld. De antropogogen verdubbelen hun inspanningen tot grote collectieve leerinspanningen. Het wordt een hercules-taak te proberen in die recordtijd de volledige op aarde verblijvende bevolking naar de maan en naar Mars te verplaatsen…

De Vluchhaas familie is nu volledig tot rust gekomen in *Paradijs der Boeken*. Chaytan is 6 en erg gelukkig in de Chartergroep waar ook Kate deel van uitmaakt. Jan en Chantal zitten zelf in een groep voor volwassenen en hebben leren lezen waarbij een verbazende wereld voor hen openging. Daarom stelt Jan voor om hun naam van Vluchthaas naar Liber te laten veranderen. Jan beweert dat hij vandaag de absolute betekenis heeft begrepen van het kunnen lezen en opzoeken van informatie in plaats van zomaar te aanvaarden wat door anderen. Chantal is volledig akkoord met die naamverandering en Chaytan kondigt overal aan dat hij nu *Liber* is.

[Lev vertelt] De twee daarop volgende jaren waren voor mij erg geagiteerd en ik heb een mozaïek aan herinneringen wellicht beïnvloed door wat ik van mijn ouders hoorde. De voortdurende discussie in die dagen ging over blijven of weggaan. Fernanda houdt voet bij stuk vast dat de familie naar de maan moet verhuizen. Maar volgens Onwetenden en Wetenden zijn er ook voldoende veilige oorden op aarde om te besluiten te blijven en de gebeurtenissen op Aarde eventueel

vanuit de lucht of hoog gelegen gedeeltes te observeren.
We weten vandaag na de gesprekken tussen Alberto en Kendi na 122.08 dat dit de laatste ontmoeting was tussen mijn grootmoeder, Alberta en Fernando.
De vulkanische winter werd hoe langer hoe meer voelbaar over op de hele planeet. Grote stromen migranten komen het Alkebulan Continent binnen omdat op het Noordelijk Halfrond van de planeet zowat alle resten van Megapoleis langzaamaan bevriezen.
Wat mij het pijn deed in die periode was wat Simba me aankondigde. De familie Zoungrana besloot dat ze in *Paradijs der Boeken* ging blijven om nieuwe Dwalenden en Wandelende Boeken op te vangen, nu de druk op Paradijs blijft toenemen. De volgende twee maanden heb ik vaak hoog oplopende discussies met mijn grootmoeder wanneer ik haar ervan probeer te overtuigen om op Aarde te blijven en Simba en zijn ouders te helpen in hun opvangwerk. Het was tevergeefs.

Ik was net 12 wanneer ik vernam dat de beslissing genomen was. We gingen Paradijs verlaten en niemand wist of het om een voorlopige of een definitieve beslissing ging. De seismische activiteit in heel het Erebúm gebied nam enorm toe. Vanop de maan kregen we informatie dat heel Zuid-Erebúm bedolven werd en dat heel wat gebouwen gewoon verdwenen als gevolg van een zeer grote activiteit van vulkanen in het Middellandse Zeegebied. Ook de eilandengroep van de Azoren en het Abya Yala continent krijgen zware klappen. De Azoren veranderen van structuur, en voor het ogenblik is het niet duidelijk of de activiteit zich verder naar het Oosten of naar het Zuiden zal

uitbreiden. Wel stelt men vast hoe de vulkanen in het Middellandse Zeegebied ontwaken.
En dus vertrokken we op 10 Ketwromehns 121.39 per ruimtebubbel naar Maanbasis 2 waar ik een het grootste deel van mijn pubertijd zal doorbrengen.

[*Niet door Lev zelf beleefd*] De familie Sampath verblijft in een groep die geen weet heeft van de op gang zijnde evacuatie naar de maanbasis. Ze merkt wel de veranderende omstandigheden maar Ze zoekt hogergelegen terrein op in het Rwenzori gebied waar ze in een afgelegen dal een kleine zelfbedruipende gemeenschap vindt dankzij eenvoudige land en tuinbouw en wat jacht op klein wild.
Onder de verhuizers naar Maanbasis 2, 3 en 5 zijn er ook een aantal meer arrogante mystiekers door *GNet-Z* opgevangen in moeilijke omstandigheden. Zij vergelijken voortdurend de aangebroken vulkanische winter en de aardbevingen met de donkere periode te vergelijken met de Toba-explosie 75.000 jaar eerder.
De Wetenden waar ze nu wel verplicht zijn om mee te gaan herinneren eraan dat reeds Kant aardbevingen in de natuur plaatste en niet in het bovennatuurlijke. Wel is het duidelijk dat de vulkanische winter waaraan de planeet onderhevig is, leidt tot massale migraties en veel onverwachte dodelijke incidenten De planeet schijnt volledig ontregeld maar de aanwezigheid van Tala, Aiyana en Ahanu zijn hulpvol. Aiyana heeft namelijk heel wat informatie bij om die ontregeling te kunnen toeschrijven aan desastreuze menselijke activiteiten en niet aan bovennatuurlijke.

Zonder naar origine of verleden te kijken bundelen de Drie Oorden en de Maanbasissen 2 tot 5 al hun krachten om samen zoveel mogelijk verschrikte en ontredderde Ignoranten naar bewoonbare zones te brengen, op de planeet en erbuiten om er vervolgens leergroepen mee op te starten. Met dialogiserende interactie en begeleiding om de Ignoranten met hernieuwde zin om te leren zo goed mogelijk te ondersteunen.
Meer opvangplaatsen worden voorzien tussen de keerkringen buiten de eilandengroepen op de Aarde en op de Maan. De Terraformatie op Mars is niet lang genoeg bezig en laat geen grote immigrantengroepen toe. Ganymedes en het nabij liggende Europa staan er iets beter voor, maar de tocht ernaar toe is lang en complex. Wanneer de Aardse schijnt te collapsen, zijn er te weinig ruimteschepen beschikbaar en de *GNet-Z* leden kregen nog geen feedback over de experimentele tocht per ruimtebubbel-schip van de Fonds-beheerders. Daar staan ze discreet mee in contact staan zonder dat de rest van *Elysium* er weet van heeft. De uitwijking naar de Maan versnelt maar voor de rest valt er helaas weinig te doen. De ramp is enorm en tegen het einde van 121.39 verdwijnt iets meer dan de helft van de menselijke wereldbevolking waaronder heel wat *GNet-Z* leden en door het netwerk gekende *Convivialis Civitates*. Het is één van de hele grote rampen in de menselijke geschiedenis.

Het is voor de rest cynisch ironisch dat de *Bloomkampers* op Elysium die uiteindelijk de grootste verantwoordelijkheid dragen in heel die menselijke ramp de laatsten zijn om op de hoogte gebracht te worden van wat op de Aarde en de maan aan de gang is. En dat gebeurt dan nog enigszins toevallig,

nadat een ruimtetuig dat naar Mars vertrekt informatie verzendt naar *Elysium* over grote verplaatsingen tussen Aarde en Maan en de waarneming van belangrijke magnetische storingen van grote schaal op Aarde.
De vulkanische winter is nu echt een feit en niemand durft echt te voorspellen wat volgt.

Einde van boek 11

een vreemde brief

Lieve Pascal

We maken gebruik van kleine haperingen in het ruimte tijd continuum om je een saga te laten geworden van opvoeders, pedagogen en antropogogen. De saga werd voor de eerste maal gepubliceerde in 122.15 (holocene kalender), wat overeenkomt met het jaar 2215 volgens de kalender die jullie in de XXI eeuw gebruiken.

De dynastie loopt over 20 generaties, van 1630 tot 2222 in jullie jaartelling.

Toen we jouw eeuw bestudeerden bij de voorbereiding van het werk, vonden we jouw naam en je interesse in het dialogiserend leren. Dat is de reden waarom we je vriendelijk vragen de documenten, die we opsturen telkens we er de kans toe krijgen, verder te verspreiden.

Je mag gerust zijn. De hapering in het continuum zal geen enkele invloed hebben op het verleden en de toekomst van levende mensen. Er kunnen enkel documenten doorheen gestuurd worden.

In naam van de ploeg schrijvers,

Maria Liber

Bijlagen

Evolutie van de Bloombergschaal tijdens de XXI eeuw

Bloomberg-waardenummers volwassenen in 2018 (4,9 M) en in 2090 (7,7 M)

Verdeling rijkdom in $ digits		2018		2090	
#	**Maximale waarde**	**# individuen**	**% volw.**	**# individuen**	**% volw.**
-2	10^-2 (1 cent)	1 500 000 000	30,13	3 400 000 000	44,01
-1	10^-1 (10 cent)				
0	10^0 (1)				
1	10^1 (10)				
2	10^2 (100)				
3	10^3 (1.000)	1 700 000 000	34,15	2 750 000 000	35,59
4	10^4 (10.000)	1 300 000 000	26,12	1 100 000 000	14,24
5	10^5 (100.000)	436 000 000	8,76	450 000 000	5,82
6	10^6 (1 miljoen)	40 000 000	0,80	25 000 000	0,32
7	10^7 (10 miljoen)	1 700 000	0,03	1 200 000	0,02
8	10^8 (100 miljoen)	49 000	0,0010	49 000	0,0006
9	10^9 (1 miljard)	2 700	0,0000542	23 600	0,000305
10	10^10 (10 miljard)	150	0,000003	1 540	0,000020
11	10^11 (100 miljard)	2	-	25	-
	Volwassen bevolking	4 977 751 852	100,00	7 726 274 165	100,00
	Elysium kandidaten (# 9, 10 en 11 + 1/5 van # 8)			34 965	0,000453

Individuen in waarderang		2018	2090	toename
#	**Maximale waarde**	**# individuen**		**groeifactor**
-2 tot 2	10^-2 (1 ct) tot 10^2 (100)	1 500 000 000	3 400 000 000	2,27
3	10^3 (1.000)	1 700 000 000	2 750 000 000	1,62
4	10^4 (10.000)	1 300 000 000	1 100 000 000	0,85
5	10^5 (100.000)	436 000 000	450 000 000	1,03
6	10^6 (1 miljoen)	40 000 000	25 000 000	0,63
7	10^7 (10 miljoen)	1 700 000	1 200 000	0,71
8	10^8 (100 miljoen)	49 000	49 000	1,00
9	10^9 (1 miljard)	2 700	23 600	8,74
10	10^10 (10 miljard)	150	1 540	10,27
11	10^11 (100 miljard)	2	25	12,50
	Volwassen bevolking	4 977 751 852	7 726 274 165	1,55

Evolutie wereldbevolking tussen 2018 en 2139 (121.39)

Jaar	Totale populatie	Volwassen populatie	Verhouding
2018	7,7	4,97	70% / 30%
2090	10,3	7,72	75% / 25%
	Vermindering door pandemieën en exterminatie		
2105 (210.05)	6,5	4,15	64%/36%
	Vermindering door vulkanische winter		
2139 (121.39)	3,5	2,27	65% / 35%
(In miljarden)			

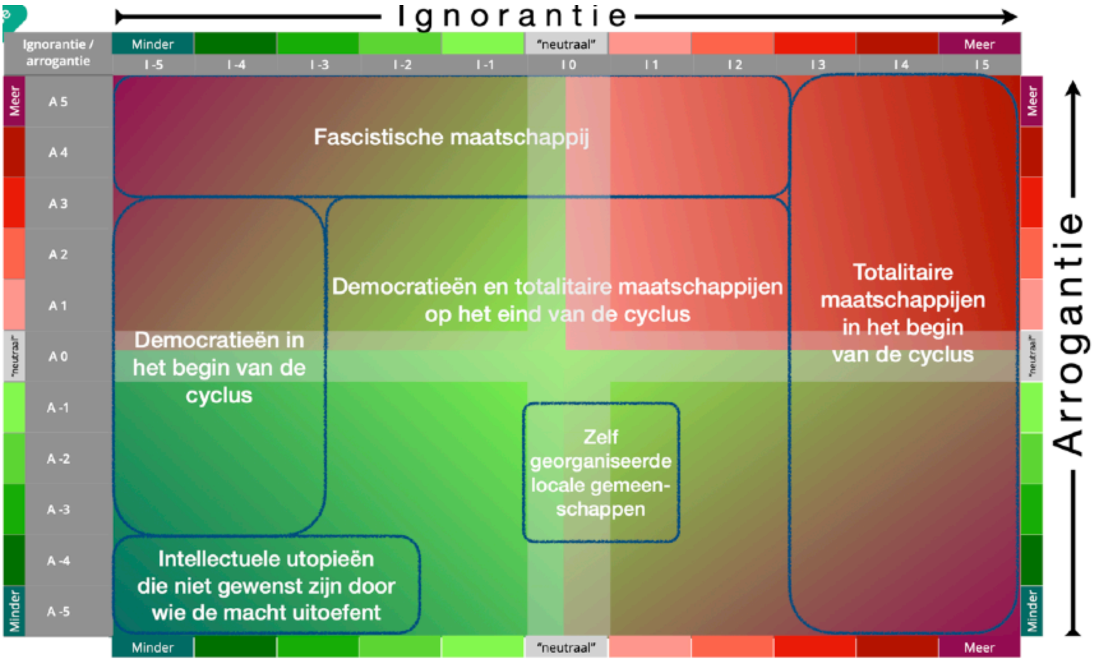
Ignorantie
Ignorantie / arrogantie
Minder
"neutraal"
Meer
I -5
I -4
I -3
I -2
I -1
I 0
I 1
I 2
I 3
I 4
I 5
A 5
A 4
A 3
A 2
A 1
A 0
A -1
A -2
A -3
A -4
A -5
Fascistische maatschappij
Democratieën en totalitaire maatschappijen op het eind van de cyclus
Totalitaire maatschappijen in het begin van de cyclus
Democratieën in het begin van de cyclus
Zelf georganiseerde locale gemeen-schappen
Intellectuele utopieën die niet gewenst zijn door wie de macht uitoefent
Arrogantie

Lev Auctor wordt in het Paradijs der Boeken geboren, in de periode dat men er zich bewust van wordt dat Ignoranten en Wetenden samenwerken om te vermijden dat ze nogmaals door de liefhebbers van macht en geld tot slaaf worden gemaakt. Hij zal als volwassene lang werken als vrijwillig diplomaat voor *GNet-Z*. Daarna werkt hij als archivaris en bibliothecaris.
Maria Liber is wie tot de Saga inspireerde samen met Binh Pham, Idrissa Zoungrana en Zanaibu Cheboi.

De Mensen op Aarde schijnen zich steeds meer voor te bereiden op een soort einde der tijden. Nadat Fernanda Mestre de Fields Medaille 2094 wint, wordt ze zich bewust hoe ze door de Bloomkampers misbruikt is. Ze vlucht samen met haar familie naar Paradijs der Boeken, waar ze samen met de families Cheboi en Zoungrana een gaandeweg een nieuwe wereld opbouwt. Tot een reeks natuurrampen haar verplicht nogmaals uit te wijken.